

GENERAL SERIES

OUTI SUORSA

Itä-Suomen yliopistosta vuosina 2010-2012 valmistuneiden työllistyminen

*Raportti vuosina 2011-2013 kerätyistä
työllistymisseurantojen aineistoista*

PUBLICATIONS OF THE UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND
General Series

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

*Itä-Suomen yliopistosta vuosina
2010-2012 valmistuneiden
työllistyminen*

OUTI SUORSA

*Itä-Suomen yliopistosta vuosina
2010-2012 valmistuneiden
työllistyminen*

*Raportti vuosina 2011-2013 kerätyistä
työllistymisseurantojen aineistoista*

Publications of the University of Eastern Finland

Genral Series

No 16

Itä-Suomen yliopisto

Joensuu

2014

Grano

Joensuu 2014

Sarjan vastaava toimittaja: Jarmo Saarti

Myynti: Itä-Suomen yliopiston kirjasto (julkaisumyynti@uef.fi)

ja tiedekirjakauppa Granum

ISBN: 978-952-61-1663-1 (nid.)

ISBN: 978-952-61-1664-8 (PDF)

ISSNL: 1798-5854

ISSN: 1798-5854

ISSN: 1798-5862 (PDF)

Suorsa, Outi

Itä-Suomen yliopistosta vuosina 2010-2012 valmistuneiden työllistyminen

Itä-Suomen yliopisto, Opinto- ja opetuspalvelut, 2014

Publications of the University of Eastern Finland. General Series, no 16

ISBN: 978-952-61-1663-1 (nid.)

ISBN: 978-952-61-1664-8 (PDF)

ISSNL: 1798-5854

ISSN: 1798-5854

ISSN: 1798-5862 (PDF)

ABSTRAKTI

Raportissa on käytetty vuosina 2011-2013 kerättyä ns. työllistymiskyselyiden aineistoa. Kysely lähti kaikille Itä-Suomen yliopistosta loppututkinnon vuosina 2010-2012 tehneille. Vastausprosentti vaihteli 34 -54 välillä. Vastauksia tuli 1670 henkilöltä ja eniten heissä oli kasvatustieteelliseltä alalta valmistuneita, 18 % (f. 298) kaikista vastanneista. Tyypillisin tutkinnon suorittamiseen käytetty aika oli viisi vuotta, tosin vaihteluväli oli suurta: nopeimmillaan tutkinto oli tehty 7 kuukaudessa ja pisimmillään 22 vuodessa.

Itä-Suomen yliopistolle merkittävän rekrytointialueen muodostavat lähialueet: 40 % prosenttia opiskelijoista tulee Pohjois-Karjalan tai Pohjois-Savon alueilta, molemmista 20 %:ia. Kolmanneksi suurimman alueen muodostaa Uusimaa 10 %:n osuudellaan. Valmistumisen jälkeen Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa asui hieman useampi: 45 % vastaajista. Myös 41 %:ia työpaikoista sijaitsi edellä mainituissa maakunnissa.

Hieman yli puolella vastaajista oli valmistumishetkellä oman alan töissä tai työpaikka tiedossa. Valmistumisvuotta seuraavan vuoden huhtikuuhun mennessä 65 %:ia oli oman alan töissä. Tutkintojen välillä on kuitenkin eroja työllistymisen suhteen: parhaiten työllistyvät lääkärit ja psykologit, joista yli 90 %:lla oli oman alan työpaikka niin valmistumishetkellä kuin seuraavana vuoden huhtikuussa. Heikoimmalta tilanne näyttäisi olevan humanistiselta alalta valmistuneilla, joilla ei ole aineenopettajan pätevyyttä: heistä vain vajaalla kolmanneksella oli oman alan työpaikka seuraavan vuoden huhtikuuhun mennessä. He olivat myös kokeneet eniten työttömyyttä valmistumisen jälkeen (puolet humanisteista). Yleensäkin näyttäisi siltä, että työllistyminen on helpompaa tutkinnoilla, joilla saadaan jokin ammatillinen pätevyys tai virkakelpoisuus.

Työttömyyttä oli koettu kaikilla tutkinnoilla. Työttömyyden kesto vaihteli yhdestä päivästä 13 kuukauteen, keskimäärin 4 kuukautta. Vastauksella 5 % vastaajista oli työttömänä. Vaikka humanistiselta alalta valmistuneet olivat suhteessa

kokeneet eniten työttömyyttä, eniten koko ajan (valmistumishetkestä kyselyhetkeen) työttöminä olleita oli yhteiskuntatieteiden maistereissa. Suurimmat syyt työttömyyteen vastausten perusteella olivat se että asuinkunnasta ei löytynyt sopivia töitä tai vastaaja ei ollut löytänyt koulutustaan vastaavaa työtä.

Hieman yli 60 %:ia vastaajista tekisi nykytietämyksellä muutoksia tutkintoonsa; useimmiten opiskelisi lisää tai laajemmin sivuaineita. Heistä hieman yli puolet olivat (luokan- tai aineen-)opettajiksi valmistuneita. Tyytyväisimmiltä tutkintoonsa vaikuttivat niiden alojen vastaajat, joilla työllistyminenkin on helpompaa eli lääkäriksi, farmaseuteiksi, proviisoreiksi ja lastentarhaopettajiksi valmistuneet. Keskimäärin tyytyväisiä oltiin oltu laitoksen/osaston ilmapiiriin, opetusjärjestelyihin, lopputyön ohjaukseen ja opetuksen sisältöön. Eroja löytyi kuitenkin tiedekunnittain, esimerkiksi Filosofisesta tiedekunnasta valmistuneissa oli eniten niitä jotka olivat kokeneet ilmapiirin hyvänä. Vastaavasti taas Terveystieteellisestä tiedekunnasta valmistuneissa oli eniten tyytyväisyyttä opetusjärjestelyihin. Lopputyön ohjaukseen tyytyväisimmät vastaajat taas löytyivät Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden sekä Luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunnista valmistuneista.

Esipuhe

Koko Itä-Suomen yliopiston olemassa olon ajan on kerätty tietoa yliopistosta valmistuneiden perustutkinto-opiskelijoiden työelämään sijoittumisesta. Tässä raportissa esitellään ns. työllistymisseurantojen aineisto, joka koskee vastavalmistuneiden sijoittumista työelämään. Kysely tehdään vuosittain aina valmistumisvuotta seuraavan vuoden huhtikuussa kaikille loppututkinnon tehneille. Koska aineistoa kertyy jatkuvasti, syntyi ajatus tehdä raportti Itä-Suomen yliopiston kolmen ensimmäisen toimintavuoden aikana valmistuneiden työllistymisestä tämän aineiston pohjalta. Tulokset esitellään pääsääntöisesti koko yliopiston tasolla. Tuloksista on tehty vuosittain yhteenvedot, ja ne löytyvät osoitteesta <http://www.uef.fi/fi/opiskelu/valmistuneidensijoittuminen>.

Sisällys

1	Kyselyn toteuttaminen.....	9
2	Katoanalyysi	10
2.1	Ikä ja sukupuoli	10
2.2	Koulutusala	11
2.3	Kansainväliset tutkinnon suorittajat.....	12
3	Vastaajien taustatiedot.....	13
3.1	Ikä ja sukupuoli	13
3.2	Kotipaikkakunta	13
3.2.1	Kotipaikkakunta ennen opintojen aloittamista	13
3.2.2	Kotipaikkakunnat koulutusaloittain.....	14
3.2.3	Nykyinen asuinpaikkakunta.....	15
3.3	Koulutukseen ja opiskeluun liittyviä taustatietoa	16
3.3.1	Koulutusalat ja tutkinnot.....	17
3.3.2	Tutkinnon suorittamiseen käytetty aika.....	18
3.3.3	Toiminta ennen opiskelua ja opiskeluaikana.....	19
4	Työllistyminen	20
4.1	Tilanne valmistumishetkellä.....	21
4.2	Tilanne seuraavan vuoden huhtikuussa	23
4.3	Työllistyminen professio-ja generalistialoilla.....	24
4.4	Työllistyminen	28
4.4.1	Työn hakeminen	28
4.4.2	Minne työllistytään?	29
4.5	Työllistymistä edistävät seikat	31
4.6	Työllistymisen laatu.....	33
4.6.1	Koulutusta vastaamaton työ	35
4.6.2	Työtehtävien sisältö ja ammattinimikkeet	36
4.6.3	Työssä tarvittavat taidot	37
5	Työttömyys.....	39
5.1	Ketkä kokivat työttömyyttä?	39
5.2	Työttömyyden syy	42
5.2.1	Työttömyys asuinmaakunnan mukaan.....	42
5.2.2	Muu syy työttömyyteen.....	43
6	Mielipide koulutuksesta	44
6.1	Tyytyväisyys tutkintoon.....	44
6.1.1	Ketkä ovat tyytyväisiä tutkintoonsa ja ketkä eivät?.....	45
6.1.2	Mitä muita muutoksia tutkintoon?	47
6.2	Sivuaineet	47

6.3	Mielipide opetuksesta ja ohjauksesta laitoksella.....	50
6.4	Koulutus työelämän näkökulmasta.....	53
7	Lopuksi	56
7.1	Tulosten käyttäminen jatkossa	56
7.2	Lopuksi kiitos.....	56
	Liite 1 Kyselylomake vuonna 2012.....	58
	Liite 2. Kyselylomake vuonna 2013.....	62
	Liite 3. Vastaajien pääaineet ja koulutusohjelmat.....	66
	Liite 4. Ammattinimikeluettelo tutkinnoittain.....	70

TAULUKOT

Taulukko 1 Loppututkinnon suorittaneet vuosina 2010-2012 ja vastaajien määrä.....	9
Taulukko 2 Kaikkien valmistuneiden ja kyselyyn vastanneiden iän vertailu	10
Taulukko 3 Miesten määrä koko perusjoukosta ja vastaajista	11
Taulukko 4 Kansainvälisten tutkinnon suorittajien osuudet	12
Taulukko 5 Vastaajien kotipaikkakunnat ennen opintojen aloittamista koulutusaloittain	15
Taulukko 6 Vastaajat koulutusaloittain	17
Taulukko 7 Vastaajat tutkinnoittain	17
Taulukko 8 Opetusta koskevat väitteet.....	51

KUVIOT

Kuvio 1 Vastaajien ja vastaamattomien määrät koulutusaloittain %:na	11
Kuvio 2 Vastaajien kotipaikkakunnat ennen opintojen aloittamista	14
Kuvio 3 Vastaajien asuinmaakunnat vastaushetkellä	16
Kuvio 4 Vastaajien opintoihin käyttämä aika tutkinnoittain	18
Kuvio 5 Vertailua valmistumishetken ja seuraavan huhtikuun tilanteisiin %:na.....	20
Kuvio 6 Tilanne valmistumishetkellä tutkinnoittain %:na	22
Kuvio 7 Tilanne kyselyhetkellä tutkinnoittain vertailtuna ja prosentteina.....	24
Kuvio 8 Tilanne valmistumishetkellä tarkemmin eritellyillä professionilla	25
Kuvio 9 Työtilanne valmistumishetkellä generalistitutkinnoilla	25
Kuvio 10 Tilanne huhtikuussa tietyillä professionitutkinnoilla.....	27
Kuvio 11 Tilanne huhtikuussa generalistitutkinnoilla.....	27
Kuvio 12 Mistä tieto työpaikasta saatu luokiteltuna ja prosentteina	28
Kuvio 13 Työnantajien sektorit eri vuosina prosentteina	29
Kuvio 14 Työnantajien sektorit koulutusaloittain	30
Kuvio 15 Työllistymistä edistävät seikat %:na.....	31
Kuvio 16 Työllistymisen kannalta vähiten merkittävät seikat.....	32
Kuvio 17 Työtehtävien ja koulutusalan vastaavuus eri koulutusaloilla prosentteina	34
Kuvio 18 Työtehtävien vaatima tutkinnontaso tutkinnoittain ja prosentteina.....	34
Kuvio 19 Työn vaativuus suhteessa koulutustasoon tutkinnoittain vertailtuna	35
Kuvio 20 Syyt vastaanottaa koulutusta vastaamaton työ %:na	36
Kuvio 21 Työtehtävien sisältö tutkinnoittain	37
Kuvio 22 Työssä tarvittavat taidot %:na	38
Kuvio 23 Työttömyys tutkinnoittain, ml. ne, jotka eivät vastanneet kysymykseen .	40
Kuvio 24 Työttömyys ja sen kesto tutkinnoittain, frekvensseinä ja %:na	41
Kuvio 25 Työttömyyteen vaikuttaneet syyt ja niiden tärkeys prosentteina	42
Kuvio 26 Työttömyys ja asuinmaakunta prosentteina	43

Kuvio 27 Tyytyväisyys tutkintoon prosentteina.....	45
Kuvio 28 Mitä muutoksia tutkintoon tutkinnoittain tarkasteltuna.....	46
Kuvio 29 Mitä sivuaineita valittaisiin nyt, osuudet prosentteina.....	48
Kuvio 30 Mitä sivuaineita - kuntasektorilla työskentelevät, prosentteina.....	49
Kuvio 31 Mitä sivuaineita - yksityisellä sektorilla ja yrittäjinä työskentelevät.....	50
Kuvio 32 Opetusta koskevat väittämät tiedekunnittain ja yhteensä.....	52
Kuvio 33 Koulutus suhteessa työelämään -professio-ja generalistialat.....	54

KESKEISET LYHENTEET

FM = filosofian maisteri, HTM = hallintotieteiden maisteri, KM = kasvatustieteen maisteri, KTM = kauppatieteiden maisteri, LL = lääketieteen lisensiaatti LTO = lastentarhaopettaja, MMM = maa- ja metsätaloustieteiden maisteri, PsM= psykologian maisteri, TM = teologian maisteri, TtM = terveystieteiden maisteri, YTM = yhteiskuntatieteiden maisteri

1 Kyselyn toteuttaminen

Vuosina 2010-2012 Itä-Suomen yliopistosta suoritti loppututkinnon 4030 henkilöä. Loppututkinnolla tarkoitetaan farmaseutin, lastentarhaopettajan, maisterin, proviisorin ja lääketieteen lisensiaatin tutkintoja. Määrä poikkeaa hieman tutkinnon suorittamismääristä, sillä useamman tutkinnon samana vuonna suorittaneita oli muutamia.

Työllistymisseuranta tehdään valmistumisvuotta seuraavan vuoden huhtikuussa. Kyselyomake lähti kaikille niille, joilla oli kyselyhetkellä osoitetieto Suomessa. Osoitetiedot saatiin Väestörekisterikeskukselta. Vuonna 2011 kysely tehtiin (vuonna 2010) valmistuneille pelkästään sähköisesti. Pyyntö vastata kyselyyn lähti myös sähköpostitse, jolloin tavoitettiin myös niitä, joilla kyselyhetkellä osoitetieto oli ulkomailla. Sähköpostiosoitetieto saatiin opiskelijarekisteristä, joten kaikkia ei kuitenkaan tavoitettu vanhentuneen sähköpostiosoitteen takia. Tuolloin vastausprosentti jäi selkeästi alhaisemmaksi kuin aikaisempina vuosina, joten seuraavina vuosina (2012-2013) kysely toteutettiin perinteisesti paperilomakekyselynä. Paperisen lomakkeen rinnalla säilytettiin mahdollisuus vastata myös sähköisellä lomakkeella, sillä tietojen tallentamisessa sähköinen lomake säästää aikaa ja tallentamisvirheiltä välttyään.

Taulukko 1 Loppututkinnon suorittaneet vuosina 2010-2012 ja vastaajien määrä

	2010	2011	2012
Loppututkinnon suorittaneita	1201	1392	1435
Osoite kotimaassa	1069	1252	1344
Vastaajia	364	677	629
Vastausprosentti	34	54	47

2 Katoanalyysi

Koska vastaamatta jättää noin puolet, on syytä tarkastella hieman myös katoa. Tutkinnon suorittaneiden taustoista tiedetään sukupuoli, ikä ja äidinkieli (Väestörekisterin tiedot) sekä tutkintoon liittyvät taustatiedot (pääaine tai koulutusohjelma, koulutusala). Koska osoitetiedot päivitetään Väestörekisterijärjestelmästä, yksi ryhmä, joista muodostuu katoa, ovat ulkomaille tutkinnon suorittamisen jälkeen muuttaneet. Emme siis saa kattavasti tietoa heidän työllistymisestään taikka työuristaan, vaikka ne voisivat olla hyvinkin mielenkiintoisia.

2.1 IKÄ JA SUKUPUOLI

Kun vertaillaan Väestörekisteristä saatuja ikätietoja vastaajien tietoihin (ks. taulukko 2) ainoastaan moodi poikkeaa eli tyypillisin vastaaja on vuoden nuorempi kuin perusjoukossa. Tämä viittaisi siihen, että nuoremmat olisivat aktiivisempia vastaajia. Tarkemmassa tarkastelussa käy ilmi, että vastausaktiivisuus on pienimmillään 30-35-vuotiailla: valmistuneissa heitä on 15,4 %:ia mutta vastaajista heitä on 12,4 %:ia. Muiden ikäryhmien välillä erot ovat pienempiä: esimerkiksi alle 30-vuotiaiden osuus valmistuneista on 66,8 % mutta vastaajista heitä on 69,2 %:ia. Yli 35-vuotiaita vastaajissa on 18,4 %:ia ja perusjoukossa heitä on 17,7 %. Katoa on siis 30-35-vuotiaiden ikäryhmässä ja pientä yliedustusta alle 30-vuotiaiden ryhmässä. Erot eri ikäisten välillä eivät kuitenkaan ole suuria.

Taulukko 2 Kaikkien valmistuneiden ja kyselyyn vastanneiden iän vertailu

	Valmistuneet	Vastaajat	Erotus
Minimi ja maksimi iälle	21-66 v.	21-65 v.	
Keski-arvo iälle	30 v. 4 kk	30 v. 4 kk	
Mediaani	27	27	
Moodi	26	25	-1 v
Alle 30-vuotiaita	66,8 %	69,2 %	+ 2,4 %
30-35-vuotiaita	15,4 %	12,4 %	-3 %
yli 35-vuotiaita	17,7 %	18,4 %	+0,7 %

Sukupuolen mukaan vertailtuna miesvastaajia on hieman vähemmän (joka neljäs), kuin mitä heidän osuutensa on tutkinnon suorittaneista (joka kolmas), ks. tarkemmin taulukosta 3.

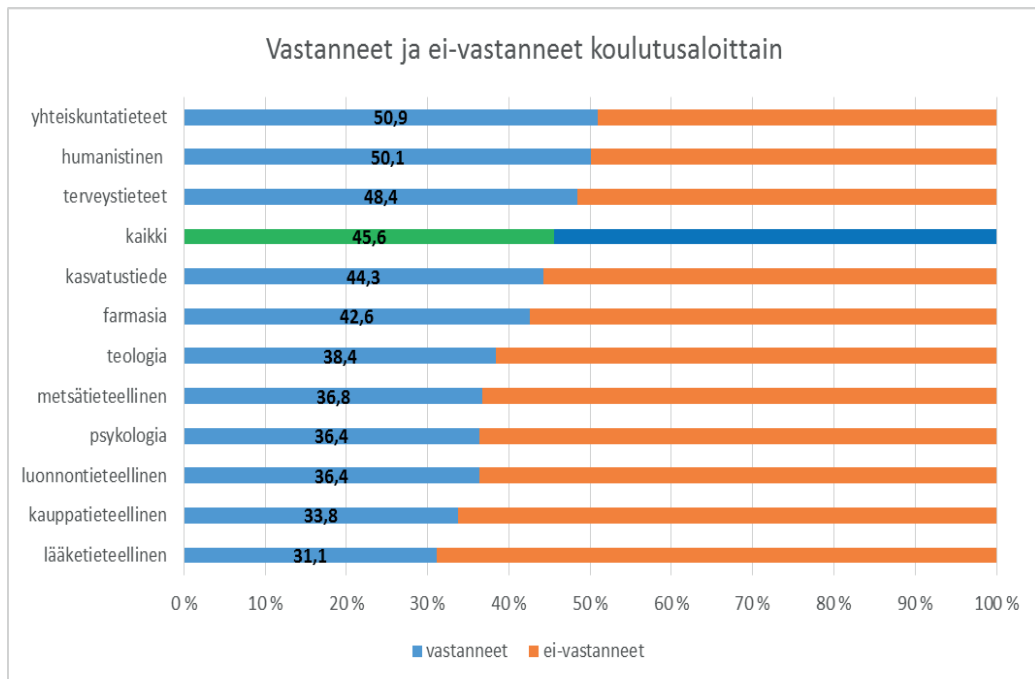
Taulukko 3 Miesten määrä koko perusjoukosta ja vastaajista

	2010	2011	2012
Miehiä tutkinnon suorittaneista, f.	330	444	379
Miehiä tutkinnon suorittaneista %:na	31 %	35 %	28 %
Miesvastaajien määrä	96	166	158
Kaikista vastaajista miehiä	26 %	25 %	25%

2.2 KOULUTUSALA

Vastaajien katoa voidaan tutkia myös koulutukseen liittyvien taustatietojen valossa. Tässä sitä on tutkittu koulutusaloittain (kuvio 1).

Kuvio 1 Vastaajien ja vastaamattomien määrät koulutusaloittain %:na

Koulutusaloittain tarkasteltuna vastausprosentti vaihteli 31,1 % - 50,9 %, välillä, keskiarvon siis ollessa 45,6 %. Keskivertoa ahkerammin vastasivat humanistiselta,

yhteiskuntatieteelliseltä, ja terveystieteelliseltä alalta valmistuneet. Alhaisimmat vastausprosentit olivat lääketieteelliseltä ja kauppatieteelliseltä alalta valmistuneilla.

2.3 KANSAINVÄLISET TUTKINNON SUORITTAJAT

Ei suomea (tai ruotsia tai saamea) äidinkielenä puhuvia tutkinnon suorittajien määrä on muutamia prosentteja kaikista tutkinnon suorittaneista. Heistä noin 40 %:lle löytyi Väestörekisteristä osoite Suomessa, joten loput 60 %:ia jää tavoittamatta. Ei-suomea äidinkielenään puhuvilla on lähetetty englanninkielinen lomake, vaikka harvoilla äidinkieli on kuitenkin englanti. Eniten valmistuneissa on äidinkielenään venäjää puhuvia (f.20) seuraavaksi eniten hollantia ja englantia äidinkielenään puhuvia (molempia f. 8) sekä saksaa puhuvia (f.7). Lisäksi vastaajissa oli seitsemän henkilöä, joiden äidinkieli on tuntematon. Venäjän kielisille kyselylomake on lähtenyt joko englannin- tai suomenkielisenä, riippuen tutkinnosta mitä he tekivät. Esim. kokonaan suomenkielisen tutkinnon tekeville on lähetetty suomenkielinen lomake, maisteriohjelmissa opiskelleille taas englanninkielinen. Sähköiseen lomakkeeseen vastaajat voivat taas itse valita minkä kielisen lomakkeen haluavat täyttää. Vieraskielisten vastausprosentti on yleensä selvästi alhaisempi kuin suomenkielisten, vaikka heidän osuutensa on muutenkin tutkinnon suorittaneista pieni.

Taulukko 4 Kansainvälisten tutkinnon suorittajien osuudet

Kansainväliset tutkinnon suorittajat	2010	2011	2012
Äidinkieli muu kuin suomi tai ruotsi	49	72	103
Osuus tutkinnon suorittaneista	4,1 %	5,2 %	7,2 %
Osoite Suomessa, frekvensseinä	22	33	44
Osoite Suomessa prosentteina (kv-valmistuneista)	44 %	46 %	43 %
Vastaajia	4	11	11
Vastausprosentti oman ryhmän sisällä	18	33	25
Vastaajia koko joukosta	1,1 %	1,6 %	1,7 %

3 Vastaajien taustatiedot

3.1 IKÄ JA SUKUPUOLI

Valmistumisvuonna vastaajien ikä vaihteli 21 ja 65 vuoden välillä. Keskiarvo iälle oli 30 vuotta ja 4 kuukautta, mediaani 27 vuotta ja moodi 25 vuotta (ks. taulukko 2 edellisessä kappaleessa). Eniten vastaajissa on valmistumishetkellä 25- vuotiaita (14 %:ia) ja seuraavaksi eniten 26-vuotiaita (13,5 %).

Tutkinnoittain vertailtuna nuorimpia ovat lastentarhaopettajiksi valmistuneet, joilla keski-ikä oli valmistumisvuonna 24,5 vuotta ja mediaani 24 vuotta, sekä farmaseutit, joiden keski-ikä oli 26 vuotta 4 kuukautta ja mediaani 23 vuotta. Terveystieteiden maisteriksi valmistuneiden keski-ikä oli korkein, 39 vuotta ja mediaani 38 vuotta. Vastanneista 1250 oli naisia eli 74,9 %. Vastaavasti miehiä 420 eli 25,1 %:ia.

3.2 KOTIPAIKKAKUNTA

Vastaajien kotipaikkakuntatietoa kysytään kahdelta eri ajalta: ennen yliopisto-opintojen aloittamista sekä vastaushetkellä. Tarkastelussa kotipaikkakunnat on ryhmitelty Tilastokeskuksen luokittelun mukaisesti maakuntiin, jotta ryhmien määrä ja koko säilyisivät mielekkäinä. Ulkomailla asuvat on säilytetty omana ryhmänään. Ahvenanmaa oli tarkasteluajanjaksolta ainoa maakunta, josta yksikään vastaaja ei ollut asunut ennen opintojen aloittamista tai olisi muuttanut valmistumisen jälkeen.

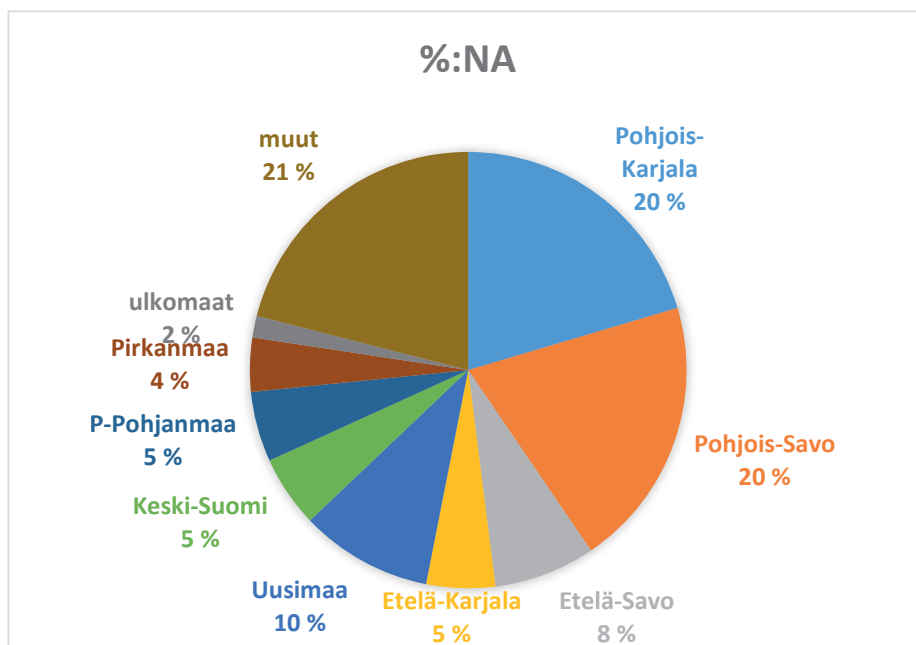
3.2.1 Kotipaikkakunta ennen opintojen aloittamista

Kotipaikkakuntatieto on varmaan opiskelijarekrytoinnin näkökulmasta mielenkiintoisinta. Selkeästi eniten opiskelijoita tulee pääkampusten maakunnista eli Pohjois-Karjalasta ja Pohjois-Savosta, molempien alueelta viidesosa (kuvio 2).

Uudeltamaalta tulee kolmanneksi eniten opiskelijoita, 9,8 %:ia ja neljänneksi eniten Etelä-Savosta (8 %). Kun maakunnat yhdistetään suuralueiksi, jakauma noudattaa samaa kaavaa. Suuralueittain tarkasteltuna puolet opiskelijoista tulee Itä-Suomen alueelta (50,8), seuraavaksi eniten Etelä-Suomen alueelta (26,5 %).

Kotipaikkakunnat poikkeavat jonkin verran kampuksittain tarkasteltuna. Joensuun kampuksella opiskelleista joka kolmas on tullut Pohjois-Karjalan alueelta (34,3 %). Seuraavaksi eniten tulee Pohjois-Savon alueelta, mutta heidän osuutensa on jo selkeästi pienempi, 13,1 %:ia. Uudeltamaalta on lähtöisin 8,6 %:ia vastaajista. Kuopion kampukselle opiskelemaan tuli taas selkeästi eniten Pohjois-Savon alueelta kotoisin olevia, 29 %:ia, seuraavaksi eniten Uudeltamaalta, 11,4 %:ia ja kolmanneksi eniten Pohjois-Karjalan alueelta, 8,8 %:ia. Savonlinnan kampukselle tulevien kotipaikkakunnat poikkeavat hieman pääkampusten kaavasta. Eniten opiskelemaan tultiin Etelä-Savon alueelta, 18,6 %:ia, seuraavaksi eniten Pohjois-Savon alueelta, 13,1 %:ia ja kolmanneksi eniten Etelä-Karjalan alueelta, 9,7 %:ia.

Kuvio 2 Vastaajien kotipaikkakunnat ennen opintojen aloittamista

3.2.2 Kotipaikkakunnat koulutusaloittain

Koulutusaloittainen tarkastelu kertoo myös valtakunnallisen koulutustarjonnan alueellisesta jakautumisesta (ks. taulukko 5). Mm. farmasian ja teologian opiskelijoista toiseksi eniten opiskelijoita tulee Pohjois-Pohjanmaan alueelta. Lääketieteellisen alan opiskelijoista tulee toiseksi eniten Uudeltamaalta, 17 %:in

osuudella sekä Keski-Suomesta 10 %:in osuudella. Savonlinnan kampus vaikuttanee osaltaan siihen, että kasvatustieteellisen alan opiskelijoista 11 %:ia tulee Etelä-Savon alueelta.

Taulukko 5 Vastaajien kotipaikkakunnat ennen opintojen aloittamista

Koulutusala	Eniten %	Toiseksi eniten	Kolmanneksi eniten
Farmasia	P-Savo 23 %	P-Pohjanmaa 16 %	Keski-Suomi 9,5
Humanistinen	P-Karjala 36 %	P-Savo 12 %	Etelä-Savo 9 %
Kasvatustieteellinen	P-Karjala 23 %	P-Savo 14 %	E-Savo 11 %
Kauppätieteellinen	P-Karjala 33 %	P-Savo 21 %	Uusimaa 13 %
Luonnontieteellinen	P-Savo 26 %	P-Karjala 24 %	Uusimaa 10 %
Lääketieteellinen	P-Savo 22 %	Uusimaa 17 %	Keski-Suomi 10 %
Maatalous-metsätieteellinen	P-Karjala 22 %	P-Savo 14 %	Keski-Suomi 10 %
Teologinen	P-Savo 13 % P-Pohjanmaa 13 %	Pirkanmaa 11 %	
Terveystieteellinen	P-Savo 27 %	Uusimaa 19 %	P-Karjala 7 %
Yhteiskuntatieteellinen	P-Karjala 28 %	P-Savo 25 %	Uusimaa 12 %

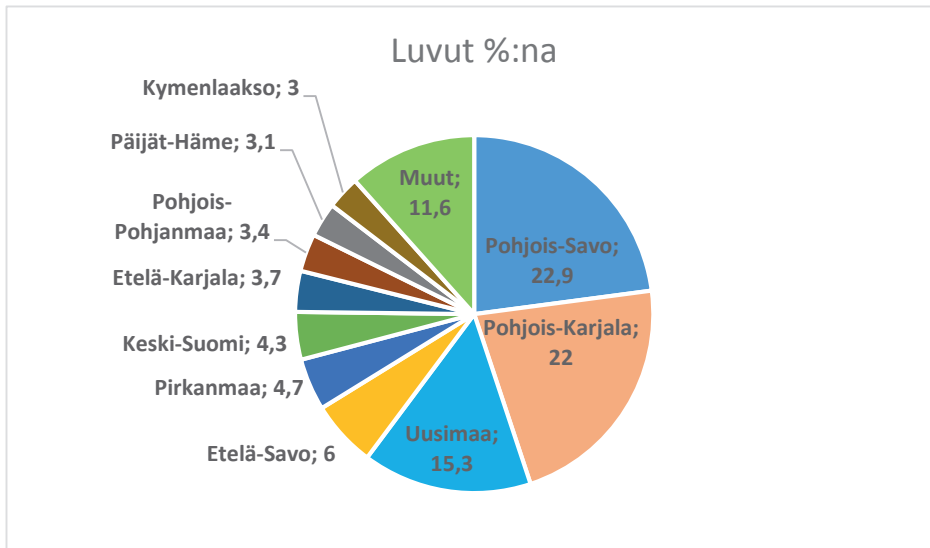
Ulkomaalaisten opiskelijoiden osuus on suurin maatalous-metsätieteellisellä alalla: heistä 6 %:lla on kotipaikkakunta ollut ulkomailla ennen yliopisto-opintojen aloittamista. Seuraavaksi eniten ulkomaalaisia oli luonnontieteellisellä alalla, joista 4,1 %:in kotipaikkakunta ennen opintojen alkamista oli ulkomailla.

Jos tarkastellaan maakunnittain mille koulutusaloille haetaan, mm. Etelä-Karjalasta ja Kymenlaaksosta kotoisin olevista joka kolmas on tullut Itä-Suomen yliopistoon lukemaan kasvatustieteitä. Farmasian perässä taas tullaan Pohjois-Suomesta (Lappi ja Pohjois-Pohjanmaa), hieman yli 40 %:n osuudella sekä Keski-Suomesta joka neljäs (f.22).

3.2.3 Nykyinen asuinpaikkakunta

Vastaajilta kysytään nykyistä asuinpaikkakuntaa (kuvio 3). Koska kysely vuosina 2012 ja 2013 lähti vain niille, joilla on osoitetieto Suomessa, ulkomaille muuttaneista ei juurikaan saada tietoa. Tästä huolimatta vastaajissa on ollut ulkomailla asuvia 0,7 %:ia (f.11). Väestörekisteristä saatujen osoitetietojen perusteella saa selville, että 91 %:ia tutkinnon suorittaneista asuu Suomessa vielä noin vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen. Näin ollen 9 %:ia lähtee ulkomaille. Heistä 6,5 %:ia on suomenkielisiä.

Kuvio 3 Vastaajien asuinmaakunnat vastaushetkellä

Sekä Pohjois-Savoon että Pohjois-Karjalaan jää hieman useampi yliopisto-opintojen jälkeen. Uusimaa vetää vastavalmistuneita: kun 10 %:lla (f.163) vastaajista kotipaikkakunta ennen yliopisto-opintoja oli Uudellamaalla, valmistumisen jälkeen heidän osuutensa oli noussut 15,3 %:iin (f. 256). Tutkinnoittain vertailluna humanisteista suurin osa jää opiskelukaupunkiinsa, 43,4 %:ia, samoin maatalous-metsätieteiden maistereita, 42 %:ia.

3.3 KOULUTUKSEEN JA OPISKELUUN LIITTYVIÄ TAUSTATIEDOJA

Vuosina 2011 ja 2012 toteutetuissa kyselyissä vastaajat itse vastasivat opiskelua koskeviin taustatietoihin kuten suoritettuun tutkintoon, tutkinnon pääaineeseen tai koulutusohjelmaan sekä tiedekuntaan. Vastaajilla oli 119 eri pääainetta (tai koulutusohjelmaa) ja jotkut ilmaisivat sen ylimalkaisesti (esim. historia, venäjän kieli), toisilla taas ilmeisesti pääaine sekoittui syventäviin opintoihin (farmakologia, agrobiotekniikka). Koska vastauksissa oli epätarkkuuksia, vuodesta 2013 alkaen vastaajien opiskeluun liittyvät taustatiedot on otettu suoraan opiskelijarekisteristä.

Tässä raportissa vastaajia ryhmitellään joko tutkinnon tai koulutusalan mukaan koska pääaineen tai koulutusohjelman mukainen jaottelu toisi aivan liian paljon ryhmiä ja yksittäisissä ryhmissä saattaa olla todella vähän havaintoja. Pääaineluettelo vastaajamäärineen löytyy liitteenä (liite 3).

3.3.1 Koulutusalat ja tutkinnot

Suurimman ryhmän muodostavat kasvatustieteellisen alan opiskelijat liki 18 %:n osuudellaan. Seuraavaksi eniten vastaavat yhteiskuntatieteelliseltä alalta valmistuneet, joita on kaikista vastaajista 15 %:ia ja kolmanneksi eniten vastaajia oli farmasian alalta valmistuneista, 14 %:ia vastaajista. Pienintä koulutusala edustaa psykologia, vastaajia oli 16 henkilöä muodostaen 1 %:n osuuden kaikista vastanneista.

Taulukko 6 Vastaajat koulutusaloittain

Koulutusala	Frekvensseinä	prosentteina
Farmasia	232	13,9
Humanistinen	187	11,2
Kasvatustieteellinen	298	17,8
Kauppätieteellinen	77	4,6
Luonnontieteellinen	215	12,9
Lääketieteellinen	117	7
Maatalous-metsätieteellinen	50	3
Psykologia	16	1
Teologia	53	3,2
Terveystieteellinen	171	10,2
Yhteiskuntatieteellinen	254	15,2

Tutkinnoittain tarkasteltuna eniten vastaajissa oli kasvatustieteen maistereita, 15 %:ia ja seuraavaksi suurimman ryhmän muodostivat luonnontieteellisen alan filosofian maisterit, 13 %. Yksi vastaaja oli tehnyt kaksi eri alan tutkintoa. Koska tallennusta ei pysty tekemään molempien tutkintojen mukaan, tämä vastaus luokiteltiin viimeisimmäksi suoritettuna tutkinnon mukaan.

Taulukko 7 Vastaajat tutkinnoittain

Tutkinto	frekvensseinä	prosentteina
Farmaseutti	155	9,3
Lastentarhaopettaja	39	2,3
Filosofian maisteri, humanistinen ala	189	11,3
Filosofian maisteri, luonnontieteellinen ala	218	13,1
Hallintotieteiden maisteri	63	3,8
Kasvatustieteen maisteri	259	15,5
Kauppätieteiden maisteri	78	4,7
Maatalous- ja metsätieteiden maisteri	50	3,0
Proviisori	75	4,5
Psykologian maisteri	16	1,0
Teologian maisteri	53	3,2

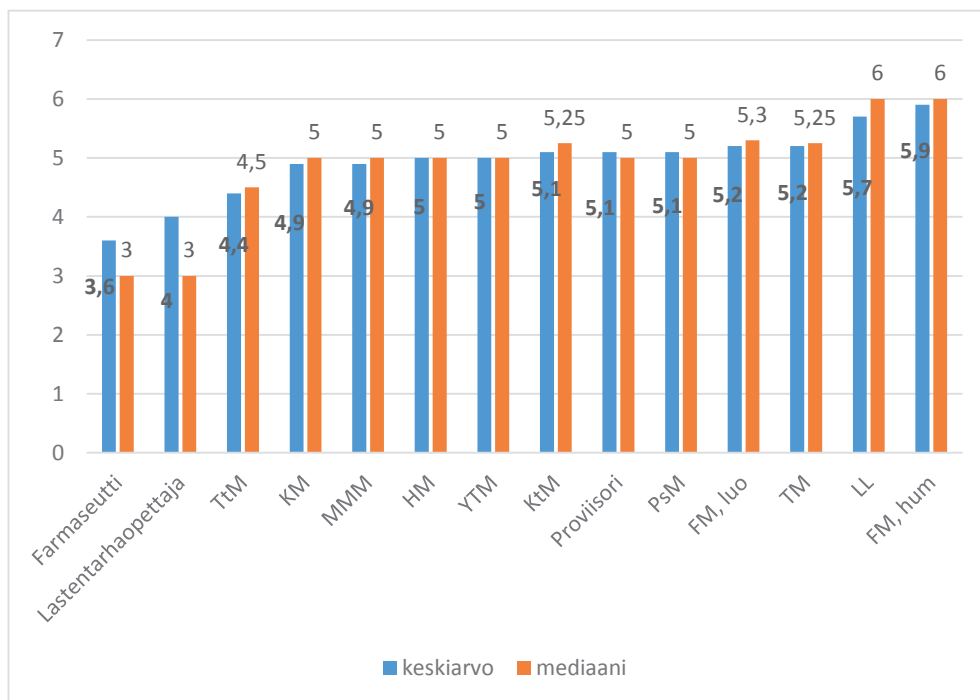
Terveystieteiden maisteri	171	10,2
Yhteiskuntatieteiden maisteri	188	11,3
Lääketieteen lisensiaatti	116	6,9

Ammatillista pätevyyttä tai virkakelpoisuutta antavan tutkinnon¹ oli suorittanut hieman yli puolet vastaajista eli 55 %. Generalistialan eli ns. asiantuntijamaisterin tutkintoja siis oli vastaavasti 45 %:lla. Vastaajista 27 %:ia oli sisällyttänyt tutkintoonsa opettajan pedagogiset opinnot. Heidät luokiteltiin professiotutkinnon tehneisiin, koska opinnot pätevöittävät aineenopettajaksi.

3.3.2 Tutkinnon suorittamiseen käytetty aika

Tutkintojen suoritusajat perustuvat vastaajien omiin vastauksiin. Tutkinto oli suoritettu keskimäärin viidessä vuodessa, vaihteluvälin ollessa 7 kk- 22 vuotta. Tyypillisin (eli moodi) tutkinnon suorittamisaika oli 5 vuotta, samoin mediaani. Alla olevassa kuviossa näkyy tutkintojen mediaani- ja keskiarvo-ajat tutkinnoittain.

Kuvio 4 Vastaajien opintoihin käyttämä aika tutkinnoittain

¹ Farmaseutti, proviisori, lastentarhaopettaja, luokanopettaja, erityisopettaja, oppilaan ohjaaja, aineenopettaja, lääkäri, psykologi, ravitsemusterapeutti, sosiaalityöntekijä

Tutkintojen laajuudet luonnollisesti vaikuttavat suoritusaikoihin, nopeimmin opintonsa saavat suoritettua farmaseutit ja lastentarhaopettajat. Maisteritutkinnoissa pisimmät opiskeluajat ovat humanisteilla ja lyhyimmät terveystieteellisellä alalla.

3.3.3 Toiminta ennen opiskelua ja opiskeluaikana

Vastaajilta kysytään toisten korkeakoulututkintojen suorittamisesta joko ennen nykyistä tutkintoa tai samanaikaisesti sen kanssa. Vastaajista 60 %:ia jätti vastaamatta tähän kysymykseen. Vastanneista melkein joka kolmas eli 32 %:ia ilmoitti, että ei ollut suorittanut muita tutkintoja. Ennen nykyistä tutkintoa 7,5 %:ia (f. 126) oli tehnyt muita korkeakoulututkintoja. Vain yksi prosenttia vastaajista (f. 17) ilmoitti suorittaneensa toista korkeakoulututkintoa samanaikaisesti. Suurimmalla osalla aikaisemmin tehtyjä tutkintoja oli yksi, suurin määrä muita tutkintoja lisäksi oli neljä tutkintoa (yksi vastaaja). Eniten muita tehtyjä tutkintoja olivat tradenomin tutkinto (f.18), filosofian maisterin tutkinto (f.16) ja sairaanhoitajan (f.16) tutkinnot. Jatkotutkintoja suorittaneita oli joukossa viisi. Yksi vastaaja oli tehnyt saman alan tutkinnon kolme vuotta aikaisemmin.

Vastaajilta kysyttiin opiskeluaikana hankitusta oman alan työkokemuksesta. Tähän sai myös laskea mukaan opiskeluaikana tehdyt harjoittelut. Joka kolmas (31,3 %) oli tehnyt kokopäivätöitä, joka viides (19,2 %) osa-aikatöitä ja joka kymmenes (11,8 %) free lancer tai keikkatöitä. Joka kymmenes vastasi, ettei ollut tehnyt lainkaan oman alan töitä opiskeluaikana (10,2 %). Generalistialoilta valmistuneista joka viides (21 %) oli ilman oman alan työkokemusta ennen valmistumistaan. Professionaalioilta valmistuneista 8 %:ia ei ollut saanut oman alan työkokemusta opiskeluaikana. Ilmeisesti kysymys tai vastausohje ovat huonosti muotoiltuja, sillä mm. 21 %:ia lastentarhaopettajan tutkinnon suorittaneista ilmoitti, ettei ollut tehnyt oman alan töitä opiskeluaikana. Tämä ei voi pitää paikkaansa, sillä kyseiseen tutkintoon kuuluu useita pakollisia harjoittelujaksoja ja ne olisi ohjeistuksen mukaan pitänyt laskea mukaan opiskeluaikaiseen oman alan työkokemukseen. Vastaukset eivät siis anna täysin oikeaa kuvaa opiskeluaikana saadusta tai hankitusta oman alan työkokemuksesta.

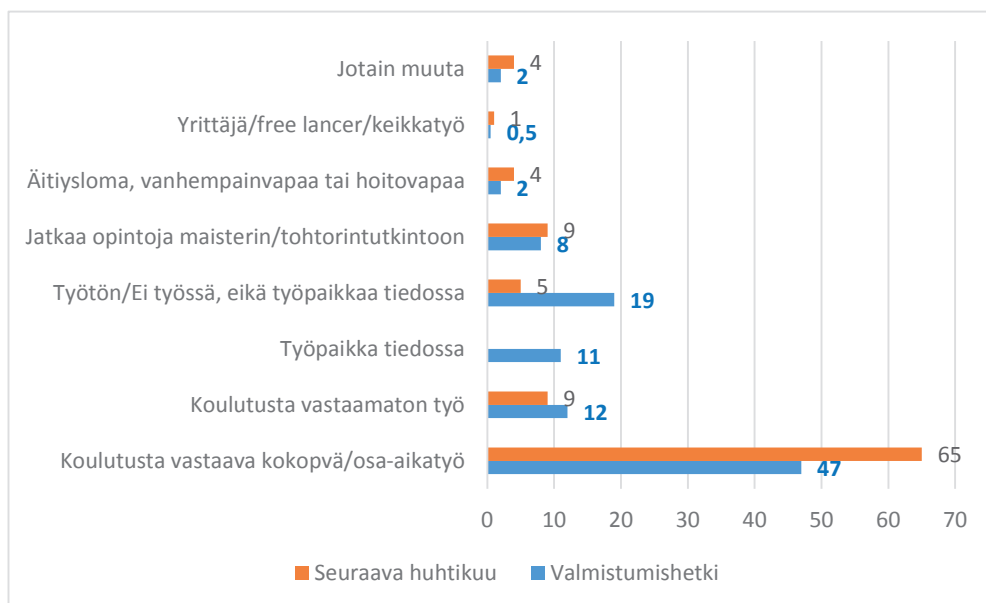
Vastaajilta kysyttiin myös (oman alan hankitun) työkokemuksen määrää. Keskimäärin oman alan työkokemusta oli opiskeluaikana hankittu 1,5 vuotta, mediaanin ollessa 10 kk ja tyypillisimmän ajan 3 kuukautta. Enimmillään oman alan työkokemusta oli kertynyt 37 vuotta, joten vaihtelu on erittäin suurta. Tutkinnoittain vertailtuna oman alan työkokemusta oli eniten teologian maistereilla, keskimäärin 2 vuotta, 9 kuukautta ja vähiten lastentarhaopettajilla, keskimäärin 3 kuukautta.

4 Työllistyminen

Vastaajilta kysytään tietoa valmistumishetken ja valmistumisvuotta seuraavan vuoden huhtikuun tilanteista. Työllistymisen ohella myös sen laadun selvittäminen on tärkeää. Niinpä vastaajilta kysytään itse tehtävänimikkeen lisäksi tarkemmin vastaavatko työtehtävät koulutusala ja koulutustasoa. Myös työsuhteen laadusta sekä työnantajan sektorista kysellään tarkemmin. Koska kyselyitä tehdään nykyisten opiskelijoiden työllistymisen edistämiseksi, kysytään vastaajilta myös arvioita siitä, mitkä seikat ovat auttaneet työllistymisessä.

Kuvio 5 Vertailua valmistumishetken ja seuraavan huhtikuun tilanteisiin %:na

Kuvion 5 tarkoitus on havainnollistaa työllisyystilannetta valmistumishetkellä sekä seuraavan vuoden huhtikuussa. Luokittelu hieman poikkeaa eri ajankohdissa, esim. valmistumishetken vaihtoehdot "ei työssä eikä työpaikkaa tiedossa" tai "työpaikka tiedossa" puuttuvat kun tilanteesta kysytään seuraavan vuoden huhtikuussa. "Ei työssä eikä työpaikkaa tiedossa" -vaihtoehto on kuviossa rinnastettu työttömyyteen (huhtikuun tilanteen vaihtoehto). Kuvasta näkee että työllisyystilanne yleensä

paranee valmistumista seuraavan vuoden aikana ja esim. koulutusta vastaamattomassa työssä olevien määrä vähenee.

Jotain muuta vaihtoehtoon valinneet saivat myös tarkemmin kertoa mikä heidän tilanteensa on. Näitä olivat aikaisempaa koulutusta vastaava työ, osittain koulutusta vastaava työ, opintovapaa², työharjoittelu, eläkkeellä, lomalla, siviili- tai varusmiespalvelus, sairaana, muu opiskelu (esim. täydennyskoulutus tai amk-tutkinto), omaishoitajana toimiminen.

Sukupuolen mukaan vertailtuna vaikuttaa siltä että vastavalmistuneiden työllistymisen suhteen eroa ei olisi (vrt. Päivi Vuorinen-Lampilan artikkeli lehdestä Talous ja yhteiskunta 3/2014: Korkeakoulutettujen työelämänäkymät). Mm. valmistumishetkellä oman alan töissä oli miehistä 44,3 %:ia ja naisista 47,5 %:ia. Seuraavan vuoden huhtikuussa miehistä 63,4 %:ia oli oman alan töissä ja naisista 66 %:ia. Toisaalta taas kyselyhetkellä äitiys-, vanhempain- tai hoitovapaalla olevat (6 %:ia vastaajista) olivat kaikki naisia.

Seuraavissa kappaleissa tuloksia on tarkasteltu yksityiskohtaisemmin koulutusalojen, tutkintonimikkeiden sekä professio-generalistialojen välillä.

4.1 TILANNE VALMISTUMISHETKELLÄ

Kaikista vastaajista 40 %:lla oli valmistumishetkellä oman alan töissä. Kun mukaan lasketaan osa-aikatyötä tekevät sekä ne, joilla oli valmistumishetkellä oman alan työpaikka tiedossa, hieman yli puolella (eli 57 %:lla) oli oman alan töitä tai työpaikka tiedossa. Vastaavasti joka viides (19 %) oli ilman työpaikkaa tai tietoa siitä. Opintoja jatkamassa oli 8 %:ia vastaajista ja vanhempainvapaalla 2 %:ia vastaajista. Jotain muuta teki 2 %:ia vastaajista.

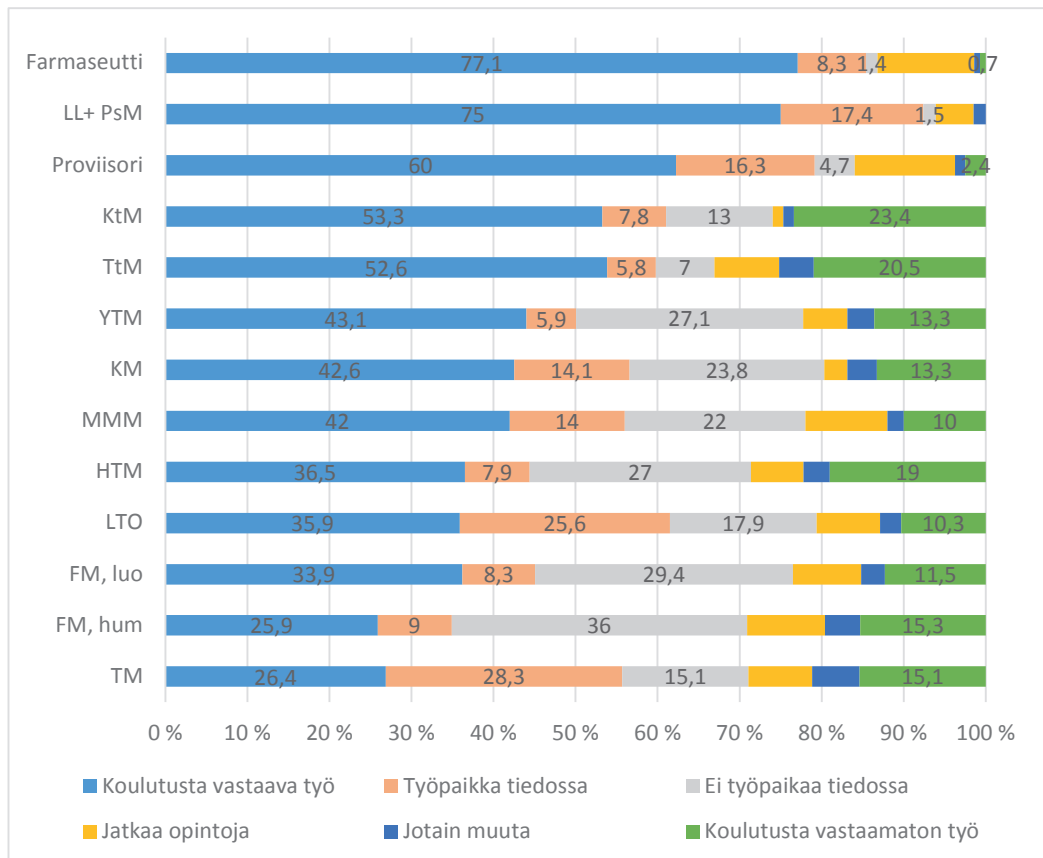
Professioaloilta valmistuneista 68 %:lla oli valmistumishetkellä oman alan koko- tai osa-aikatyössä tai työpaikka tiedossa. Vastaava luku generalistialoilta valmistuneilla oli 42 %:ia, joten ero on suuri. Generalistialoilta valmistuneet olivat myös useammin koulutusta vastaamattomassa työssä, jatkoivat opintoja tai tekivät jotain muuta. Kuvassa 7 on vertailtu valmistumishetken tilannetta vielä tutkinnoittain. Kuviossa on yhdistetty psykologian maisterit ja lääketieteen lisensiaatit, psykologian maistereiden pienen vastaajamäärän takia (f.16) sekä koska näillä kahdella ryhmällä työllistyminen on samaa tasoa eli erittäin hyvä. Koulutusta vastaavaan

---

² Valmistumishetken tilanteessa muutamia (f.8) vastaajia ilmoitti olevansa opintovapaalla. Heitä ei kuitenkaan luokiteltu uudelleen esim. koulutusta vastaamattomaan työhön

työhön on laskettu mukaan osa-aikatyötä tekevät sillä heidän määränsä on myös pieni.

Kuvio 6 Tilanne valmistumishetkellä tutkinnoittain %:na

Tutkinnoittain tarkasteltuna parhaiten työllistyivät farmaseutit, lääkärit ja psykologit. Heistä kolme neljästä on oman alan töissä jo valmistuessaan ja jäljellä olevista liki puolella on työpaikka tiedossa. Huonoimmalta tilanne vaikuttaa teologiselta ja humanistiselta alalta valmistuneilla: molemmissa ryhmissä vain joka neljäs oli valmistumishetkellä oman alan töissä. Myös luonnontieteelliseltä alalta valmistuneista joka kolmannella ei ollut valmistumishetkellä oman alan töitä tai työpaikkaa tiedossa. Teologian maistereiden tilanne kuitenkin on valoisampi, sillä heistä joka kolmannella oli kuitenkin valmistumishetkellä oman alan työpaikka tiedossa.

Eniten koulutusta vastaamattomassa työssä oli kauppatieteiden ja terveystieteiden maistereita; kauppatieteilijöistä 23 %:ia ja terveystieteiden maistereista noin 21 %:ia. Terveystieteiden maistereilla lukuun voi vaikuttaa erityisesti maisteriohjelmat:

vastaaja on jatkanut samassa tehtävässä missä on ollut ennen yliopisto-opintojaan ja luokitellut tehtävän koulutusta vastaamattomaksi.

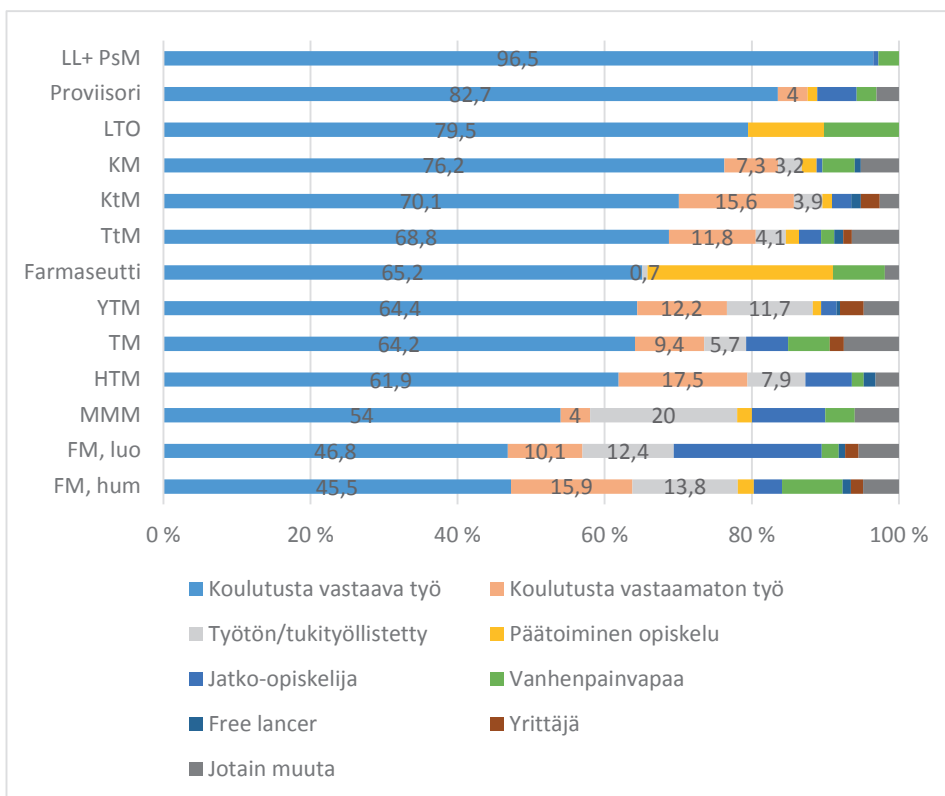
4.2 TILANNE SEURAAVAN VUODEN HUHTIKUUSSA

Kun vastaajien tilannetta tarkastellaan valmistumisvuotta seuraavassa huhtikuussa, on kaikilla aloilla tapahtunut työllistymisen suhteen myönteistä kehitystä. Koulutusta vastaavassa kokopäivätyössä on 61,6 % vastaajista. Kun mukaan lasketaan osa-aikatyötä tekevät, 65,3 %:ia on oman alan töissä. Koulutusta vastaamattomissa työtehtävissä olevien määrä on vastaavasti pienentynyt; heitä on 8,7 %:ia. Työttömiä on 5,4 %:ia vastaajista ja tukityöllistettynä, työvoimakoulutuksessa tai työharjoittelussa olevia on 1,7 %:ia. Yrittäjänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajina toimivia oli alle prosentti (0,7), saman verran vastaajista toimi free lancereina tai teki keikkatyötä. Jotain muuta vaihtoehdon valinneiden avovastausten perusteella he tekivät mm. aikaisempaa koulutusta vastaavaa työtä, osittain koulutusta vastaavaa työtä, opiskelivat päätoimisesti (amk:ssa, 2. asteen oppilaitoksessa, työttömyysetuudella), tekivät täydennysopintoja, viettivät välivuotta, olivat eläkkeellä, omaishoitajana tai toimivat henkilökohtaisena avustajana. Jonkin verran oli myös niitä jotka olivat valinneet vaihtoehdon siksi, että useampi status täyttyi samaan aikaan (esim. yrittäjä + opettaja, oman alan osa-aikatöissä + koulutusta vastaamaton työ).

Tutkinnoittain vertailtuna (kuvio 7) paras tilanne on lääkäreiksi ja psykologeiksi valmistuneilla, joista liki 97 %:ia on koulutusta vastaavissa tehtävissä. Loput 3 %:ia ovat joko vanhempainvapaalla tai jatko-opiskelijoina. Myös proviisoreiksi ja lastentarhaopettajaksi valmistuneiden työtilanne on hyvä, noin 80 %:ia on oman alan töissä eikä yksikään työttömänä. Farmaseuttien määrä oman alan töissä on itse asiassa pienentynyt 65 %:iin (kun valmistumishetkellä oman alan töissä oli 74 %:ia) mutta tätä ilmeisesti selittää proviisoriopintojen suorittajien iso osuus: joka neljäs on päätoiminen opiskelija. Eniten jatko-opintoja tekevät luonnontieteelliseltä alalta valmistuneet eli joka viides.

Suhteessa eniten työttömiä on maatalous- ja metsätieteiden maistereiksi valmistuneissa, heistä joka viides on joko työttömänä tai työvoimapolitiittisten toimenpiteiden kohteena. Myös yhteiskuntatieteiden ja filosofian maisteriksi valmistuneilla (sekä luonnontieteellisen että humanistisen alan), työttömyys on yli 10 %:in luokkaa. Eniten koulutusta vastaamattomassa työssä vielä valmistumisvuotta seuraavan vuoden huhtikuussa on hallintotieteiden (17,5 %) sekä kauppatieteiden ja humanistisen alan maistereissa, molemmissa 15 %:ia.

Kuvio 7 Tilanne kyselyhetkellä tutkinnoittain vertailtuna ja prosentteina

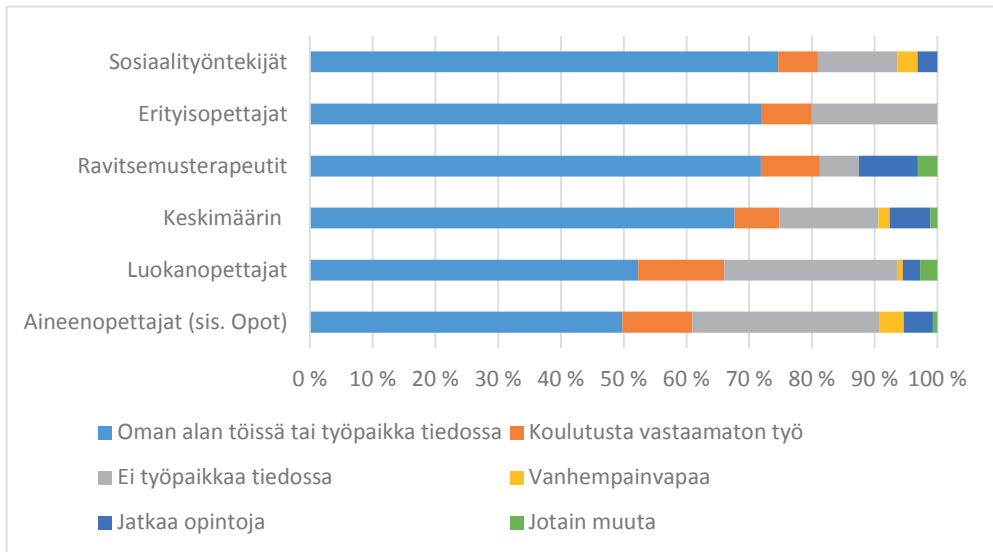

4.3 TYÖLLISTYMINEN PROFESSIO-JA GENERALISTIALOILLA

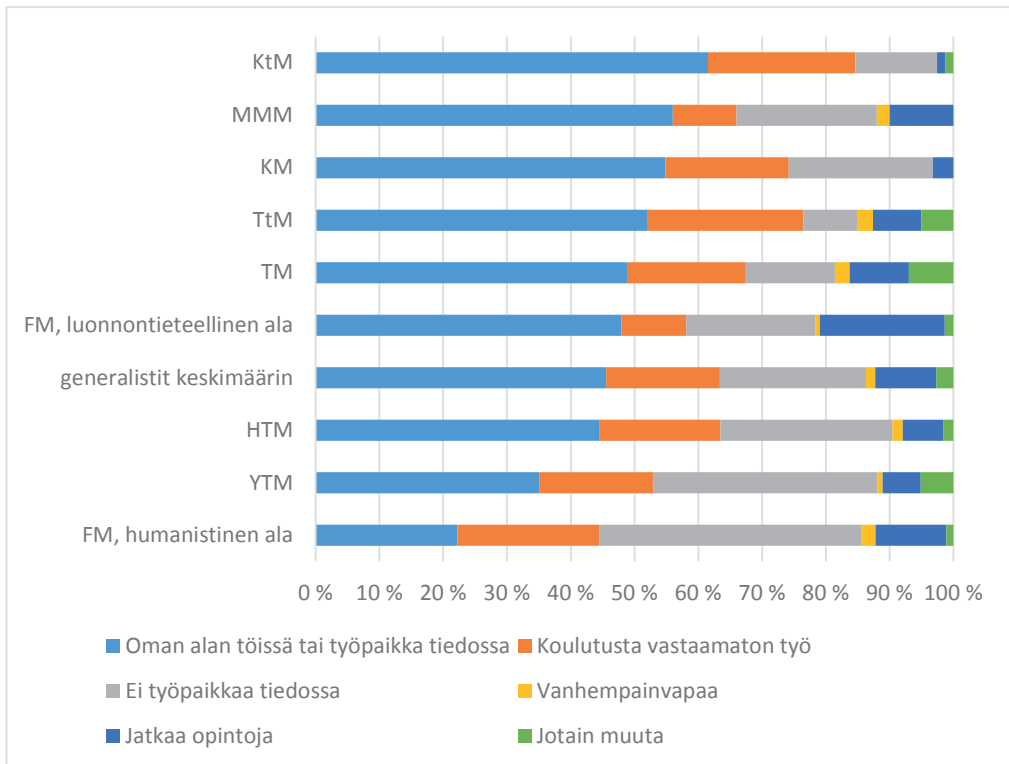
Tarkastelin vielä työllistymistä tarkemmin professio- ja generalistialojen sisällä, nähdäkseni onko työllistymisen suhteen eroja eri ammattiryhmien välillä sekä generalistien välillä. Sama tutkinto kun voi sisältää työllistymisen suhteen toisistaan poikkeavia ryhmiä, mm. yhteiskuntatieteiden maisterin tutkinto voi pätevoittää mm. sosiaalityöntekijäksi tai se voi olla puhdas generalistitutkinto.

Alat, joilla on vain yksi tutkinto, on jätetty kuvioista 8 pois (eli lääkärit, psykologit, proviisorit, farmaseutit sekä lastentarhaopettajat) koska heidän tilanteensa pystyy näkemään kuvioista 6. Kun professioaloja tarkastellaan lähemmin (kuviot 6 ja 8), huomataan että oman alan töissä (ml. ne joilla työpaikka tiedossa) vaihtelee 91-49 % välillä.

Kuvio 8 Tilanne valmistumishetkellä tarkemmin eritellyillä professionilla

Kuvio 9 Työtilanne valmistumishetkellä generalistitutkinnoilla

Luokan- ja aineenopettajaksi valmistuneiden tilanne on huonoin professioaloja keskenään vertailtaessa. Aineenopettajiksi valmistuneista joka kolmas ei ollut oman alan töissä tai ei ollut tietoa niistä. Opettajien kohdalla valmistumisajankohta on voinut vaikuttaa työtilanteeseen. Yleensä eniten valmistuneita tulee keväällä ja jos opettajaksi opiskeleva valmistuu toukokuussa, työllistyminen kesäkuukausiksi on epätodennäköistä. Tämä tulee esille kappaleessa 5.2 jossa eritellään syitä työttömyyteen.

Kun katsotaan valmistumishetken tilannetta generalisteilla tutkinnoittain (kuva 9), näkyy selvästi että generalisteilla valmistumishetken tilanne on ollut vaikeampi: oman alan töissä tai työpaikka on tiedossa 62 -22 %:lla. Kauppatieteiden maistereiksi valmistuneilla on paras tilanne (62 %:illa oman alan työ tai työpaikka tiedossa), seuraavaksi kasvatustieteen maistereille (58 %:ia) ja maatalousmetsätieteiden maisteriksi valmistuneilla (56 %:ia).

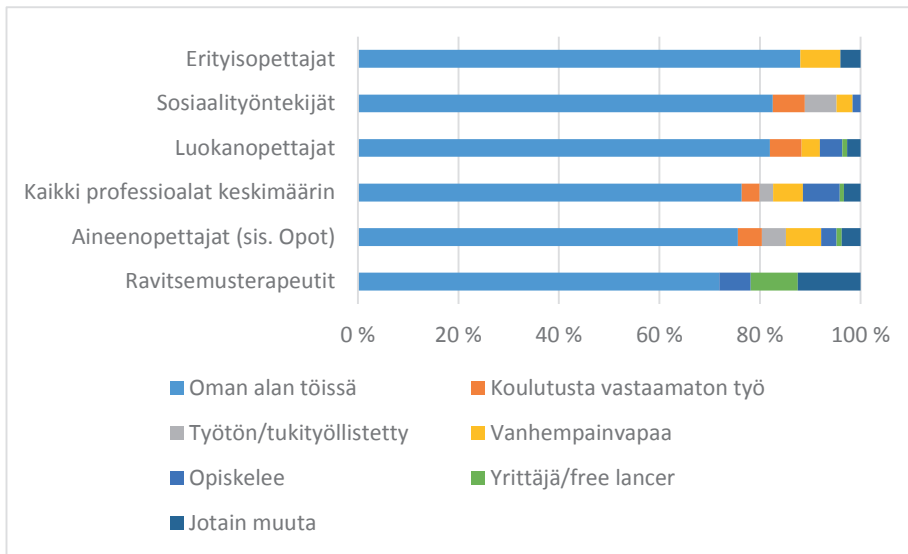
Heikoin työllisyystilanne on humanistisen alan maistereiksi valmistuneilla, joista vain 22 %:lla on oman alan työpaikka tai työpaikka tiedossa valmistumishetkellä. Luonnontieteiden maistereiksi valmistuneissa oli eniten niitä jotka aikoo tehdä jatko-opintoja: 19 %:ia. Koulutusta vastaamatonta työtä tekivät eniten kauppatieteiden maistereiksi ja terveystieteiden maisteriksi valmistuneet, molemmissa ryhmissä 23 %:ia.

Samanlainen tarkastelu on tehty myös kyselyhetken eli valmistumisvuotta seuraavan vuoden huhtikuun tilanteeseen (kuviot 10 ja 11) professiotutkinnoille ja generalisteille. Professioaloilla kaikilla muilla aloilla työllisyystilanne on parantunut paitsi ravitsemusterapeuteilla, joita oman alan töissä on saman verran kuin valmistumishetkellä: 72 %:ia. Opettajiksi valmistuneilla tilanne on selkeästi parantunut: Kun noin puolella oli valmistumishetkellä oman alan työ tai työpaikka tiedossa, kyselyhetkellä luokanopettajista hieman yli 80 %:lla ja aineenopettajista 70 %:ia on oman alan töissä.

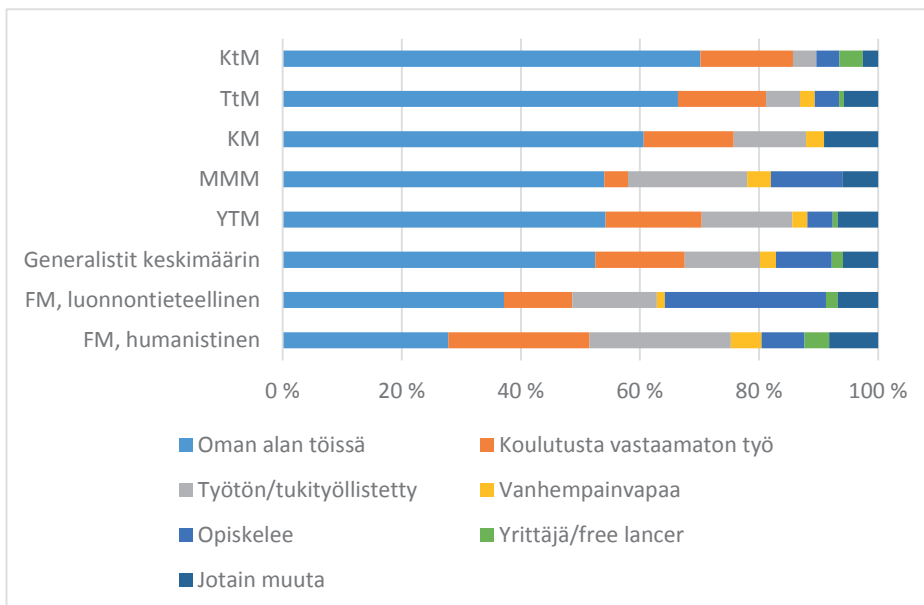
Myös generalistien työllistyminen on parantunut valmistumisvuoden aikana. Keskimäärin oman alan töissä on 52 %:ia generalisteista. Työllistyminen vaihtelee kauppatieteilijöiden 69 %:sta humanistien 28 %:iin. Parhaiten tilanne on kohentunut yhteiskuntatieteiden maistereiksi valmistuneilla: kun valmistumishetkellä oman alan töissä tai työpaikka oli tiedossa reilulla kolmasosalla, seuraavan vuoden huhtikuussa on hieman yli puolet (54 %:ia). Humanistien työtilanne on myös kohentunut jonkin verran valmistumishetken 22 %:sta seuraavan vuoden 28 %:iin. Toisaalta taas koulutusta vastaamattomassa töissä olevien määrä on hieman noussut: valmistumishetkellä heitä oli 21 %:ia kun seuraavan vuoden huhtikuussa heitä oli humanisteista 25 %:ia. Ennakko-oletuksena oli, että näissä koulutusta vastaamattomissa tehtävissä olisi ollut aineenopettajina toimivia (ilman opettajan pedagogisia opintoja), mutta ammattinimikeluettelon perusteella näin ei ollut.

Maatalous-metsätieteiden ja luonnontieteiden maistereiden työllistyminen on suurin piirtein pysynyt samana.

Kuvio 10 Tilanne huhtikuussa tietyillä professiotutkinnoilla

Kuvio 11 Tilanne huhtikuussa generalistitutkinnoilla

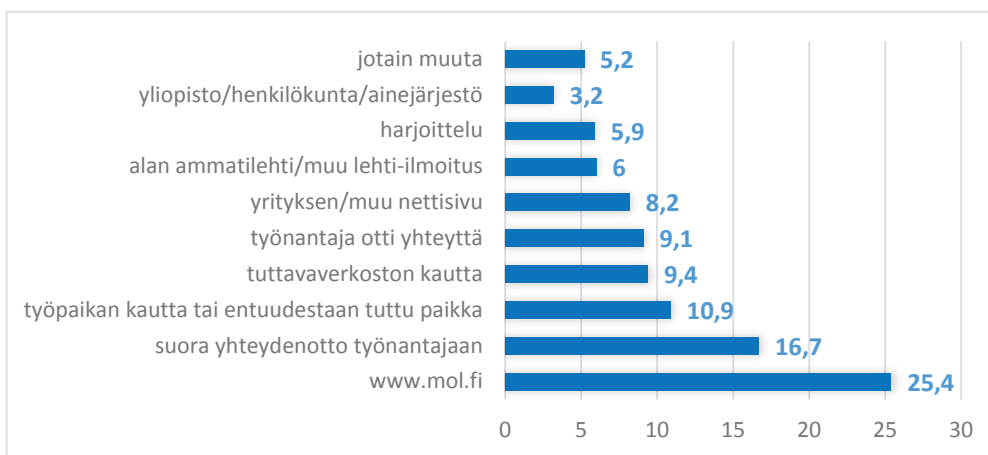
4.4 TYÖLLISTYMINEN

4.4.1 Työn hakeminen

Vastaajista 70 %:ia (f.1166) oli hakenut valmistumisen jälkeen töitä. Vastaajat olivat keskimäärin hakeneet 11:sta työpaikkaan, mediaanin ollessa neljä. Vaihteluväli tässä aineistossa oli 1-600 haettua paikkaa. Yli 100:aan paikkaan hakeneita oli 21 vastaajaa eli 1,8 %:ia kaikista työpaikkoja hakeneista.

Vastaajilta kysytään avoimella kysymyksellä siitä, mistä he ovat saaneet tiedon nykyisestä työpaikastaan (ks. kuvio 12).

Kuvio 12 Mistä tieto työpaikasta saatu luokiteltuna ja prosentteina

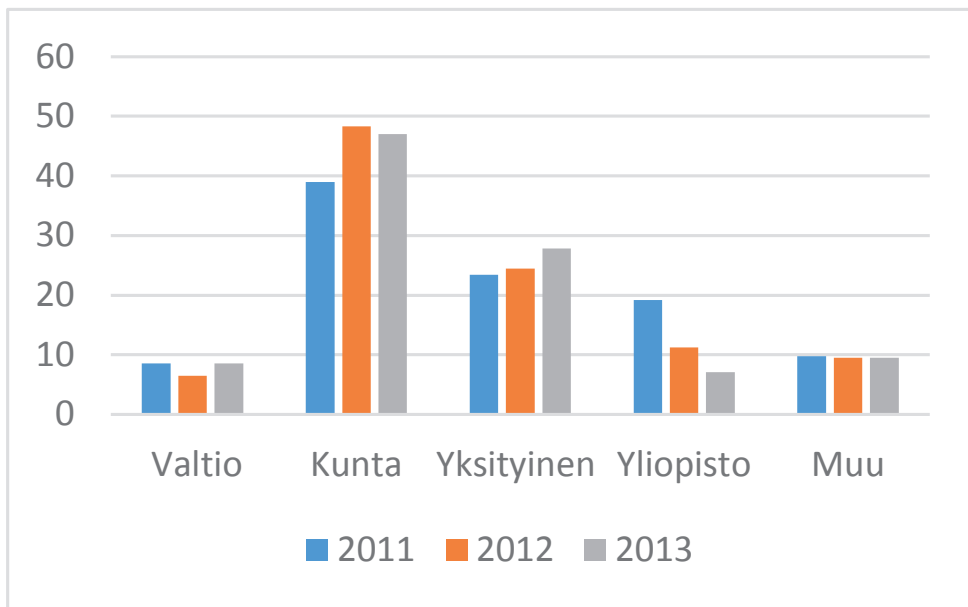
Yleisin tietolähde oli TE-toimisto tai sen ylläpitämä www.mol.fi-sivusto, joka neljäs maininnoista koski sitä. Seuraavaksi yleisin tapa oli ollut joko lähettää avoin hakemus tai muu suora yhteydenotto työnantajaan (13,5 %:ia). Muiden tietolähteiden suhteen oli enemmän hajontaa, mutta vastauksista kävi selvästi ilmi, että yritysten tai oman alan lehtien/nettisivujen seuraaminen on tärkeä keino saada tietoa avoinna olevista paikoista. Myös jollakin tavalla tuttu työpaikka (harjoittelun, kesätöiden, sijaisuuksien tms. kautta) oli monelle tuonut työpaikan joko samassa organisaatiossa tai muualla. Vastaajista 9 %:ia ilmoitti työnantajan ottaneen heihin yhteyttä ja tarjonneen työpaikkaa. Näissä vastauksissa harmillisesti jäi auki, mistä työnantaja oli tiennyt ottaa yhteyttä kyseiseen henkilöön. Jotain muuta luokittelussa on mukana mm. tavat joita oli vaikea luokitella (esim. "sähköpostilla", "puhelimella", "hakukoneesta") sekä yksittäisiä mainintoja esim. gradun kautta, perustin itse yritykseni, kahdenkeskisissä neuvotteluissa, rekrytointifirman kautta. Tässä aineistoissa oli vain yksi vastaaja, joka ilmoitti saaneensa tiedon työpaikasta Facebook:in kautta, mutta oletettavasti sosiaalisen median merkitys työnhaussa tulee tulevaisuudessa kasvamaan.

Jonkin verran eri alojen/tutkintojen välillä tuntui olevan eroja mitä kautta tieto työpaikasta oli saatu: mm. lääkäreiksi valmistuneista 40 %:ia oli saanut työpaikan oman yhteydenoton kautta ja farmaseuteiksi valmistuneista taas 22 % harjoittelun kautta. Humanistisella alalla taas yleisin keino (42 %:lla) saada tietoa työpaikoista oli joko TE-toimisto tai sen nettisivusto www.mol.fi. Opettajaksi valmistuneilla tuntui myös itse hakeminen olevan hyvä keino saada tietoa muista työpaikoista: usea vastaaja kertoi hakeneensa toista (opettajan) paikkaa, kun rehtori oli tarjonnut toista paikkaa tai naapurikoulun rehtori oli ottanut yhteyttä.

4.4.2 Minne työllistytään?

Eniten Itä-Suomen yliopistoista valmistuneita työllistyy kuntasektorille: 45 %:ia kaikista vastanneista. Seuraavaksi eniten työllistää yksityinen sektori, josta työpaikan löysi joka neljäs. Yliopistosektorin osuus oli 12 %:ia ja valtiosektorin 8 %:ia. Muu sektori tässä yhteydessä tarkoittaa järjestöä tai säätiötä, yksityistä oppilaitosta, seurakuntaa tai seurakuntayhtymää, oma yritystä tai toiminimeä, apurahalla työskentelyä tai useammalla eri työnantajalla työskentelyä.

Kuvio 13 Työnantajien sektorit eri vuosina prosentteina

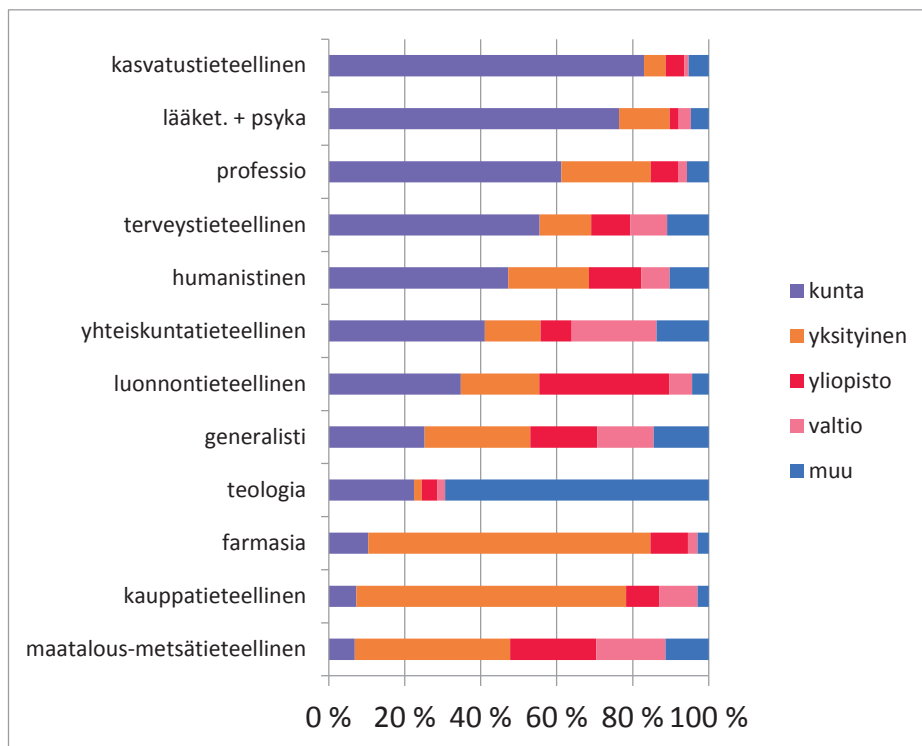

Eri vuosien välillä on hieman eroa: kuntasektorille työskennelleiden osuus oli pienimmillään vuonna 2011 ja samalla taas yliopistolla työskennelleiden osuus suurimmillaan. Yksityisen sektorin osuus on kasvanut muutamalla

prosenttiyksiköllä. Yliopistosektorille työllistyneiden määrä näyttää vähentyneen tarkasteltavien vuosien aikana eniten.

Kun vertaillaan työllistymistä professio-generalistialojen välillä, erot ovat selkeät. Kuntasektorille työllistyy yli puolet (55 %) professioaloilta valmistuneista, kun vastaavasti generalistialoilta valmistuneista joka viides (21 %). Generalistien työmarkkinoiden sirpaleisuudesta kertoo sekin, että eri sektorit ovat sangen tasavahvoja. Koulutusaloittain tarkasteltuna ei liene mitenkään yllättävää, että yksityinen sektori työllistää eniten farmaseutteja, proviisoreita ja kauppatieteilijöitä. Itsestään selvää taas lienee että teologit työllistyvät parhaiten seurakuntiin tai seurakuntayhtymiin (taulukossa muu-sektorissa). Luonnontieteilijöitä parhaiten työllistävä sektori on yliopisto.

Kuvio 14 Työnantajien sektorit koulutusaloittain

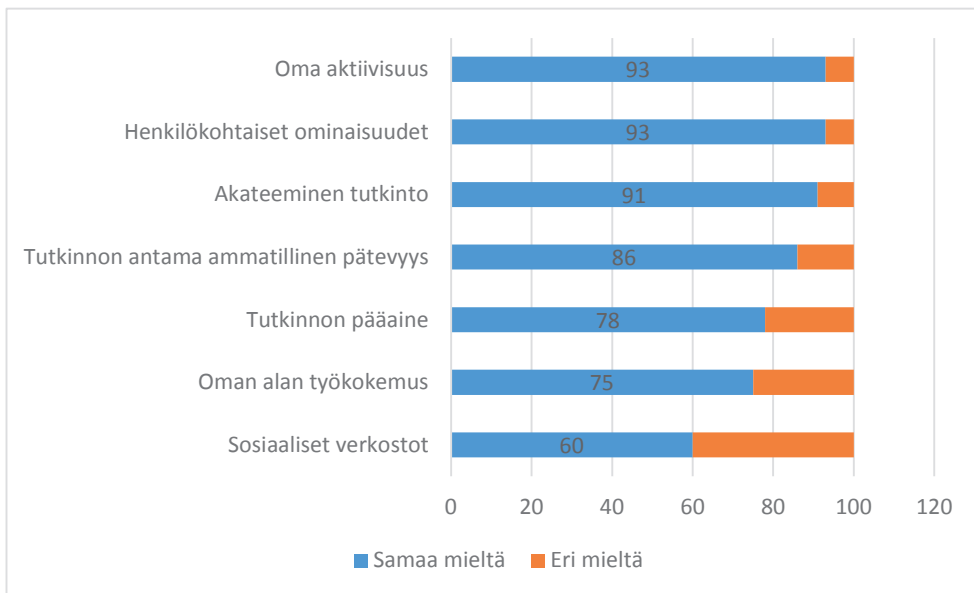
Maantieteellisesti tarkasteltuna työpaikat sijaitsevat useimmiten joko Pohjois-Savossa (21,6 %:ia), Pohjois-Karjalassa (19,6 %:ia) tai Uudellamaalla (17,4 %:ia). Etätyötä tai keikkatyötä tekeviä on 0,4 %:ia (f.5) ja ulkomailla työskenteleviä 0,6 % (f.8). Ulkomailla työskentelyn laajuudesta ei saada täysin tarkkaa kuvaa, sillä

kysely ei juurikaan tavoita ulkomaille muuttaneita. Muutamia yksittäisiä vastaajia ilmoitti tekevänsä töitä useammalla paikkakunnalla (esim. keikkatyö).

4.5 TYÖLLISTYMISTÄ EDISTÄVÄT SEIKAT

Vastaajia pyydetään arvioimaan eri väittämien merkitystä työpaikan saamiseen. Arviointi tapahtuu 4-portaisella Likert-asteikolla jossa 0 = en osaa sanoa, 1 = täysin eri mieltä ja 4 = täysin samaa mieltä. Palautteiden perusteella erittäin merkittävä – ei lainkaan merkitystä –asteikko olisi ollut tässä kysymyksessä osuvampi. Alla oleviin kuvioihin (kuviot 17 ja 18) luokat on yhdistetty kahteen: samaa ja eri mieltä oleviin. En osaa sanoa-vastaukset on jätetty kokonaan pois, koska ne eivät anna lisätietoa asian merkittävyydestä työllistymiselle.

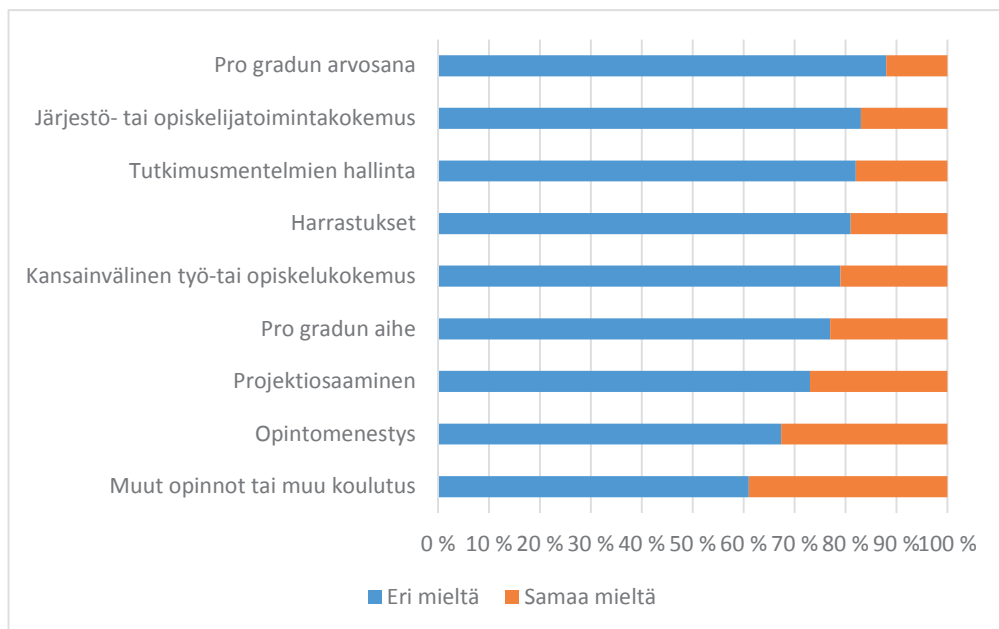
Kuvio 15 Työllistymistä edistävät seikat %:na

Koko aineistosta tarkasteltuna tärkeiksi nousevat oma aktiivisuus, henkilökohtaiset ominaisuudet sekä akateeminen tutkinto. Koska kysely lähtee valmistuneille, ei liene yllätys että akateemisen tutkinnon työllistymisen kannalta nousee tärkeäksi seikaksi. Yli puolet vastaajista oli suorittanut tutkinnon, jolla saadaan jokin virkakelpoisuus. Niinpä myös tutkinnon tuoma ammatillinen pätevyys tai virkakelpoisuus nousee esiin työllistymistä edistävänä seikkana.

Vaikka työllistymisen kannalta tutkinto itsessään on tärkeä, opintomenestys tai muu aktiivisuus opiskeluaikana ei tunnu vastausten perusteella olevan niin tärkeää. Vähiten merkittäväksi nousi pro gradun arvosana: 88 %:ia vastaajista oli eri mieltä sen merkityksestä työllistymisen kannalta. Myöskään pro gradun aihe ei kolmen neljästä mielestä ollut ollut merkittävä työllistymistekijä. Vaikka järjestö- tai opiskelijatoimintakokemus, tutkimusmenetelmien hallinta tai harrastukset eivät enemmistön mielestä olleet merkittäviä työllistymistä edistäviä seikkoja, kannattaa muistaa että yksittäisten vastaajien kohdalla tilanne on voinut olla päinvastainen. Esimerkiksi tutkijan uralle suuntautumisessa juuri pro gradun arvosana ja aihe ovat voineet olla ne ratkaisevimmat tekijät työllistymisessä. Seuraavan sivun taulukossa on listattu työllistymisen kannalta vähiten merkittäviä seikkoja (kuvio 16).

Kuvio 16 Työllistymisen kannalta vähiten merkittävät seikat

Vastaajat saivat myös vapaasti nimetä työllistymistä edistäviä seikkoja. Moni toi esille alan hyvän työllisyystilanteen, tai sen, että hakijoita (kyseiseen tehtävään) oli ollut vähän tai ei ollut ollut muita päteviä hakijoita. Useat ilmaisivat työllistymistä edistäneen edellisen työnantajan tai työnantajien suositukset. Samoin moni ilmoitti että tuttavaverkosto tai oikeiden ihmisten tunteminen oli auttanut työllistymisessä. Jotkut myös kokivat että heillä oli ollut hyvä tuuri tai he olivat oikeassa paikassa oikeaan aikaan.

4.6 TYÖLLISTYMISEN LAATU

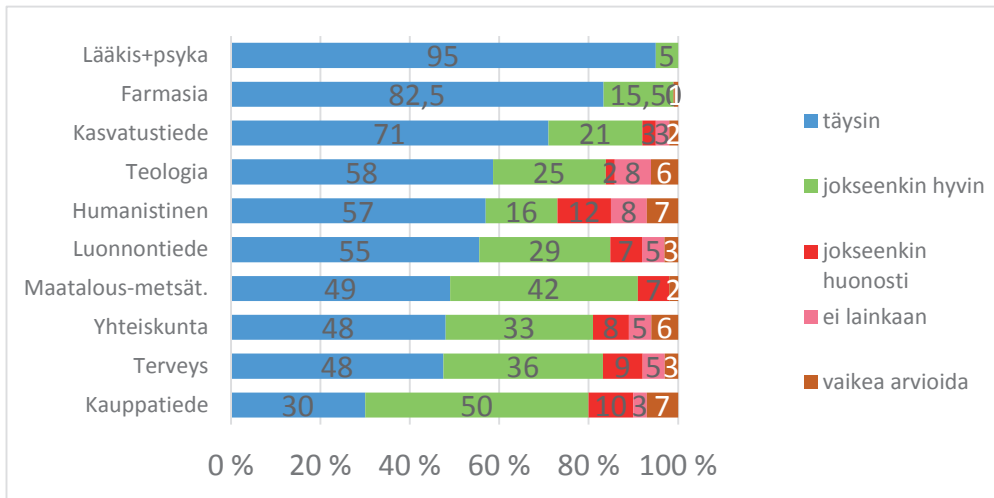
Pelkkä oman alan työpaikka ei kerro riittävästi työllistymisen laadusta. Niinpä valmistuneilta kysytään tarkemmin heidän sen hetkisestä työsuhteestaan ja työnlaadusta. Vastaajista 57 %:lla työsuhde on määräaikainen tai tilapäinen luonteeltaan. Vastaavasti 39 %:lla sen on vakituinen. Keikkatyötä tekeviä tai muuten tavanomaisesta poikkeavassa työsuhhteessa on 5 %:lla vastaajista. Sukupuolella näyttäisi olevan merkitystä työsuhteen laadulle: miehistä 44 %:n työsuhde on pysyvä, kun naisista vastaavasti vakinainen työsuhde on 37 %:lla. Määräaikaisissa tai tilapäisissä työsuhhteissa naisia on 60 %:ia ja miehistä vastaavasti 50 %:ia. Tilastollisesti testattuna (khiin neliö testi) antaa p-arvoksi .000, joten eroa selittää sukupuoli. Tämä olikin ainoa asia, jossa sukupuoli näyttäisi vaikuttavan. Myös hieman yllättäen generalisteilla tilanne on tässä suhteessa parempi: heistä joka toisella työsuhde on pysyvä, kun taas professioaloilla toimivista joka kolmannella.

Koulutustason ja työtehtävien vastaavuutta kysytään kolmella kysymyksellä: vastaako työtehtävä koulutusala, vaaditaanko nykyiseen työhön korkeakoulututkinto sekä vastaako työn vaativuus koulutustasoa. Etenkin generalistialoilla voi olla vaikea arvioida mitkä tehtävät ovat koulutusala ja -tasoa vastaavia. Tehtävät voivat myös vastata koulutustasoa mutta eivät koulutusala, kuten opettajana toimiva henkilö ilman opettajan pätevyyttä.

Työtehtävän ja koulutusalan vastaavuutta kysyttäessä, 87 %:illa vastaajista työtehtävä vastasi koulutusala täysin tai jokseenkin hyvin. Vastaavasti huonosti tai ei lainkaan koulutusala vastaavissa tehtävissä oli 10 %:ia vastaajista. Loput 3 %:ia ei joko osannut sanoa tai koulutuksensa laaja-alaisuuden vuoksi eivät osanneet arvioida työtehtävän vastaavuutta.

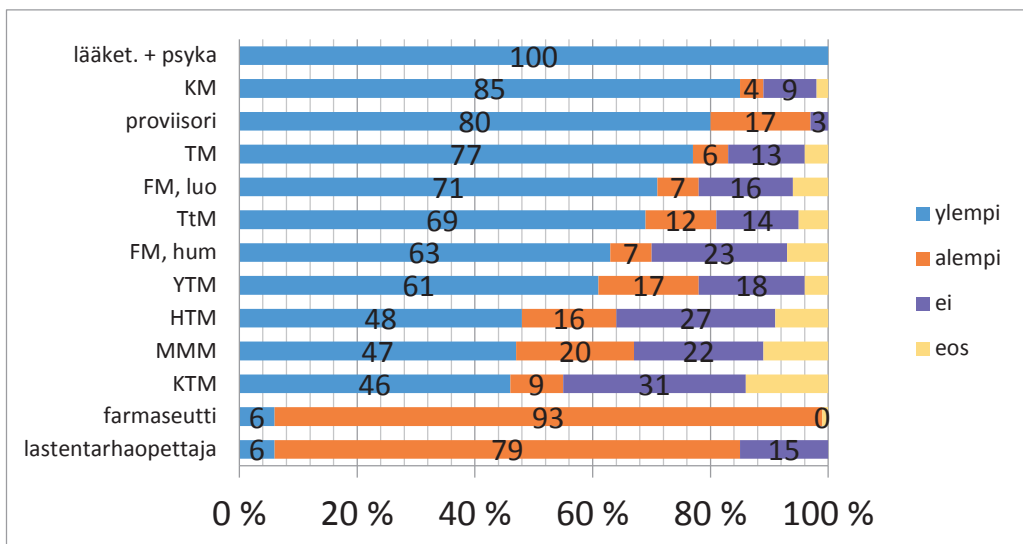
Koulutusaloittain vertailtuna (kuvio 17) parhaiten omaa koulutusala vastaaviin tehtäviin sijoittuvat lääkäreiksi ja psykologeiksi valmistuneet, joista 95 %:ia oli täysin oma koulutusala vastaavissa tehtävissä ja kaikki vähintäänkin jokseenkin hyvin omaa koulutusala vastaavissa tehtävissä. Myös farmasian alalta valmistuneista suurin osa koki että tehtävät vastaavat koulutusta jokseenkin hyvin, vain 1 % (f.3) oli sitä mieltä että tehtävät vastasivat huonosti tai ei lainkaan koulutusala. Vähiten täysin koulutusala vastaavissa tehtävissä on kauppatieteelliseltä alalta valmistuneita (joka kolmas), mutta toisaalta taas kuitenkin puolet koki että tehtävät vastasivat koulutusala jokseenkin hyvin. Koulutusala huonosti tai ei lainkaan vastaavissa tehtävissä on eniten humanistiselta alalta valmistuneita (joka viides).

Kuvio 17 Työtehtävien ja koulutusalan vastaavuus eri koulutusaloilla prosentteina

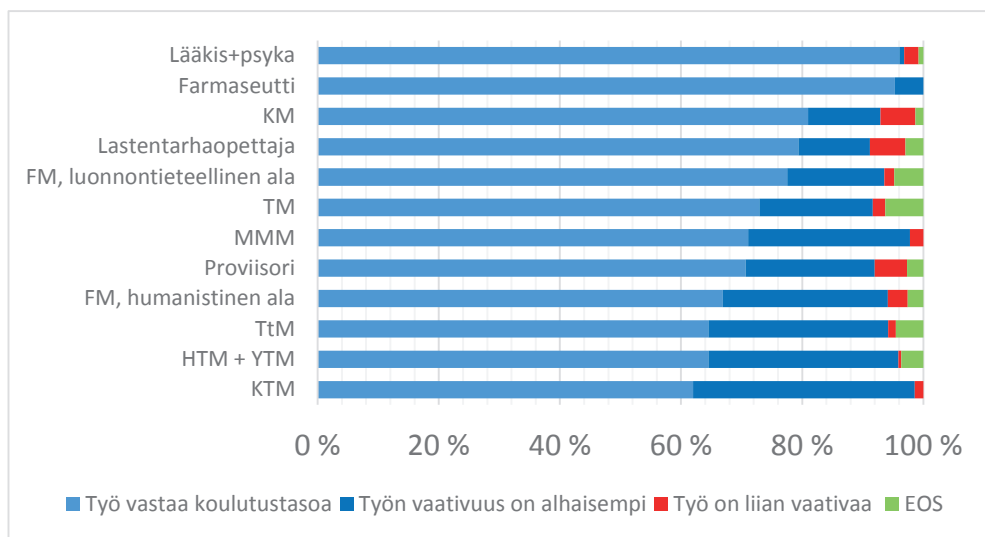
Koulutustasoaan vastaavissa tehtävissä oli kolme neljästä. Koulutustasoaan vastaamattomissa tehtävissä on 9 %:ia vastaajista. Ei lainkaan korkeakoulututkintoa vaativissa tehtävissä oli 13 %:ia vastaajista. 5 %:ia ei osannut arvioida tehtävien vaatimaa koulutustasoa. Tutkinnoittain vertailtuna parhaiten koulutustasoaan vastaaviin tehtäviin sijoittuivat lääkäreiksi ja psykologeiksi valmistuneet. Vastaavasti taas eniten koulutustasoaan vastaamattomissa tehtävissä oli kauppatieteiden, maatalous-metsätieteiden ja hallintotieteiden maistereita.

Kuvio 18 Työtehtävien vaatima tutkinnontaso tutkinnoittain ja prosentteina

Vastaajilta kysytään vielä kuinka vaativaksi työ suhteessa koulutukseen koetaan (kuvio 19). Vastaajista 75 %:ia koki että työ vastaa heidän koulutustasoaan. Joka viides eli 20 %:ia taas oli sitä mieltä että työn vaativuustaso on alhaisempi, kuin mitä heidän koulutuksensa edellyttäisi. Eniten heissä oli generalisteiksi valmistuneita (joka kolmas) ja tutkinnoittain yhteiskuntatieteiden (17 %:ia), terveystieteiden (16 %) ja humanistisen alan (14 %) maistereiksi valmistuneita. Kaksi prosenttia oli sitä mieltä että työ on liian vaativaa suhteessa koulutukseen ja heistä puolet oli opettajaksi (luokan- tai aineenopettajaksi) valmistuneita. Loput kolme prosenttia ei osannut arvioida asiaa.

Kuvio 19 Työn vaativuus suhteessa koulutustasoon tutkinnoittain vertailluna

4.6.1 Koulutusta vastaamaton työ

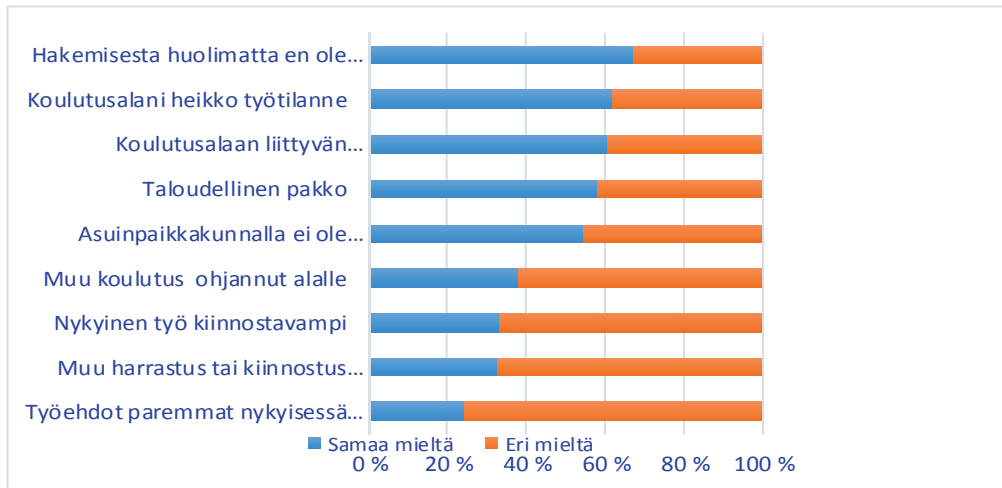
Vastaajilta kysytään syytä koulutusta vastaamattoman työn ottamiseen Likert-asteikollisilla väittämällä joissa 4 = täysin samaa mieltä 1 = täysin eri mieltä 0 = en osaa sanoa. Kuviossa 20 on väittämien luokkia on yhdistetty kahdeksi luokaksi: samaa mieltä tai eri mieltä väitteen kanssa oleviksi.

Väittämiin oli vastaajia keskimäärin 230 ja heitä oli kaikilta koulutusaloilta. Määrällisesti eniten vastaajia oli luonnontieteelliseltä alalta valmistuneita (f.100). Yleisin syy (67 %:ia) koulutusta vastaamattoman työn vastaanottoon oli se, että hakemisesta huolimatta ei ole saatu koulutusta vastaavaa työtä. Myös oman koulutusalan heikko työtilanne sekä työkokemuksen puute olivat 61 %:lle syinä vastaanottaa koulutusta vastaamaton työ. Lähes saman verran oli niitä vastaajia,

joille kyseessä oli taloudellinen pakko. Noin joka kolmannella muu koulutus oli ohjannut nykyisiin tehtäviin.

Kuvio 20 Syyt vastaanottaa koulutusta vastaamaton työ %:na

Koulutusta vastaamattoman työn vastaanotto ei aina kuitenkaan ole negatiivinen asia: joka kolmas vastaaja oli sitä mieltä, että nykyinen työ on kiinnostavampi ja joka neljäs sitä mieltä, että työehdot olivat paremmat. Vastaajilla oli mahdollisuus myös esittää muita syitä koulutusta vastaamattoman työn vastaanottoon. Näitä olivat mm. helppous päästä tuttuun työpaikkaan, epäpätevien suosiminen, työnantaja eivät arvosta tutkintoa, sattuma, perhesyyt sekä nykyisen työn käyttäminen väylänä mielekkäämpään työhön.

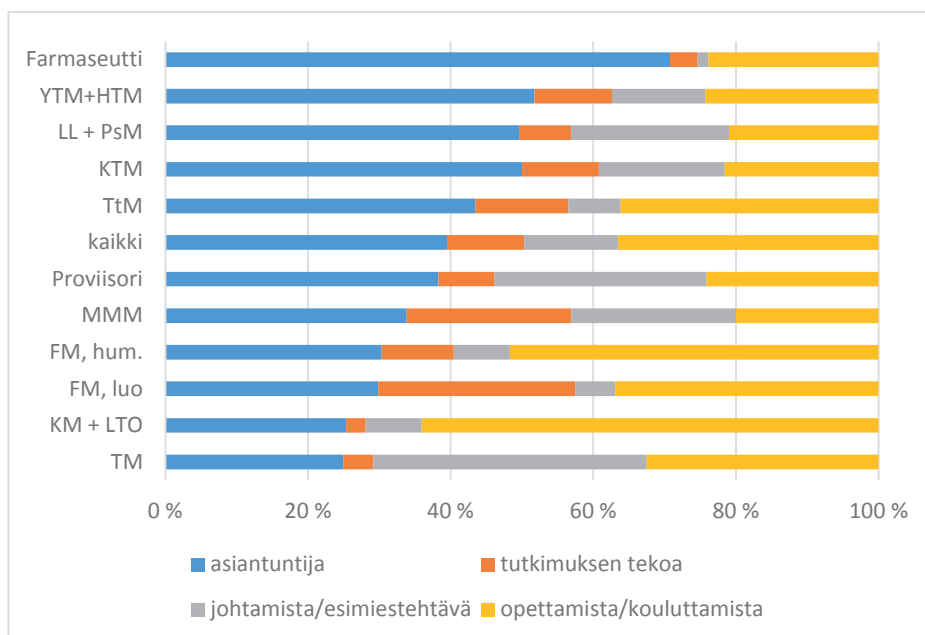
4.6.2 Työtehtävien sisältö ja ammattinimikkeet

Vastaajilta kysytään työtehtävien sisältöä jotka on jaettu neljään eri vaihtoehtoon: johtamista/esimiestehtäviä, erityisasiantuntija/asiantuntijatehtäviä, tutkimuksen tekoa tai kouluttamista/opettamista. Vastaaja pystyi valitsemaan useampia vaihtoehtoja.

Eniten vastaajilla oli erityisasiantuntija- tai asiantuntijatehtäviä (49,6 %), seuraavaksi eniten opettamista tai kouluttamista (45,8 %). Johtamista tai esimiestehtäviä oli 16,5 %:lla ja tutkimuksen tekoa 13,6 %:lla.

Koulutusaloittain tarkasteltuna eniten asiantuntija- tai erityisasiantuntijatehtävissä oli humanistiselta, yhteiskuntatieteelliseltä ja farmasian alalta valmistuneilla (yli puolet). Johtamista tai esimiestehtäviä oli eniten teologian maistereiksi (38 %) ja proviisoreiksi valmistuneilla (29 %). Mitenkään yllättävää ei liene, että kasvatustieteelliseltä alalta valmistuneilla oli eniten opettamista tai kouluttamista, yhteensä 64 %:lla. Myös humanistiselta alalta valmistuneista yli puolella työtehtäviin kuului opettamista tai kouluttamista. Eniten taas tutkimuksentekoa työtehtäviin sisältyi luonnontieteelliseltä ja maatalous-metsätieteelliseltä alalta tutkinnon suorittaneilla.

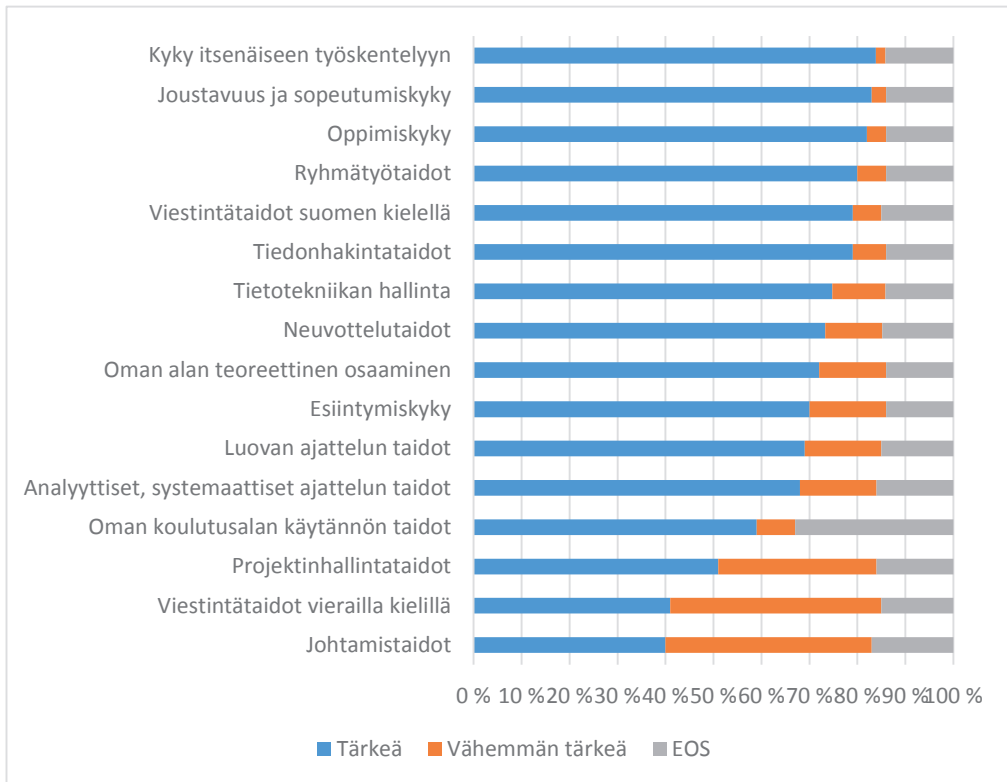
Kuvio 21 Työtehtävien sisältö tutkinnoittain

4.6.3 Työssä tarvittavat taidot

Työssä tarvittavista taidoista on Likert-asteikollisia väittämiä (4 = erittäin tärkeä 1 = ei lainkaan tärkeä 0 = en osaa sanoa). Tärkeiksi työssä tarvittaviksi taidoiksi nousevat kyky itsenäiseen työskentelyyn, joustavuus ja sopeutumiskyky, oppimiskyky sekä ryhmätyötaidot. Vähemmän tärkeitä taitoja (alle puolet pitivät tärkeinä) olivat johtamistaidot sekä viestintätaidot vierailta kielillä. Kuviossa 22 on vielä prosenttijakaumat eri väitteiden välillä ja jälleen luokat yhdistettynä kahteen: tärkeä tai vähemmän tärkeä.

Kuvio 22 Työssä tarvittavat taidot %:na

Vertaillessa mielipiteitä professio- ja generalistialojen välillä, suurin ero tulee väitteen oman koulutusalan tehtävien käytännön taitojen osalta; lähes 97 %:ia professioaloilta valmistuneina näki tämän tärkeänä, kun taas generalistialoilta valmistuneista kolme neljästä. Toisaalta, tämän väitteen kohdalla oli myös paljon niitä, jotka olivat valinneet vaihtoehdon ”en osaa sanoa”. Myös oman alan teoreettinen osaaminen nähtiin professioaloilla tärkeänä (91 %), generalisteilla vastaavasti kolme neljästä (75 %). Muissa väittämissä ei ollut näin suuria eroja professio- ja generalistitutkintojen välillä.

5 Työttömyys

Työttömyyttä koskevaan kysymykseen vastasi 961 henkilöä. Koko kysymyksen jätti vastaamatta iso joukko, peräti 42,5 %, vastaajista (ks. kuvio 25). Suhteutettuna koko vastaajajoukkoon (f.1670) joka kolmas (32 %, f.530) oli kokenut työttömyyttä valmistumisensa jälkeen. Työttömyysaika vaihteli yhdestä päivästä aina 13 kuukauteen asti. Keskimäärin työttömyys oli kestänyt 4 kuukautta, tyypillisin aika oli 2 kuukautta ja mediaani 3 kuukautta. Koko valmistumisen jälkeisen ajan aina kyselyhetkeen saakka työttömänä oli 5,1 % kaikista vastaajista (f.85). Vastaushetkellä työttöminä oli 5,4 % (f. 90) (ks. kappale 4.2).

5.1 KETKÄ KOKIVAT TYÖTTÖMYYYTÄ?

Taustatekijöiden mukaan tarkasteltuna ikä tai sukupuoli eivät selitä työttömyyttä. Vertailtuna sukupuolen mukaan eroja on, mutta ne eivät ole suuria: miehistä 33 %:ia ja naisista 31 %:ia oli kokenut työttömyyttä valmistumisen jälkeen. Koko valmistumisen jälkeisen ajan työttömänä olleista miehiä oli 6 %:ia ja naisia 5 %:ia.

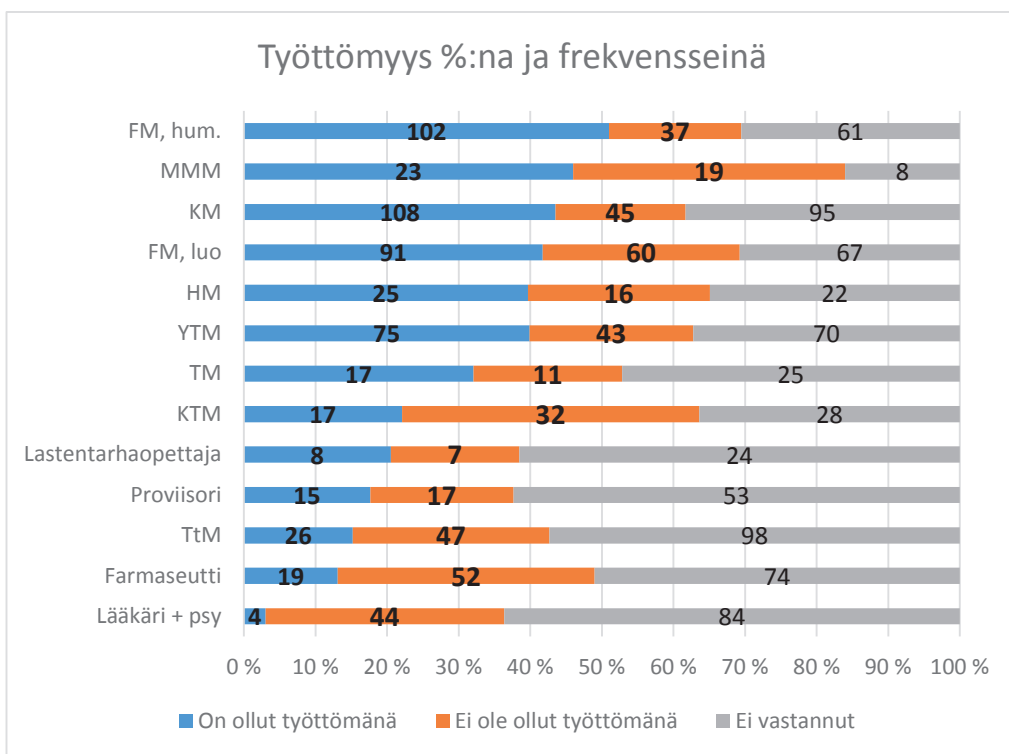
Jotta nähtäisiin onko iällä vaikutusta, luokittelin vastaajat viiteen luokkaan: alle 26-vuotiaisiin, alle 30-vuotiaisiin, kolmikymppisiin (30-39-vuotiaat), nelikymppisiin (40-49-vuotiaisiin) ja 50-vuotiaisiin tai yli. Eniten työttömyyttä olivat kokeneet 26-30-vuotiaat, joista 36 %:ia prosenttia oli kokenut työttömyyttä. Vanhimmassa ikäryhmässä vastaavasti työttömyyttä oli koettu vähiten, 18 %:ia. Koko valmistumisen jälkeisen ajan työttöminä olleissa eniten oli kolmikymppisiä, 8 %:ia. Ristiintaulukoinnin perusteella ikä ei kuitenkaan selittänyt työttömyyttä tai sitä, oliko työttömyys kestänyt koko valmistumishetkestä kyselyhetkeen.

Tarkastelin työttömyyttä suoritettun tutkinnon mukaan (kuvio 25). Kaikilla tutkinnoilla oli koettu työttömyyttä. Eniten työttömyyttä olivat kokeneet humanistisen alan maisterit, kaikista humanisteista 51 %:ia. Lähes yhtä usein työttömyyttä olivat kokeneet maatalous- ja metsätieteiden maisteriksi valmistuneet, heistä 46 %:ia. Myös kasvatustieteiden maistereista 43,5 %:ia ja luonnontieteiden maistereista 42 %:ia oli kokenut työttömyyttä. Vähiten työttömyyttä olivat kokeneet lääkäreiksi ja psykologiksi valmistuneet, yhteensä 4 henkilöä. Seuraavaksi

vähiten työttömyyttä olivat kokeneet farmaseuteiksi valmistuneet, joista 13 %:ia oli ollut työttömänä valmistumisen jälkeen.

Tutkin työttömyyttä suhteessa opettajan pedagogisiin opintoihin. Työttömyyttä kokeneista 37 %:illa tutkintoon sisältyi opettajan pedagogiset opinnot. Vastaavasti taas työttömyyttä kokeneista 63 %:illa ei ollut opettajan pedagogisia opintoja. Vastaushetkellä työttömistä 79 %:illa ei ollut opettajan pedagogisia opintoja. Eli vaikka opettajiksi valmistuneet kokivat työttömyyttä sangen usein (joka kolmas), työttömyys oli luonteeltaan väliaikaista.

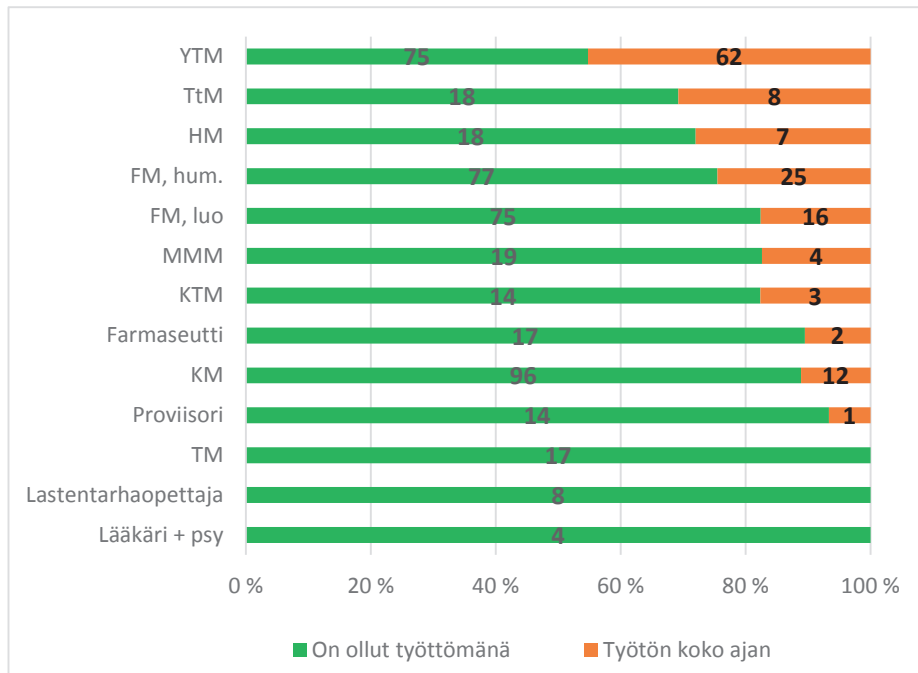
Kuvio 23 Työttömyys tutkinnoittain, ml. ne, jotka eivät vastanneet kysymykseen

Tarkastelin työttömyyttä myös suhteessa opiskeluaikana hankittuun työkokemukseen. Poistin joukosta ne, joilla tutkintoon sisältyy pakollista oman alan harjoittelua. Niistä, joilla ei ollut oman alan työkokemusta lainkaan opiskeluajalta, työttömyyttä oli kokenut 67 %. Heistä työttömänä vastaushetkellä oli 13 %:ia. Koko valmistumisen jälkeisen ajan työttömänä olleita heistä oli 18,5 %. Vastaavasti siis kolmannes (33 %:ia) ilman oman alan työkokemusta olevista ei ollut ollut työttömänä valmistumisen jälkeen ja vastaushetkellä 24 %:ia oli koulutusta

vastaavassa työssä. Koulutusta vastaamattomassa työssä oli 29 %:ia. Eli tämän tuloksen perusteella opiskeluaikana hankittu oman alan työkokemus ei ole välttämättömyys työllistymisen näkökulmasta, mutta se mahdollisesti parantaa työllistymistä etenkin oman alan tehtäviin. Kyselyssä ei kysytty opiskeluaikana hankitusta työkokemuksesta yleensä, joten sen vaikutusta valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen ei voida tutkia.

Kuvio 24 Työttömyys ja sen kesto tutkinnoittain, frekvensseinä ja %:na

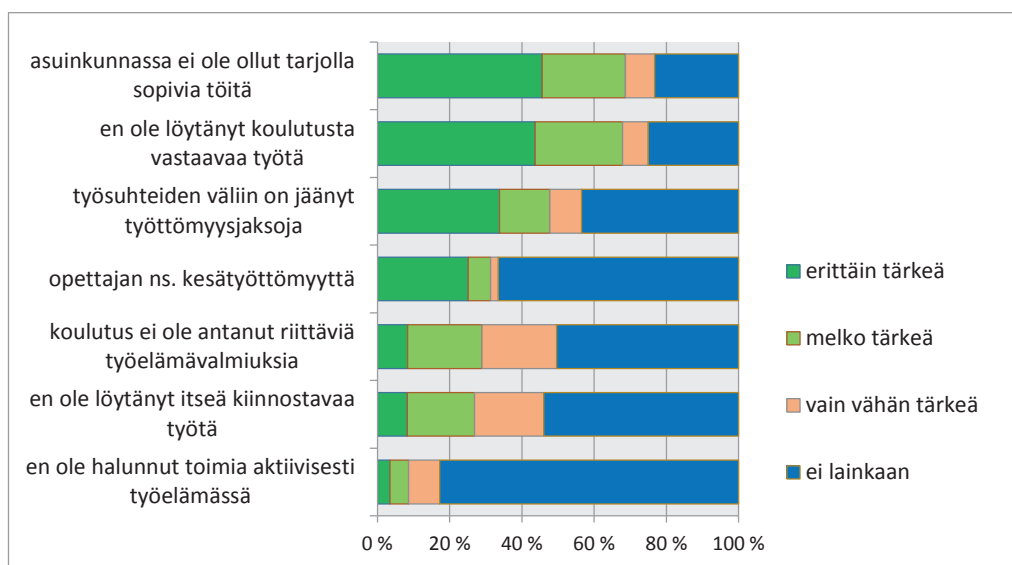
Määrällisesti eniten työttömyyttä kokivat yhteiskuntatieteiden maisterit. Heissä myös oli eniten niitä, jotka olivat olleet työttöminä koko valmistumisen jälkeisen ajan (kaikista yhteiskuntatieteiden maisteriksi valmistuneista 15 %, työttömyyttä kokeneista 45 %:ia f. 62). Seuraavaksi eniten työttömänä koko valmistumisen jälkeisen ajan olleita oli humanistiselta alalta valmistuneissa (kaikista valmistuneista 12,5 %, työttömyyttä kokeneista 24 %:ia, f. 25).

Teologeiksi, lastentarhaopettajiksi, lääkäreiksi ja psykologeiksi valmistuneissa ei ollut yhtään sellaista, joka olisi ollut työttömänä koko valmistumisen jälkeisen ajan. Eli vaikka heillä ei valmistumishetkellä ollutkaan työpaikkaa tiedossa, työpaikka oli löytynyt valmistumisvuotta seuraavan vuoden huhtikuuhun mennessä.

5.2 TYÖTTÖMYYDEN SYY

Vastaajilta kysyttiin syytä työttömyyteen seitsemällä Likert-asteikollisella väittämällä. Yleisimmäksi syyksi nousi se, että asuinkunnassa ei ollut sopivia töitä tarjolla (75 %:ia samaa mieltä väitteen kanssa). Lähes yhtä tärkeäksi syyksi nousi se, että vastaaja ei ollut hakemisesta huolimatta löytänyt koulutusta vastaavaa työtä (67 %:ia samaa mieltä väitteen kanssa). Melkein puolella vastaajista työttömyys johtui työsuhteiden väliin jääneistä työttömyysjaksoista. Joka kolmannella vastaajalla työttömyyden syynä oli opetuslalle tyypillinen kesätyöttömyys.

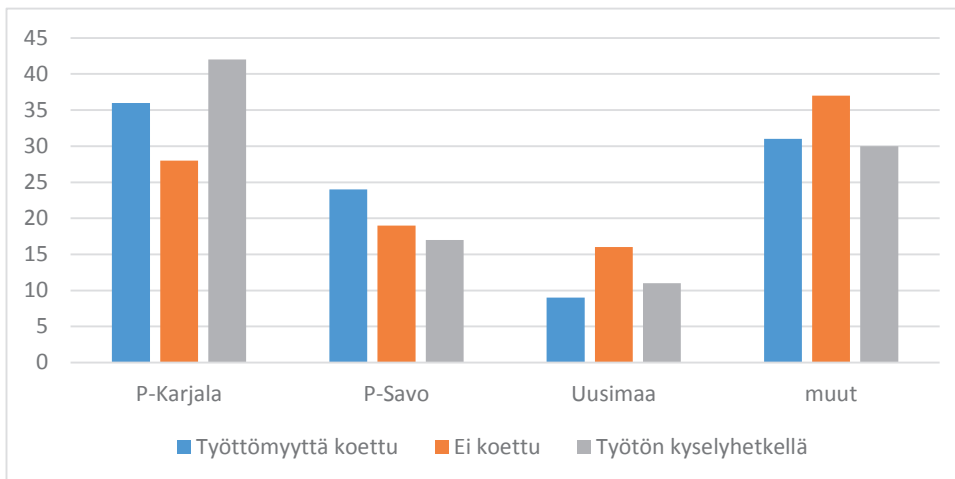
Kuvio 25 Työttömyyteen vaikuttaneet syyt ja niiden tärkeys prosentteina

5.2.1 Työttömyys asuinmaakunnan mukaan

Vertailin työttömyyden kokemuksen mukaan vastaajien asuinkuntia. Työttömyyttä kokeneista 36 %:ia asui Pohjois-Karjalassa, 24 %:ia Pohjois-Savossa ja 9 %:ia Uudellamaalla. Vastaavasti taas niistä jotka eivät olleet kokeneet työttömyyttä 28 %:ia asui Pohjois-Karjalassa, 19 % Pohjois-Savossa ja 16 %:ia Uudellamaalla. Kyselyhetkellä työttömistä suurin osa eli 42 %:ia asui Pohjois-Karjalassa. Vastaavasti Pohjois-Savossa asuvia oli 17 %:ia ja Uudellamaalla 11 %:ia. Koko valmistumisen jälkeisen ajan työttömänä olleista 31 %:ia asui Pohjois-Karjalassa, 23 %:ia Pohjois-Savossa ja 12 %:ia Uudellamaalla.

Kuvio 26 Työttömyys ja asuinmaakunta prosentteina

5.2.2 Muu syy työttömyyteen

Vastaajat saattoivat myös ilmoittaa jonkin muun työttömyyden vaikuttaneen syyn. 108 vastaajaa olikin käyttänyt tätä hyväkseen. Vastauksista käy ilmi työmarkkinoiden kova kilpailu – vaikka sopivia paikkoja tulisikin hakuun, hakijoita on paljon ja paikkaa on vaikea saada ilman aikaisempaa työkokemusta. Aina kaikki paikat eivät tule julkiseen hakuun ja tämä koettiin myös työllistymistä hankaloittavana tekijänä. Muutamat ilmoittivat syyksi syrjinnän (ikä, sukupuoli tai etninen tausta). Parilla vastaajalla syynä oli ollut vuorotteluvapaan sijaisuus; saadakseen sijaisuuden tuli olla vähintään yksi päivä työttömänä. Myös henkilökohtaisia syitä löytyi: perhetilanne, oman tai lähiomaisen vaikea sairaus, eläköityminen tai opintojen jatkaminen. Joillakin vastaajilla työttömyys oli ollut vapaaehtoista: joko oltiin haluttu pitää lomaa valmistumisen jälkeen tai matkustella. Tutkintonimikkeen huonon tunnettuuden syyksi ilmoitti kolme vastaajaa (hallintotieteiden ja yhteiskuntatieteiden maistereita). Pari vastaajaa myös ilmoitti että eivät halunneet tehdä töitä alalla, jolle olivat valmistuneet. Myös opiskelu/oleskelu ulkomailla oli muutamalla vastaajalla syynä työllistymispulmiin.

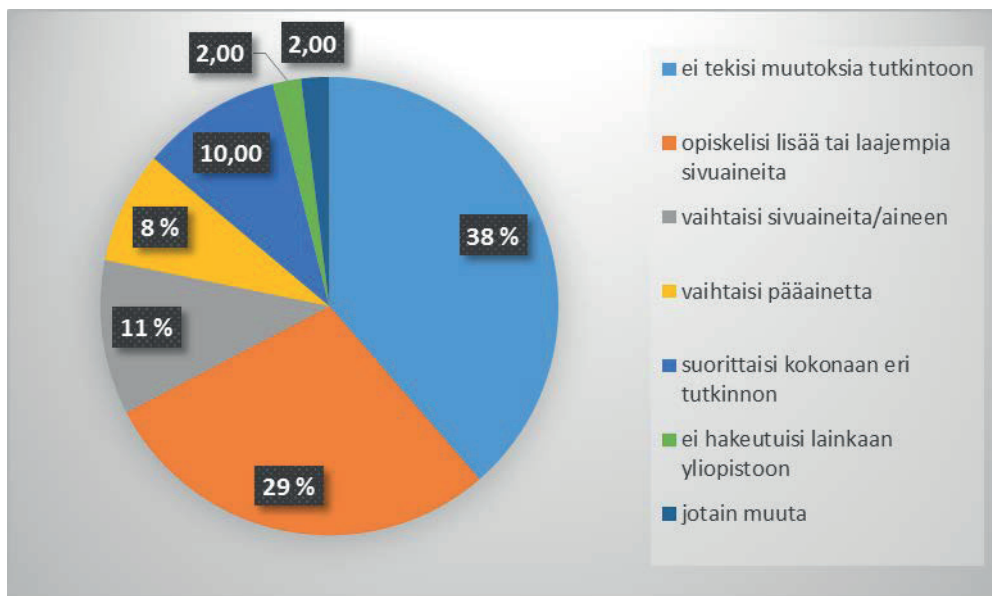
6 *Mielipide koulutuksesta*

Kyselyn viimeisessä osassa vastaajia pyydetään väitelauseiden avulla arvioimaan saamaansa koulutusta niin opetuksen kuin työelämänkin näkökulmasta. Lisäksi vastaajilta tiedustellaan tekisivätkö he muutoksia tutkintoonsa ja jos tekisivät, niin millaisia.

6.1 **TYYYTYVÄISYYS TUTKINTOON**

Vastaajilta kysytään valmiilla vaihtoehtoilla mitä he tekisivät nyt jos aloittaisivat yliopisto-opintonsa. Vastaaja saattoi valita useamman vaihtoehdon. 39 %:ia vastaajista ei tekisi mitään muutoksia nykyiseen tutkintoonsa. Vastaavasti siis 61 %:ia tekisi muutoksia tutkintoonsa. Tästä joukosta tarkemmin tarkasteltuna eniten olisi niitä jotka opiskelisivat lisää tai tekisi laajemmat sivuaineet (joka kolmas kaikista vastaajista). Noin joka kymmenes vaihtaisi sivuaineen/sivuaineet, samoin joka kymmenes suorittaisi kokonaan eri tutkinnon. Pääaineen vaihtajia oli hieman vähemmän, 7,5 %:ia vastaajista. Yliopistoon ei hakeutuisi lainkaan 2,2 %:ia vastaajista. Jotain muuta vaihtoehdon valitsi 1,8 % vastaajista. Jotain muuta oli tarkennettu useimmiten työkokemuksen hankkimiseksi, oman tutkinnon suuntaamisesta paremmin työelämän vaatimuksia vastaavaksi tai jopa tutkinnon vaihtamista toiseen tai opiskelemista toisessa yliopistossa. Muutamilla oli vastauksena mm. lähteminen vaihtoon tai toimiminen aktiivisemmin opiskelijatoiminnassa mukana.

Kuvio 27 Tyytyväisyys tutkintoon prosentteina

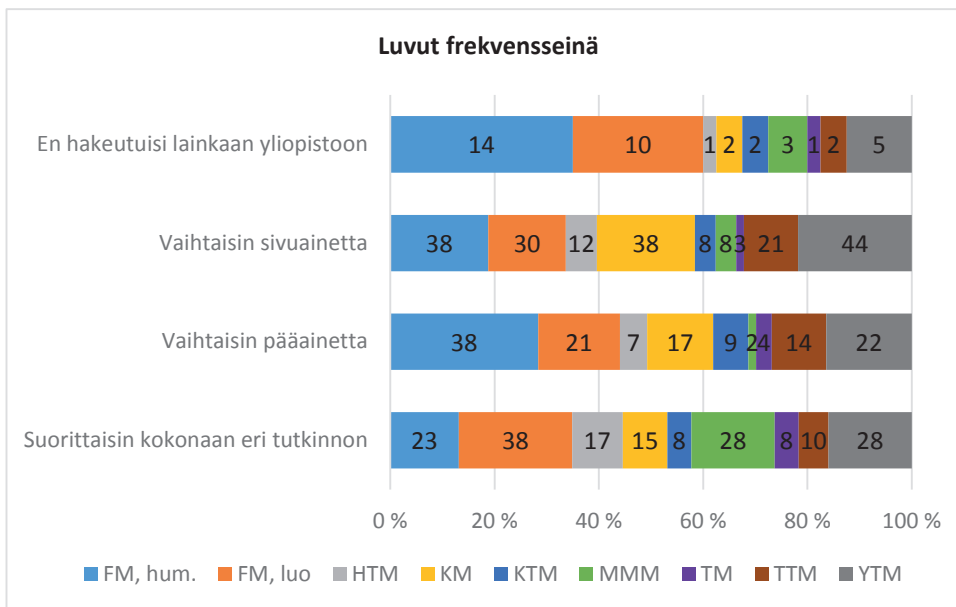

6.1.1 Ketkä ovat tyytyväisiä tutkintoonsa ja ketkä eivät?

Tutkinnoittain tarkasteltuna lääkäreiksi valmistuneista 91 %:ia, farmaseuteiksi 73 %, proviisoreiksi 64 % ja lastentarhaopettajaksi 64 % valmistuneista ei tekisi mitään muutoksia nykyiseen tutkintoonsa. Poikkeuksen professioaloilta valmistuneista muodostavat opettajiksi valmistuneet (lukuunottamatta lastentarhaopettajia). Opettajiksi valmistuneista vain joka kolmas suorittaisi tutkinnon sellaisenaan, jos nyt aloittaisi opintonsa. Mm. 55 %:ia heistä opiskelisi lisää tai laajemmin sivuaineita, 14 %:ia vaihtaisi sivuaineen tai sivuaineita tai 8 %:ia suorittaisi kokonaan eri tutkinnon (yksi henkilö on voinut valita useamman vaihtoehdon joten sen takia yhteenlaskettu määrä on yli 100 %).

”En hakeutuisi lainkaan yliopistoon” vaihtoehdon valinneista suurin osa on humanistisen alan tutkinnon suorittaneita ja seuraavaksi eniten luonnontieteelliseltä alalta, yhdessä 50 %:ia tämän vaihtoehdon valinneista. Kyselyhetkellä työttömänä oli joka kolmas. Oman alan töissä oli 17 %:ia. Perustelut tälle valinnalle liittyvät siis läheisesti työllistymiseen tai vaikeuksiin työllistyä, mitä havaintoa avovastaukset myös tukivat. Muutamat totesivat että yliopistokoulutus oli heille liian teoreettista ja käytännönläheisempi tutkinto tuntuu sen takia paremmalta.

Kuvio 28 Mitä muutoksia tutkintoon tutkinnoittain tarkasteltuna

Koulutusaloittain vertailtuna eniten niitä, jotka nykytietämyksellä vaihtaisivat pääaineen, oli humanistiselta alalta valmistuneissa, kaiken kaikkiaan 19 %:ia humanisteista. Seuraavaksi eniten pääainetta vaihtamassa oli hallintotieteiden, kauppatieteiden ja yhteiskuntatieteiden maisterit (kaikissa 11 % vastaajista ao. alan vastaajista). Vastaajilta ei kuitenkaan kysytty, mihin pääaineeseen tai koulutusohjelmaan he vaihtaisivat.

Vastaajilla oli myös mahdollisuus perustella valintaansa. "En hakeutuisi lainkaan yliopistoon" - vaihtoehdon valinneilla (f.42) perusteluna oli useimmiten hakeutuminen käytännönläheisemmälle tai paremmin työllistävälle alalle. Myös alan heikkoa työtilannetta käytettiin perusteluna. "Suorittaisin kokonaan eri tutkinnon" vaihtoehdon valinneilla (f. 197) perustelut ovat osin samoja. Muutamia oli myös sellaisia, jotka olivat vasta valmistumisen jälkeen huomanneet että ala ei ollut sopiva tai työ ei ollutkaan odotuksia vastaava:

"..kiinnostuksen kohteet ovat nyt erilaiset, vahvempi näkemys siitä mitä tulevaisuudessa haluaa"

"En työllisty nykyisellä tutkinnollani mihinkään"

"Valitsisin pääaineen josta valmistuneilla on paremmat mahdollisuudet työllistyä tai se tapahtuu helpommin"

"Ala ei ollut itseäni varten"..

6.1.2 Mitä muita muutoksia tutkintoon?

Valmiiden vaihtoehtojen lisäksi vastaajilla oli mahdollista myös vapaamuotoisesti kertoa mitä muutoksia tekisivät tutkintoonsa ja miksi. Kaikkiaan 52 valmistunutta oli vastannut tähän. Muutokset koskivat tutkinnon sisältöjä ja suoritusaikaa: olisi keskitytty johonkin osa-alueeseen paremmin tai opiskeltu syvällisemmin jotakin, tehty harjoittelu tai lähdetty vaihtoon. Muutama olisi vaihtanut yliopistoa. Myös työkokemusta olisi hankittu jo enemmän opiskeluaikana. Pari vastaajaa kritisoi tässä kohdassa tutkintonsa sisältöä. Yksi vastaaja olisi opiskellut nopeammin jotta olisi voinut tehdä toisen tutkinnon. Useimmilla muutoksia perusteltiin paremmalla työllistymisellä tai tiettyyn tehtävään tähtäämisellä.

"Opiskelisin myös pedagogiset opinnot."

"Lähtisin opiskelijavaihtoon."

"Lisäisin tutkintoon työharjoittelun"

"Keskittäisin pääaineen opintojani tarkemmin vain tiettyyn työhön tähtäävästi"

"suorittaisin nykyisen tutkintoni muuttaen opsia käytännönläheisempään suuntaan".

"Vaihtaisin erikois- ja opinnäytetöideni muotoa paremmin työelämän tarpeita vastaaviksi."

" Hankkisin alani työkokemusta ennen valmistumista."

"Suorittaisin saman tutkinnon eri yliopistossa"

6.2 SIVUAINEET

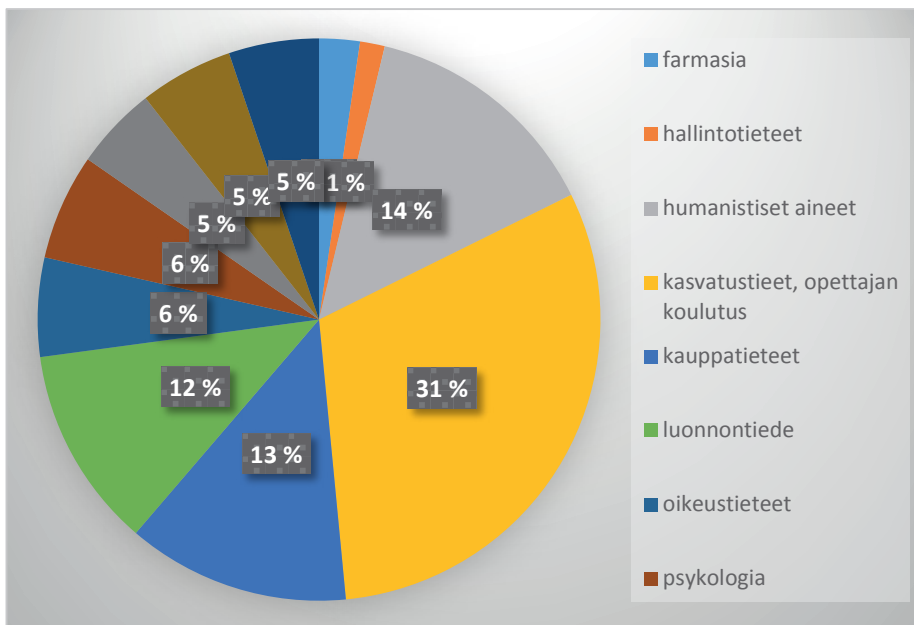
Vastaajista 11 %:ia vaihtaisi sivuaineen tai -aineita ja joka kolmas taas opiskelisi lisää tai laajemmin sivuaineita. Sivuaineen vaihtajia oli eniten yhteiskuntatieteiden maistereissa: heistä 23 %:ia oli valinnut tämän vaihtoehdon. Lähes yhtä suuri osuus eli joka viides hallintotieteiden tai humanistisen alan maistereista vaihtaisi sivuaineita. Eniten sivuaineita olisi opiskellut lisää tai laajemmin kasvatustieteen maisteriksi valmistuneet: heistä puolet oli tätä mieltä. Myös teologian maistereista hieman alle puolet eli 43 %:ia olisi opiskellut lisää sivuaineita.

Vastaajia pyydettiin myös tarkentamaan mitä sivuaineita tai minkä sivuaineen he nyt valitsisivat ja miksi. Kaikkiaan 541 vastaajaa oli vastannut tähän kysymykseen. Yhteensä mainittuja sivuaineita oli n. 200 erilaista, jotka kattavat kaikki koulutusalat aina hyvinkin spesifeistä aineista ("geriatriinen sosiaalityö", "kalabiologia") hyvin ylimalkaisiin ("toinen opetettava aine" "kaupan alan opintoja", "jotain kansainvälisyyteen liittyvää"). Tämä tietysti teki luokittelun

tekemisen hankalaksi, joten pääsääntöisesti olen luokitellut aineita koulutusaloittain.

Koulutusaloittain luokiteltuna kasvatustieteellisen alan (ml. opettajan koulutukseen liittyvät opinnot) olivat suosituimpia. Humanistisen alan aineita mainittiin toiseksi eniten (kielet yleensä tai erikseen mainittuna) ja kolmanneksi eniten kaupallisen alan aineita (erityisesti johtaminen).

Kuvio 29 Mitä sivuaineita valittaisiin nyt, osuudet prosentteina

Yksittäisistä aineista suosituimmat ovat erityispedagogiikan tai erityisopettajan opinnot (8 %:ia), opettajan pedagogiset opinnot (8 %:ia), kauppatieteet (7 %) ja psykologia (6 %).

Tutkinnoittain tarkasteltuna sivuainevalinnoissa luonnollisesti on eroja. Usein sivuaine valittaisiin oman pääaineen lähitieteistä, esim. humanisteista joka neljäs valitsisi jonkin kielen, kasvatustieteen maistereiksi valmistuneista joka viides lukisi lisää erityispedagogiikkaa, luonnontieteiden maisteriksi valmistuneiden suosikkiaine taas oli taas kemia (15 %:n osuudella).

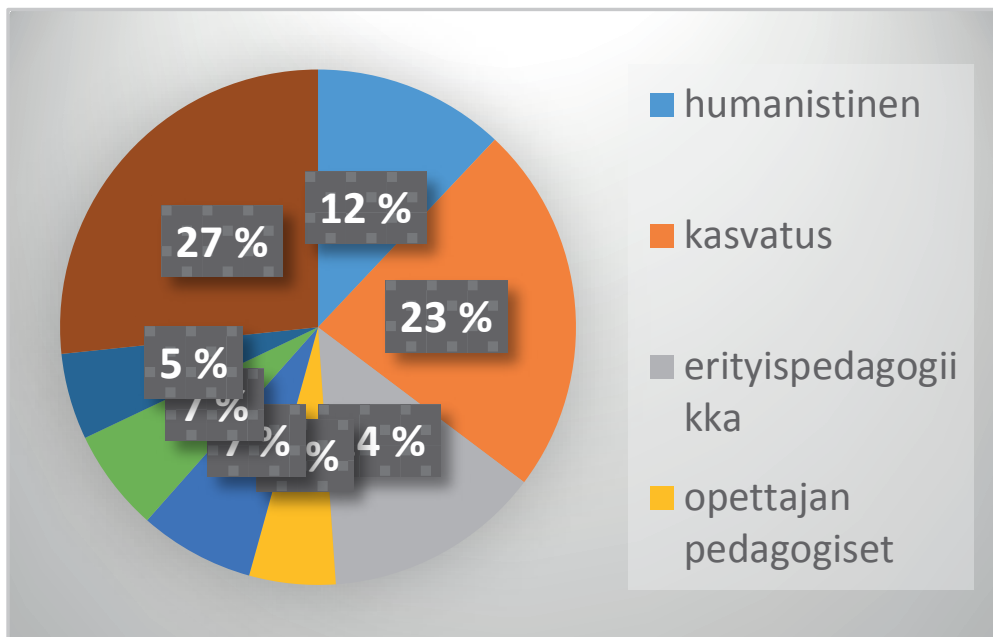
Yleisin perustelu sivuainevalinnoille oli parempi työllistyminen tai lisäpätevyyden saaminen. Niistä, joiden tutkintoon ei sisällynyt opettajan pedagogisia opintoja, 14 %:ia oli kiinnostunut tekemään ne tutkinnon suorittamisen jälkeen. Myös jo opettajaksi valmistuneet halusivat lisäpätevyyttä: enemmän opetettavia aineita tai

pätevyys opettaa sekä/tai ala-että yläkoulussa, toimia opinto-ohjaajana tai rehtorina. Sinällään tämä on loogista: mitä laajempi pätevyys, sitä enemmän virkoja, joihin voi hakea. "...Kieliyhdistelmällä ruotsi-englanti saa töitä helpommin". "Haluan toisen opetettavan aineen pätevyyden". Toiseksi yleisin perustelu oli työelämän tarpeet, esimerkiksi kaupallisten aineiden tai psykologian yhteydessä. Moni opettajaksi valmistunut myös koki tarvitsensa lisää tietoa mm. erityispedagogiikasta, psykologiasta ja viestinnästä. Jonkin verran tuli mainintoja projektinhallintaan liittyen. Kolmanneksi yleisin esitetty syy oli oma mielenkiinto tai halu kehittää itseä.

Koska sivuaineisiin varmasti vaikuttaa vastaajien sen hetkinen työ, heräsi ajatus tarkastella sivuainevalintoja työtehtävien mukaan. Tehtävänimikkeitä on todella paljon (ks. liite 4) ja niiden luokittelu tuntui todella haasteelliselta, joten päädyin tarkastelemaan tätä asiaa vastaajien työnantajan sektorin mukaan. Eroja eri sektoreilla työskentelevien sivuainetoiveiden välille jonkin verran tulikin.. Eniten mainintoja keränneiden sivuaineiden osuudet olivat yleensä enintään 15 %:in luokkaa, joten osuudet hajosivat todella pieniksi.

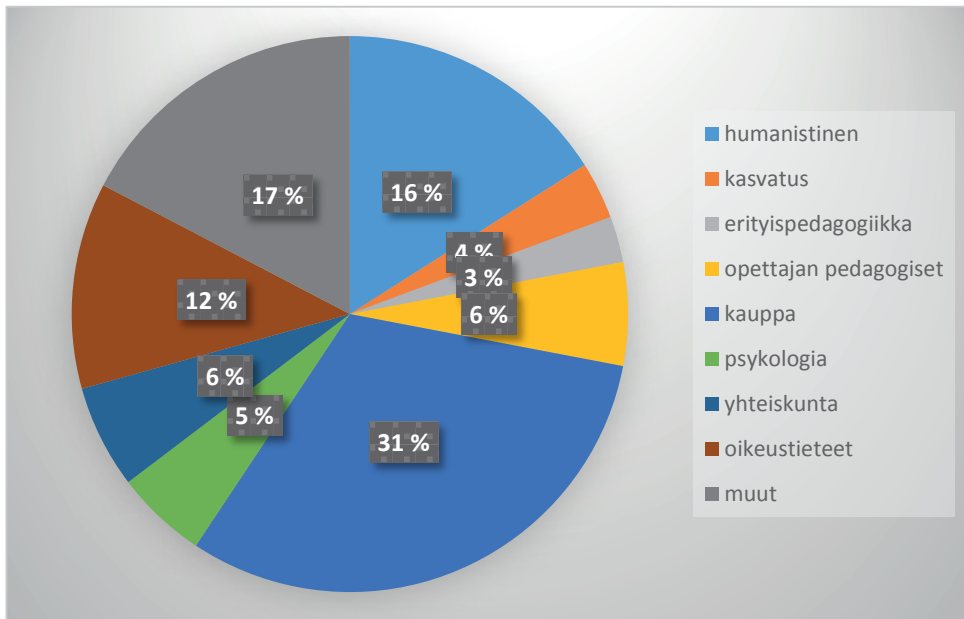
Koska mainittuja aineita on todella paljon, olen yhdistänyt sivuaineita kuvioissa 30 ja 31 aloittain saadakseni kuviosta selkeämmän. Esimerkiksi kasvatusalan sivuaineisiin on laskettu mukaan kaikki muut paitsi erikseen mainitut aineet, (esim. opinto-ohjaajan opinnot, alkukasvatus, luokanopettajan monialaiset jne.), ja humanistisia aineita ovat mm. kielet, viestintä, historia, kulttuuritieteet.

Kuvio 30 Mitä sivuaineita - kuntasektorilla työskentelevät, prosentteina

Kuntasektorilla työskentelevillä eniten mainintoja keränneet aineet olivat erityispedagogiikka (12 %), psykologia (6 %) ja opettajan pedagogiset (5 %). Luokassa muut ovat myös ne maininnat joita ei voinut luokitella ("yhden opetettavan aineen lisää" jne..).

Kuvio 31 Mitä sivuaineita - yksityisellä sektorilla ja yrittäjinä työskentelevät

Yksityisellä sektorilla sekä yrittäjinä (kuvio 31) työskentelevien neljä suosituinta sivuainetta olivat kauppa/taloustieteet (31 %), oikeustieteet (12 %), opettajan pedagogiset (6 %) ja psykologia (5 %). **Valtiosektorilla** työskentelevillä opettajan pedagogiset (11 %), oikeustieteet (9 %) sekä kauppa/taloustieteet (9 %) olivat selkeästi eniten mainintoja saaneet aineet. **Yliopistolla** työskentelevillä suosituimpia olivat kauppa/taloustieteet (12 %), opettajan pedagogiset (10 %) ja tilastotiede (7 %).

6.3 MIELIPIDE OPETUKSESTA JA OHJAUKSESTA LAITOKSELLA

Kyselyn viimeisessä osassa vastaajia pyydetään arvioimaan saamaansa opetusta ja ohjausta. Asteikko oli 0-4, jossa 0 = en osaa sanoa 1 = täysin eri mieltä 4 = täysin

samaa mieltä. Väittämien saaneista keskiarvoista on poistettu en osaa sanoa-vastaukset.

Aivan lomakkeen lopuksi vastaajilla on mahdollisuus kommentoida tai antaa lisätietoja lomakkeeseen jääneeseen avoimeen tilaan. Tähän osuuteen on poimittu em. kommenteista opintoja ja opiskelua koskevat kommentit.

Taulukko 8 Opetusta koskevat väitteet

Arvioi sen laitoksen opetusta, josta valmistuit

- 1 Kurssien ja opetuksen sisältö vastasi oppimiselle ja osaamiselle asetettuja tavoitteita.
- 2 Tutkintotavoitteet vastasivat työelämän tarpeita.
- 3 Opettajien pedagoginen osaaminen oli pääasiallisesti hyvää.
- 4 Laitoksellani oli hyvä ja viihtyisä ilmapiiri, joka tuki oppimista.
- 5 Opetusmenetelmät ja -materiaali tukivat oppimista.
- 6 Opetusjärjestelyt tukivat normaaliaikaista valmistumista ja opintojen sujuvaa etenemistä.
- 7 Kurssien suoritushallinnat olivat riittävän monipuolisia ja vaihtelevia.
- 8 Opinnoissa joutui tekemään liikaa töitä suhteessa saatuihin opintoviikkoihin /-pisteisiin.
- 9 Opinnot antoivat minulle riittävästi ammatillista itseluottamusta.
- 10 Sain halutessani riittävästi ohjausta ja palautetta opintojeni eri vaiheissa.
- 11 Lopputyöni (pro gradu) ohjaus oli riittävää.
- 12 Koulutukseni oli liian teoreettista.
- 13 Koulutukseni oli liiaksi eristäytynyt työelämästä.
- 14 Akateeminen tutkinto on ollut kohdallani huono investointi työllistymisen kannalta
- 15 Akateemisen tutkinnon suorittaminen on ollut kohdallani taloudellisesti kannattavaa.

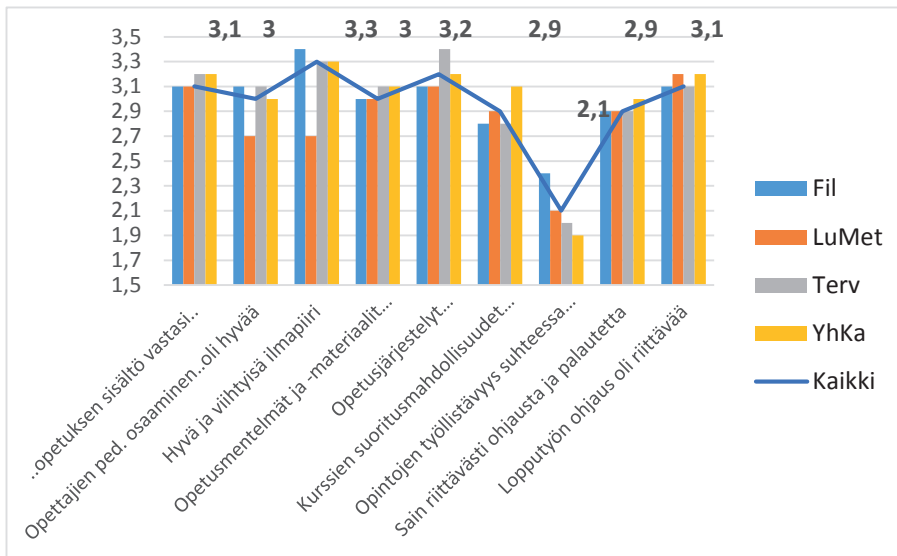
Parhaimman arvosanan sai väite ”Laitoksellani oli hyvä ja viihtyisä ilmapiiri, joka tuki oppimista.” keskiarvolla 3,3. Vastaajista 89 %:ia oli väitteen kanssa täysin tai jokseenkin samaa mieltä. Eniten oltiin eri mieltä väitteen ”Opinnoissa joutui tekemään liikaa töitä suhteessa saatuihin opintoviikkoihin/pisteisiin” kanssa, jonka keskiarvoksi tuli 2,1. Suurin osa eli 75 %:ia vastaajista oli eri mieltä väitteen kanssa, joten ilmeisesti työmäärä oli ollut sopiva. Vastaavasti joka neljäs oli väitteestä täysin tai jokseenkin samaa mieltä eli töitä oli ollut liikaa.

Tiedekuntien väliltä löytyy jonkin verran eroja (kuviot 32). Esimerkiksi luonnontieteiden ja metsätieteiden tiedekunnasta valmistuneet olivat selvästi tyytymättömyyden opettajien pedagogiseen osaamiseen ja laitoksen ilmapiiriin, mutta lopputyön ohjaukseen oltiin kaikkein tyytyväisimpiä. Filosofisesta tiedekunnasta valmistuneet taas olivat kaikkein tyytyväisimpiä ilmapiiriin, mutta tyytymättömyyden opintojen vaatimaan työmäärään. Terveystieteiden tiedekunnassa oltiin tyytyväisimpiä opetusjärjestelyihin ja tyytymättömyyden kurssien

suoritusmahdollisuuksien monipuolisuuteen ja vaihtelevuuteen. Yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunnasta valmistuneet taas kokivat kaikkien tiedekuntien opiskelijoista opinnot vähiten kuormittaviksi. He olivat tyytyväisimpiä ilmapiiriin mutta vähiten tyytyväisiä opettajien pedagogiseen osaamiseen.

Kuvio 32 Opetusta koskevat väittämät tiedekunnittain ja yhteensä

"Matematiikan ja fysiikan laitoksella opetus ja materiaalit olivat erinomaisia. Kemiassa ja kasvatustieteissä opetus ja materiaalit olivat ala-arvoisia." FM, luonnontieteellinen ala

"Savonlinnan kampus on ehdottomasti säilytettävä. Se antaa erinomaista opetusta ja ilmapiiri on kannustava." KM

"Epätasaisuus opettajissa ja toimintatavoissa. Esim. oli graduohjaajia jotka eivät edellyttäneet yhtään ryhmätapaamista /työn esittelyä muille opiskelijoille. Gradun ohjaus muutenkin ryhdytöntä." KM

"Yliopisto tarjosi loistavan mahdollisuuden opiskella työn ohella "KtM

"Syventävien opintojen kurseja ei ollut joka vuosi, joutui valitsemaan vähemmän tärkeitä kurseja valmistuakseen, mielenkiintoisten sijaan." KtM

"Opetusjärjestelyt olivat jäykkiä varsinkin henkilöille, joilla oli aikaisempi tutkinto takana..." Proviisori

"Kiitokset mahdollisuudesta opiskella joustavilla menetelmillä Kuopion hoitotieteen laitoksella." TtM

"Kurskien sisältö ja opettajien asiantuntemus vaihtelevaa.." TtM

"yliopisto-opinnoissa opiskelijoilta saisi mielestäni vaatia enemmän kuin nykyään." YTM

6.4 KOULUTUS TYÖELÄMÄN NÄKÖKULMASTA

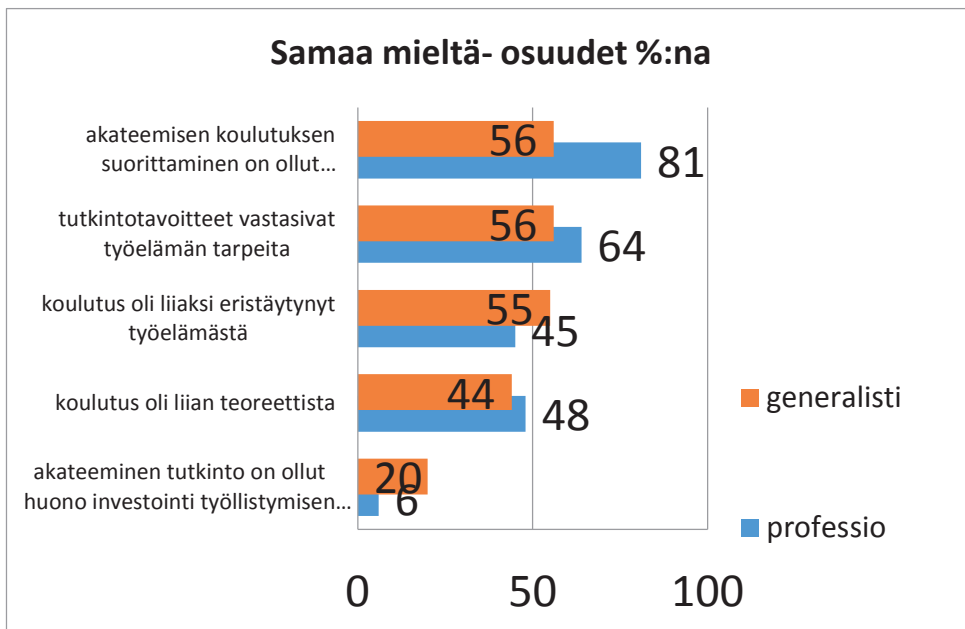
Opetusta koskevien väitteiden lisäksi vastaajia pyydettiin arvioimaan koulutustaan työelämän näkökulmasta (ks. väitelauseet taulukko 7).

Pääsääntöisesti vastaajia voidaan pitää tyytyväisinä saamaansa koulutukseen: 84 %:ia vastaajista on täysin tai jossain määrin eri mieltä väitteen "Akateeminen tutkinto on ollut kohdallani huono investointi työllistymisen näkökulmasta", vastaavasti siis 13 %:in mielestä koulutus on ollut huono investointi. Vastaavasti 75 %:ia vastaajista oli samaa mieltä siitä että akateeminen tutkinto on ollut myös taloudellisesti kannattavaa. Koulutuksen teoreettisuuden ja työelämäläheisyyden suhteen mielipiteet hajoavat enemmän. Koulutus oli liian teoreettista 46,5 %:in mielestä ja liian eristäytynyttä työelämästä 49,6 %:in mielestä.

Kuviossa 33 vertaillaan vielä väitteitä professio-generalistialojen vastaajien välillä siten että luokat täysin samaa mieltä ja jokseenkin samaa mieltä on yhdistetty.

Professioaloilta valmistuneet ovat keskimäärin tyytyväisempiä saamaansa koulutukseen työelämän kannalta. Suurin ero mielipiteissä koski akateemisen tutkinnon taloudellista kannattavuutta: professioaloilta valmistuneista 81 %:n mielestä akateemisen tutkinnon suorittaminen on ollut taloudellisesti kannattavaa, kun vastaavasti samaa mieltä generalisteista oli 56 %:ia. Sama päti myös toiseen väitteeseen eli akateemisen tutkinnon pitämistä huonona investointina: huonona investointina koulutusta vastaavasti piti 20 %:ia vastanneissa generalisteista, kun professioaloilla näin ajatteli 6 %:ia.

Kuvio 33 Koulutus suhteessa työelämään -professio-ja generalistialat

Myös kommenteissa tuli toiveita siihen että yliopistossa olisi enemmän työharjoittelua tai opetus olisi muuten käytännönläheisempää. Kommenteista kävi myös ilmi että työharjoittelu nähtiin tärkeänä väylänä saada oman alan työkokemusta.

"Biologian alalta olisi tärkeää saada paljon työkokemusta/harjoitteluja jo opintojen aikana. Yliopisto voisi tulla tässä enemmän vastaan ja järjestää enemmän mahdollisuuksia päästä esim. työharjoitteluihin jo opintojen alkuvuosina." FM, luonnontieteellinen ala

"Työharjoittelu on ollut tapauksessani keino saada/löytää oman alan töitä...työharjoittelu toimii myös perehdytyksenä..työelämävalmiuksia/harjoittelua tulisi saada enemmän+ riittävän aikaisessa vaiheessa, jotta esim. sivuainevalinnoissa ehtisi reagoida työelämän tarpeisiin!" FM, humanistinen ala

"Pelkällä tutkinnolla on vaikea saada työtä. Työkokemuksen saamiseksi tarvitaan työkokemusta tai vähintään suhteita työelämään." MMM

"Koulutuksen pitäisi olla lähempänä työelämää. Yritysten ja opiskelun yhteistyötä lisättävä." FM, luonnontieteellinen ala

Niillä aloilla, joilla harjoittelua on jo paljon, tuli muutamia toiveita kuitenkin käytännönläheisemmästä koulutuksesta:

"..sisältöihin tulisi saada enemmän esim. yhteistyötä sosiaalitieteiden kanssa + sos.alan konkreettisia oppisisältöjä.." KM

"Lääkärin työn oppii vasta itse töissä ja alku on erittäin haastavaa. Koulutuksen pitäisi olla käytännönläheisempää." LL

"Tutkinto on hyvä ja oppi paljon, mutta työ apteekissa on kaukana opetelluista asioista." Farmaseutti

"Sosiaalityön opetukseen lisää alalla työskennelleiden ammatillista opetusta!" YTM

Myös muita toiveita työelämän ja opintojen lähentämiseen tuli:

"..olisi pitänyt heti opintojen alussa tehdä selväksi että työllistyminen pelkällä historian opinnoilla tulee olemaan vaikeaa. Lisäsiivouksia ja esim. luokanopettaja/opo-opintoja pitäisi rekrytoida enemmän." FM, humanistinen ala

"Olin toivonut enemmän tukea laajan tutkinnon suorittamiseen. Pelkkä perustutkinto ei opetuslallalla tunnu olevan riittävä." FM, humanistinen ala

"Työelämässä työnantaja eivät ymmärrä mitä töitä pystyisimme tekemään. Olen ylikoulutettu ja alipalkattu." HTM

Laitos voisi tehdä enemmän yhteistyötä työelämän eri tahojen kanssa (yritykset, valtio ym.) ja markkinoida koulutuslallaa enemmän, jotta se tulisi tunnetuksi työnantajille" HTM

"Opiskeluaikana ei muodostunut selkää kuvaa mihin muualle kuin yliopistolle voisi työllistyä, työelämänäkökulmaa ei otettu lainkaan huomioon. Tutkinnossa ei ole juuri mitään mikä soveltuisi muuhun kuin tutkijan työhön. Harjoittelun pitäisi olla pakollista...Biokemistien ja kemistien huonosta työtilanteesta olisi reilua mainita opiskelijoille." FM, luonnontieteellinen ala

Myös positiivisiakin kommentteja tuli tähän näkökulmaan liittyen:

"Olen hakeutumassa korkeamman johtamisen/päällikkötason tehtäviin, tutkinto antaa mielestäni siihen hyvät edellytykset." TtM

7 Lopuksi

7.1 TULOSTEN KÄYTTÄMINEN JATKOSSA

Koko Itä-Suomen yliopiston olemassa olon ajan on kerätty tietoa valmistuneiden sijoittumisesta työmarkkinoille. Aineistoa on siis käytettävissä jo melkoisen paljon ja se mahdollistaisi monenlaisten tilastollisten menetelmien käytön, samoin yhteenvetojen teon oppiainetasolla. Se ei kuitenkaan tuntunut mielekkäältä ratkaisulta tässä raportissa, joten toivon, että osastot ja laitokset kiinnostuisivat itse hyödyntämään omia aineistojaan ohjauksen ja opetuksen kehittämisessä. Myös graduntekijöitä aineisto on kiinnostanut ja jatkossakin sitä on mahdollista käyttää opinnäytetöissä. Esimerkiksi avovastausten saatujen tulosten esittely jää yleensä hyvin pinnalliselle tasolle.

Toivon myös että opiskelijat löytäisivät tämän raportin ja pystyisivät käyttämään esitettyä tietoa omien urasuunnitelmiansa tukena. Haluaisin vielä painottaa sitä, että kaikilla tutkinnoilla voi työllistyä ja koulutusta vastaaviin tehtäviin. Toisilla aloilla se vain voi viedä enemmän aikaa ja ponnisteluja.

Otan mielelläni vastaan palautetta niin oppiaineilta kuin opiskelijoiltakin liittyen aineiston analysointiin ja tulosten esittämiseen. Mistä asioista tietoa tarvitaan ja mikä olisi kiinnostavaa tietoa? Millä tavalla se olisi hyvä esittää? Myös itse kyselylomakkeesta voi esittää kehittämisehdotuksia.

7.2 LOPUKSI KIITOS

Kyselylomakkeen lopussa vastaajilla on mahdollisuus vielä kommentoida tai täydentää vastauksiaan. Tätä oli käyttänyt hyväkseen 184 vastaajaa. Kommentit koskivat yleensä kyselyä tai kyselylomaketta, opintoja tai niiden ohjausta sekä omaa työllistymistä. Edellisessä kappaleessa onkin jo asian omaisiin kohtiin sopivia

kommentteja käyty läpi. Tässä kohdassa tuntui kuitenkin hyvältä lopettaa kiitoksiin ja erityisesti vastaajien sanoin:

"Erikoisemmatkin sivuaineyhdistelmät kantaa työelämässä, mistään sivuaineesta ei ole haittaa, opettajansijaisuuksia & alan töitä kannattaa tehdä jo opiskeluaikana, jotta tietää mihin on valmistumassa." KM

"Akateemisen tutkinnon arvottaminen rahan tai työpaikan perusteella on matalaotsaista ajattelua" FM, humanistinen ala

"Lomaketta oli mukava täyttää, kun heti valmistuttuani unelma-ammattiin työllistyin koulutusta vastaavaan työhön." Proviisori

"Yliopistotutkinto oli halpa ja laadukas." TtM

"Kiitokset hyvästä opetuksesta ja ammatista." Lääketieteen lisensiaatti

"Savonlinnan kampus on maailman paras!" Kasvatustieteiden kandidaatti (lastentarhaopettaa koulutus)

"Kasvatustieteen opinnot vahvistavat osaamistani ja pidän suoritettua tutkintoa investointina. Kiitokset opettajille..!" KM

"Henkilökunta yliopistolla on usein ollut kannustavaa, paneutuvaa - KIITOS!" YTM

Liite 1. Kyselylomake vuonna 2012

KYSELY ITÄ-SUOMEN YLIOPISTOSTA VUONNA 2011 PERUSTUTKINNON SUORITTANEILLE

Kyselyssä selvitetään pääasiallista tilannettasi **huhtikuussa 2012**. Täytä lomake soveltuvin osin valitsemalla sopivin vaihtoehto tai kirjoittamalla vastaus sille varattuun tilaan. Valitse *vain yksi vaihtoehto*, ellei toisin mainita.

Vastaa kyselyyn vuonna 2011 suorittamasi tutkinnon mukaan, ei mahdollisten aiempien koulutusten.

Jos suoritit samana vuonna sekä alemman että ylemmän tutkinnon, vastaa ylemmän mukaan.

Jos et osaa vastata, jätä kohta tyhjäksi ja siirry seuraavaan kysymykseen.

Jos tarvitset lisää tilaa avovastauksillesi, käytä saatelomakkeen kääntöpuolta.

TAUSTATIEDOT

1. Sukupuoli *1 Mies 2 Nainen*
2. Syntymävuosi *19* _____
3. Nykyinen kotikuntasi?
_____ (esim. Imatra)

4. Kotikuntasi ennen yliopisto-opintojen aloittamista?
_____

5. Minkä korkeakoulututkinnon suoritit vuonna 2011?

- a) Lääketieteen lisensiaatti
- b) _____ maisteri (esim. FM, HTM)
- c) Kandidaatti (farmaseutti tai lastentarhanopettaja)

Jos suoritit sekä ylemmän ja alemman korkeakoulututkinnon vuonna 2011, vastaa vain ylemmän tutkinnon mukaan.

6. Tutkintosi pääaine tai koulutusohjelma
_____

(esim. lääketiede, farmaseutti, luokanopettaja, biologia, sosiologia, jne.)

7. Tutkintosi suuntautuminen (jos sitä oli)?
_____

(esim. aineenopettaja, kemistitutkija, ohjelmointi jne.)

8. Paikkakunta, jolta valmistuit?

- a) Joensuu
- b) Kuopio
- c) Savonlinna

9. Suorititko osana tutkintoasi *opettajan pedagogiset opinnot* (60 op)?

1 Kyllä 2 En

10. Kuinka kauan opiskelit vuonna 2011 suorittamaasi tutkintoon? (poislukien välivuodet tai tauot, esim. vanhempainlomat, asepalvelus jne.) Mikäli olet tehnyt sekä kandidaatin että maisterin tutkinnot, ilmoita niiden yhteenlaskettu aika

Noin _____ vuotta _____ kuukautta.

11. Oletko suorittanut muita ammattikorke- tai yliopisto-asteen tutkintoja?

- 1 En ole suorittanut muita tutkintoja
- 2 Suoritin **ennen** yliopisto-opintoja seuraavat tutkinnot:
- 3 Suoritin **samanaikaisesti** yliopisto-opintojen kanssa seuraavat tutkinnot:

Tutkinto _____ Suoritusvuosi _____

12. Hankitko opiskeluaikana *koulutusalaasi* liittyvää *työkemusta* (ml. opintoihin liittyvät työharjoittelujaksot)? Valitse sopivat vaihtoehdot.

- 1 Olin kokopäivätyössä yhteensä _____ kk.
- 2 Olin osa-aikatyössä yhteensä _____ kk.
- 3 Tein freelancer- tai keikkatöitä.
- 4 En tehnyt alaani liittyviä töitä opiskeluaikana.

TYÖLLISTYMINEN

13. Olitko valmistumishetkellä töissä? Valitse sopivin

- 1 Olin koulutustani vastaavassa kokopäivätyössä.
- 2 Olin koulutustani vastaavassa osa-aikatyössä.
- 3 Minulla oli työ, joka ei vastannut koulutustani.
- 4 En ollut, mutta minulla oli tiedossa työpaikka.
- 5 En ollut eikä minulla ollut tiedossa työpaikkaa.
- 6 En ollut, aion jatkaa heti opintoja maisterin tutkintoon.
- 7 En ollut, aion jatkaa heti opintoja lisensiaatin tai tohtorin jatkotutkintoon.
- 8 En ollut ja olin valmistumishetkellä jäämässä äitiys- tai vanhempainlomalle tai hoitovapaalle.
- 9 Muuta, mitä?

_____ → käännä

14. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten pääasiallista toimintaasi huhtikuussa 2012?

- 1 Koulutustani vastaava kokopäivätyö
- 2 Koulutustani vastaava osa-aikatyö, _____ tuntia/viikko
- 3 Työ, joka ei vastaa koulutustani
- 4 Apuraha
- 5 Päätoiminen, perustutkintoon (kand. tai maisteri) johtava opiskelu
- 6 Jatko-opiskelija (lisansiaatti, tohtori) tutkijakoulutettava, ei palkkasuhteessa
- 7 Jatko-opiskelija/tutkijakoulutettava (palkkasuhteessa)
- 8 Yrittäjä / ammatinharjoittaja
- 9 Freelancer tai keikkatyö
- 10 Työtön
- 11 Tukityöllistetty, työvoimakoulutus tai työharjoittelu työmarkkinatuella
- 12 Äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaa
- 13 Hoitovapaa
- 14 Varusmies- tai siviilipalvelus
- 15 Muu, mikä?

15A. Oletko hakenut töitä valmistumisesi jälkeen?

1 Kyllä   2 En

15B. Jos vastasit edelliseen kyllä, kuinka montaa työpaikkaa olet hakenut valmistumisesi jälkeen?

_____ kpl

Ohje: Mikäli teet useampaa työtä yhtä aikaa, vastaa kysymyksiin (16-26) NYKYISEN PÄÄTYÖSI tai tärkeimmäksi katsomasi työn perusteella.

Jos et ole työllistynyt valmistumisesi jälkeen, siirry kysymykseen 27.

16. Mikä seuraavista on työnantajasi sektori?

- 1 Yliopisto
- 2 Valtio, valtion virasto, laitos tai valtion liikelaitos
- 3 Kunta, kuntayhtymä tai kaupunki
- 4 Seurakunta, seurakuntayhtymä
- 5 Yksityinen yritys
- 6 Oma yritys
- 7 Järjestö / säätiö
- 8 Teen toimeksiantoja tai keikkatöitä
- 9 Muu, mikä?

17. Mikä on työsuhteesi laji huhtikuussa 2012?

- 1 Pysyvä tai toistaiseksi voimassaoleva
- 2 Määräaikainen tai tilapäinen

3 Keikkatyöt

4 Tavanomaisesta poikkeava (esim. apurahatutkija, provisiopalkkainen tms.), määrittele työn luonne:

18A. Miten sait tiedon siitä työpaikastasi, jossa työskentelet huhtikuussa 2012?

vastaa mahdollisimman tarkasti:
esim. www.mol.fi –sivu / lehti-ilmoitus / otin suoraan yhteyttä työnantajaan / opetus-
harjoittelun jälkeen työnantaja pyysi jatkamaan minua sijaisena jne.

18B. Kuinka monen työnantajan palveluksessa olet ollut valmistumisesi jälkeen (mukaan lukien nykyinen työnantajasi?)

_____ kpl

18C. Millä paikkakunnalla työpaikkasi sijaitsee?

19. Arvioi seuraavien tekijöiden merkitystä työpaikkasi saamiseen.

Valitse jokaisesta sopivin vaihtoehto:

4 = Täysin samaa mieltä, ++
3 = Jossain määrin samaa mieltä, +
2 = Jossain määrin eri mieltä, -
1 = Täysin eri mieltä, --
0 = En osaa sanoa, EOS

	+	+	-	--	E
	+				O
					S
1 Akateeminen tutkinto	4	3	2	1	0
2 Tutkinnon pääaine	4	3	2	1	0
3 Tutkinnon sivuaineet	4	3	2	1	0
4 Tutkinnon antama ammatillinen pätevyys	4	3	2	1	0
5 Opintomenestys	4	3	2	1	0
6 Pro gradun aihe	4	3	2	1	0
7 Oman alan työkokemus	4	3	2	1	0
8 Muu työkokemus	4	3	2	1	0
9 Kansainvälinen työ- tai opiskelukokemus	4	3	2	1	0
10 Muut opinnot tai muu koulutus	4	3	2	1	0
11 Kielitaito	4	3	2	1	0
12 Atk-taidot	4	3	2	1	0
13 Sosiaaliset verkostot, suhteet	4	3	2	1	0
14 Henkilökohtaiset ominaisuudet	4	3	2	1	0
15 Oma aktiivisuus	4	3	2	1	0
16 Järjestö- tai opiskelijatoimintakokemus	4	3	2	1	0
17 Tuttu työpaikka	4	3	2	1	0
18 Harrastukset	4	3	2	1	0
19 Projektiosaaminen	4	3	2	1	0
20 Pro gradun arvosana	4	3	2	1	0
21 Tutkimusmenetelmien hallinta	4	3	2	1	0
22 Satuma	4	3	2	1	0
23 Muu, mikä?	4	3	2	1	0

20. Vaaditaanko nykyisiin työtehtäviisi korkeakoulututkinto?

- 1 Kyllä, ylempi korkeakoulututkinto.
- 2 Kyllä, alempi korkeakoulututkinto.
- 3 Ei vaadita.
- 4 En osaa sanoa.

21. Miten nykyinen työtehtäväsi vastaa koulutusalaasi?

- 1 Täysin
- 2 Jokseenkin hyvin
- 3 Jokseenkin huonosti
- 4 Ei lainkaan
- 5 Koulutukseni laaja-alaisuuden vuoksi minun on vaikea määritellä, mitkä työt ovat opintojani vastaavia.
- 6 En osaa sanoa.

22. Miten nykyisen työsi vaativuustaso vastaa koulutustasi?

- 1 Työ vastaa koulutustasoani.
- 2 Työn vaativuustaso on alhaisempi kuin koulutukseni edellyttäisi.
- 3 Työ on koulutukseeni nähden liian vaativaa.
- 4 En osaa sanoa.

23. Jos olet työssä, joka ei vastaa koulutustasi, mitkä ovat mielestäsi siihen eniten vaikuttaneet tekijät? Muuten siirry seuraavaan kysymykseen.

Valitse kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto:

- 4 = Täysin samaa mieltä, ++
 3 = Jossain määrin samaa mieltä, +
 2 = Jossain määrin eri mieltä, -
 1 = Täysin eri mieltä, --
 0 = En osaa sanoa, EOS

	+	+	-	--	EOS
1 En ole hakemisesta huolimatta saanut koulutustani vastaavaa työtä.	4	3	2	1	0
2 Koulutusalani työtilanne on niin heikko, ettei työtä ole tarjolla.	4	3	2	1	0
3 Nykyinen työni kiinnostaa minua enemmän kuin koulutustani vastaava työ.	4	3	2	1	0
4 Työehdot (palkka yms.) ovat paremmat kuin koulutustani vastaavassa työssä.	4	3	2	1	0
5 Muu hankkimani koulutus on ohjannut minut alalle	4	3	2	1	0
6 Harrastus tai muu kiinnostus on ohjannut minut alalle.	4	3	2	1	0
7 Asuinpaikkakunnallani ei ole ollut koulutustani vastaavaa työtä tarjolla enkä ole halunnut ainakaan vielä muuttaa paikkakuntaa.	4	3	2	1	0
8 Koulutusalaan liittyvän työkokemukseni vähäisyys.	4	3	2	1	0
9 Taloudellinen pakko vastaanottaa nykyinen työ.	4	3	2	1	0
10 Muu syy, mikä?	4	3	2	1	0

24. Mitä seuraavia tehtäviä sisältyy toimenkuvaasi?

Ota kantaa kaikkiin väittämiin

	Kyllä	Ei
1 Johtamista tai esimiestehtäviä	1	2
2 Erityisasiantuntija- tai asiantuntijatehtäviä	1	2
3 Tutkimuksen tekemistä	1	2
4 Opettamista tai kouluttamista	1	2

25. Ammattinimikkeesi / työtehtäväsi huhtikuussa 2012?

(esim. koordinaattori, luokanopettaja, projektisihteeri, laatuassistentti)

TYÖSSÄ TARVITTAVAT TAIDOT

26. Arvioi tähänastisen työkokemuksesi perusteella kuinka tärkeitä seuraavat tiedot ja taidot ovat nykyisessä työssäsi?

Jos et ole tällä hetkellä työsuhteessa, siirry kysymykseen 27.

Valitse jokaisesta sopivin vaihtoehto:

- 4 = Erittäin tärkeä, ++
 3 = Melko tärkeä, +
 2 = Vain vähän tärkeä, -
 1 = Ei lainkaan tärkeä, --
 0 = En osaa sanoa, EOS

	++	+	-	--	EOS
1 Oman alan teoreettinen osaaminen	4	3	2	1	0
2 Analyyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	4	3	2	1	0
3 Oman koulutusalan tehtävien käytännön taidot	4	3	2	1	0
4 Luovan ajattelun taidot	4	3	2	1	0
5 Tiedonhankintataidot	4	3	2	1	0
6 Neuvottelutaidot	4	3	2	1	0
7 Oppimiskyky	4	3	2	1	0
8 Tietotekniikan hallinta	4	3	2	1	0
9 Viestintätaidot äidinkielellä	4	3	2	1	0
10 Viestintätaidot vierailla kielillä	4	3	2	1	0
11 Esiintymiskyky	4	3	2	1	0
12 Ryhmätyötaidot, sosiaaliset taidot	4	3	2	1	0
13 Joustavuus ja sopeutumiskyky	4	3	2	1	0
14 Kyky itsenäiseen työskentelyyn	4	3	2	1	0
15 Projektinhallintataidot	4	3	2	1	0
16 Johtamistaidot	4	3	2	1	0

TYÖTÖMYYS Ohje: Jos et ole ollut valmistumisesi jälkeen työttömänä, siirry kysymykseen 29.

27A. Jos olet ollut työttömänä valmistumisesi jälkeen, kuinka monta kuukautta / viikkoa?

_____ kuukautta _____ viikkoa

27B. Oletko ollut työttömänä koko valmistumisen jälkeisen ajan?

1 Kyllä 2 En

28. Jos olet ollut valmistumisesi jälkeen työttömänä, arvioi työttömyytesi syitä seuraavien väittämien perusteella (muuten siirry kysymykseen 29).

Valitse kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto:

- 4 = Täysin samaa mieltä, ++
3 = Jossain määrin samaa mieltä, +
2 = Jossain määrin eri mieltä, -
1 = Täysin eri mieltä, --
0 = En osaa sanoa, EOS

	+	+	-	--	EOS
1 En ole löytänyt koulutusta vastaa-	4	3	2	1	0
vaa työtä.					
2 Koulutukseni ei ole antanut riittäviä	4	3	2	1	0
työelämävalmiuksia.					
3 Asuinkunnassani ei ole ollut tarjot-	4	3	2	1	0
ta sopivia töitä.					
4 Työsuhteiden väliin on jäänyt työt-	4	3	2	1	0
tömyysjaksoja.					
5 En ole löytänyt itseäni kiinnostavaa	4	3	2	1	0
työtä.					
6 En ole halunnut toimia aktiivisesti	4	3	2	1	0
työelämässä.					
7 Työttömyyteni on ollut ns. opettajan	4	3	2	1	0
kesätyöttömyyttä					
8 Muu syy, mikä?	4	3	2	1	0

OPETUKSEN JA OPINTOJEN ARVIOINTIA

29. Jos aloittaisit yliopisto-opintosi nyt, mitä tekisit?

- 1 Suorittaisin nykyisen tutkintoni sellaisenaan.
2 Vaihataisin pääainetta
3 Vaihataisin sivuainetta tai -aineita.
4 Opiskelisin lisää tai laajempia sivuaineita, mitä?

- 5 Suorittaisin kokonaan eri tutkinnon.
6 En hakeutuisi lainkaan yliopistoon.
7 Muuta, mitä?

Jos tekisit muutoksia tutkintoosi tai et hakeutuisi lainkaan yliopistoon, perustele lyhyesti miksi?

---

30. Arvioi sen laitoksen opetusta, josta valmistuit.

Valitse kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto:

- 4 = Täysin samaa mieltä, ++
3 = Jossain määrin samaa mieltä, +
2 = Jossain määrin eri mieltä, -
1 = Täysin eri mieltä, --
0 = En osaa sanoa, EOS

	++	+	-	--	EOS
1 Kurssien ja opetuksen sisältö vastasi oppimiselle ja osaamiselle asetettuja tavoitteita.	4	3	2	1	0
2 Tutkintotavoitteet vastasivat työelämän tarpeita.	4	3	2	1	0
3 Opettajien pedagoginen osaaminen oli pääasiallisesti hyvää.	4	3	2	1	0
4 Laitoksellani oli hyvä ja viihtyisä ilmapiiri, joka tuki oppimista.	4	3	2	1	0
5 Opetusmenetelmät ja -materiaali tukivat oppimista.	4	3	2	1	0
6 Opetusjärjestelyt tukivat normaaliaikaista valmistumista ja opintojen sujuvaa etenemistä.	4	3	2	1	0
7 Kurssien suoritushallinnat olivat riittävän monipuolisia ja vaihtelevia.	4	3	2	1	0
8 Opintoissa joutui tekemään liikaa töitä suhteessa saatuihin opintoviikkoihin /-pisteisiin.	4	3	2	1	0
9 Opinnit antoivat minulle riittävästi ammatillista itsetuottamusta.	4	3	2	1	0
10 Sain halutessani riittävästi ohjausta ja palautetta opintojeni eri vaiheissa.	4	3	2	1	0
11 Lopputyöni (pro gradu) ohjaus oli riittävää.	4	3	2	1	0

Lisäksi arvioi seuraavia väittämiä:

12 Koulutukseni oli liian teoreettista.	4	3	2	1	0
13 Koulutukseni oli liiaksi eristäytynyt työelämästä.	4	3	2	1	0
14 Akateeminen tutkinto on ollut kohdallani huono investointi työllistymisen kannalta	4	3	2	1	0
15 Akateemisen tutkinnon suorittaminen on ollut kohdallani taloudellisesti kannattavaa.	4	3	2	1	0

31. Mahdolliset omat kommenttisi / lisätiedot:

(tarvittaessa lisää vastaustilaa saatelomakkeen kääntöpuolella) Voit myös kommentoida kyselylomaketta.

Kiitos vastauksistasi!

Liite 2. Kyselylomake vuonna 2013

KYSELY ITÄ-SUOMEN YLIOPISTOSTA VUONNA 2012 PERUSTUTKINNON SUORITTANEILLE

Kyselyssä selvitetään pääasiallista tilannettasi **huhtikuussa 2013**. Täytä lomake soveltuvien osien valitsemalla sopivin vaihtoehto tai kirjoittamalla vastaus sille varattuun tilaan. Valitse *vain yksi vaihtoehto*, ellei toisin mainita.

Vastaa kyselyyn vuonna 2012 suorittamasi tutkinnon mukaan, ei mahdollisten aiempien koulutusten.
Jos suoritit samana vuonna sekä alemman että ylemmän tutkinnon, **vastaa ylemmän mukaan**.

Jos et osaa vastata, jätä kohta tyhjäksi ja siirry seuraavaan kysymykseen.
Jos tarvitset lisää tilaa avovastauksillesi, käytä saatelomakkeen kääntöpuolta.

TAUSTATIEDOT

1. Sukupuoli   1 Mies   2 Nainen
2. Syntymävuosi   19 _____
3. Nykyinen kotikuntasi?
_____ (esim. Imatra)
4. Kotikuntasi ennen yliopisto-opintojen aloittamista?
_____
5. Paikkakunta, jolta valmistuit?
  - a) Joensuu
  - b) Kuopio
  - c) Savonlinna

6. Suorititko osana tutkintoasi *opettajan pedagogiset opinnot* (60 op)?

1 Kyllä   2 En

7. Kuinka kauan opiskelit vuonna 2012 suorittamaasi **tutkintoon?** (poislukien väliuodet tai tauot, esim. vanhempainlomat, asepalvelus jne.) Mikäli olet tehnyt sekä kandidaatin että maisterin tutkinnot, ilmoita niiden yhteenlaskettu aika

Noin _____ vuotta _____ kuukautta.

8. Oletko suorittanut muita ammattikorke- tai yliopisto-asteen tutkintoja?

- 1 En ole suorittanut muita tutkintoja
- 2 Suoritin **ennen** yliopisto-opintoja seuraavat tutkinnot:
- 3 Suoritin **samanaikaisesti** yliopisto-opintojen kanssa seuraavat tutkinnot:

Tutkinto   Suoritusvuosi

_____
_____

9. Hankitko opiskeluaikana koulutusalaasi liittyvää työkokemusta?

Ohje: Laske mukaan myös opintoihin liittyvät harjoittelujaksot (pakollisia tai vapaaehtoisia/valinnaisia) kuten apteekki-, klinikka- tai opetusharjoittelu tai muu oman alan työharjoittelu.

Valitse sopivat vaihtoehdot.

- 1 Olin kokopäivätyössä yhteensä _____ kk.
- 2 Olin osa-aikatyössä yhteensä _____ kk.
- 3 Tein freelancer- tai keikkatöitä.
- 4 En tehnyt alaani liittyviä töitä opiskeluaikana.

TYÖLLISTYMINEN

10. Olitko valmistumishetkellä töissä?

Valitse sopivin vaihtoehto tai kirjoita riville

- 1 Olin koulutustani vastaavassa kokopäivätyössä.
- 2 Olin koulutustani vastaavassa osa-aikatyössä.
- 3 Minulla oli työ, joka ei vastannut koulutustani.
- 4 En ollut, mutta minulla oli tiedossa työpaikka.
- 5 En ollut eikä minulla ollut tiedossa työpaikkaa.
- 6 En ollut, aion jatkaa heti opintoja maisterin tutkintoon.
- 7 En ollut, aion jatkaa heti opintoja lisensiaatin tai tohtorin jatkotutkintoon.
- 8 En ollut ja olin valmistumishetkellä jäämässä äitiys- tai vanhempainlomalle tai hoitovapaalle.
- 9 Muuta, mitä?

_____
_____

KÄÄNNÄ →

11. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten pääasiallista toimintaasi huhtikuussa 2013?

- 1 Koulutustani vastaava kokopäivätyö
- 2 Koulutustani vastaava osa-aikatyö, _____ tuntia/viikko
- 3 Työ, joka ei vastaa koulutustani
- 4 Apuraha
- 5 Päätoiminen, perustutkintoon (kand. tai maisteri) johtava opiskelu
- 6 Jatko-opiskelija (lisensiaatti, tohtori) tutkijakoulutettava, ei palkkasuhteessa
- 7 Jatko-opiskelija/tutkijakoulutettava (palkkasuhteessa)
- 8 Yrittäjä / ammatinharjoittaja
- 9 Freelancer tai keikkatyö
- 10 Työtön
- 11 Tukityöllistetty, työvoimakoulutus tai työharjoittelu työmarkkinatuella
- 12 Äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaa
- 13 Hoitovapaa
- 14 Varusmies- tai siviilipalvelus
- 15 Muu, mikä? _____

12A. Oletko hakenut töitä valmistumisesi jälkeen?

1 Kyllä   2 En

12B. Jos vastasit edelliseen kyllä, kuinka montaa työpaikkaa olet hakenut valmistumisesi jälkeen? _____ kpl

Ohje: Mikäli teet useampaa työtä yhtä aikaa, vastaa kysymyksiin (13-25) NYKYISEN PÄÄTYÖSI tai tärkeimmäksi katsomasi työn perusteella. **Jos et ole työllistynyt valmistumisesi jälkeen, siirry kysymykseen 26.**

13. Mikä seuraavista on työnantajasi sektori?

- 1 Yliopisto
- 2 Valtio, valtion virasto, laitos tai valtion liikelaitos
- 3 Kunta, kuntayhtymä tai kaupunki
- 4 Seurakunta, seurakuntayhtymä
- 5 Yksityinen yritys
- 6 Oma yritys
- 7 Järjestö / säätiö
- 8 Teen toimeksiantoja tai keikkatöitä
- 9 Muu, mikä? _____

14. Mikä on työsuhteesi laji huhtikuussa 2013?

- 1 Pysyvä tai toistaiseksi voimassaoleva
- 2 Määräaikainen tai tilapäinen
- 3 Keikkatyö
- 4 Tavanomaisesta poikkeava (esim. apurahatutkija, provisiopalkkainen tms.), määrittelee työn luonne: _____

15. Miten sait tiedon siitä työpaikastasi, jossa työskentelet huhtikuussa 2013?

_____ vastaa mahdollisimman yksityisluottamuksellisesti:
esim. www.mol.fi –sivu / lehti-ilmoitus / otin suoraan yhteyttä työnantajaan / harjoittelun jälkeen työnantaja pyysi jatkamaan...jne.

16. Kuinka monen työnantajan palveluksessa olet ollut valmistumisesi jälkeen (mukaan lukien nykyinen työnantajasi?) _____ kpl

17. Millä paikkakunnalla työpaikkasi sijaitsee?

18. Arvioi seuraavien tekijöiden merkitystä työpaikkasi saamiseen.

Valitse jokaisesta sopivin vaihtoehto:

- 4 = Täysin samaa mieltä, ++
3 = Jossain määrin samaa mieltä, +
2 = Jossain määrin eri mieltä, -
1 = Täysin eri mieltä, --
0 = En osaa sanoa, EOS

	+	+	-	--	E
	+				O
					S
1 Akateeminen tutkinto	4	3	2	1	0
2 Tutkinnon pääaine	4	3	2	1	0
3 Tutkinnon sivuaineet	4	3	2	1	0
4 Tutkinnon antama ammatillinen pätevyys	4	3	2	1	0
5 Opintomenestys	4	3	2	1	0
6 Pro gradun aihe	4	3	2	1	0
7 Oman alan työkokemus	4	3	2	1	0
8 Muu työkokemus	4	3	2	1	0
9 Kansainvälinen työ- tai opiskelu- kokemus	4	3	2	1	0
10 Muut opinnot tai muu koulutus	4	3	2	1	0
11 Kielitaito	4	3	2	1	0
12 Atk-taidot	4	3	2	1	0
13 Sosiaaliset verkostot, suhteet	4	3	2	1	0
14 Henkilökohtaiset ominaisuudet	4	3	2	1	0
15 Oma aktiivisuus	4	3	2	1	0
16 Järjestö- tai opiskelijatoiminta- kokemus	4	3	2	1	0
17 Tuttu työpaikka	4	3	2	1	0
18 Harrastukset	4	3	2	1	0
19 Projektiosaaminen	4	3	2	1	0
20 Pro gradun arvosana	4	3	2	1	0
21 Tutkimusmenetelmien hallinta	4	3	2	1	0
22 Sattuma	4	3	2	1	0
23 Muu, mikä?	4	3	2	1	0

19. Vaaditaanko nykyisiin työtehtäviisi korkeakoulututkinto?

- 1 Kyllä, ylempi korkeakoulututkinto.
2 Kyllä, alempi korkeakoulututkinto.
3 Ei vaadita.
4 En osaa sanoa.

20. Miten nykyinen työtehtäväsi vastaa koulutusalaa?

- 1 Täysin
2 Jokseenkin hyvin
3 Jokseenkin huonosti
4 Ei lainkaan
5 Koulutukseni laaja-alaisuuden vuoksi minun on vaikea määritellä, mitkä työt ovat opintojani vastaavia.
6 En osaa sanoa.

21. Miten nykyisen työsi vaatavuustaso vastaa koulutustasi?

- 1 Työ vastaa koulutustasoani.
2 Työn vaatavuustaso on alhaisempi kuin koulutukseni edellyttäisi.
3 Työ on koulutukseeni nähden liian vaativaa.
4 En osaa sanoa.

22. Jos olet työssä, joka ei vastaa koulutustasi, mitkä ovat mielestäsi siihen eniten vaikuttaneet tekijät?

Muuten siirry seuraavaan kysymykseen.

Valitse kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto:

- 4 = Täysin samaa mieltä, ++
3 = Jossain määrin samaa mieltä, +
2 = Jossain määrin eri mieltä, -
1 = Täysin eri mieltä, --
0 = En osaa sanoa, EOS

	+	+	-	--	EOS
1 En ole hakemisesta huolimatta saanut koulutustani vastaavaa työtä.	4	3	2	1	0
2 Koulutusalani työtilanne on niin heikko, ettei työtä ole tarjolla.	4	3	2	1	0
3 Nykyinen työni kiinnostaa minua enemmän kuin koulutustani vastaava työ.	4	3	2	1	0
4 Työehdot (palkka yms.) ovat paremmat kuin koulutustani vastaavassa työssä.	4	3	2	1	0
5 Muu hankkimani koulutus on ohjannut minut alalle	4	3	2	1	0
6 Harrastus tai muu kiinnostus on ohjannut minut alalle.	4	3	2	1	0
7 Asuinpaikkakunnallani ei ole ollut koulutustani vastaavaa työtä tarjolla enkä ole halunnut ainakaan vielä muuttaa paikkakuntaa.	4	3	2	1	0
8 Koulutusalaan liittyvän työkokemukseni vähäisyys.	4	3	2	1	0
9 Taloudellinen pakko vastaanottaa nykyinen työ.	4	3	2	1	0
10 Muu syy, mikä?	4	3	2	1	0

23. Mitä seuraavia tehtäviä sisältyy toimenkuvaasi?

Ota kantaa kaikkiin väittämiin

	Kyllä	Ei
1 Johtamista tai esimiestehtäviä	1	2
2 Erityisasiantuntija- tai asiantuntijatehtäviä	1	2
3 Tutkimuksen tekemistä	1	2
4 Opettamista tai kouluttamista	1	2

24. Ammattinimikkeesi / työtehtäväsi huhtikuussa 2013?

(esim. koordinaattori, lehtori, projektisihteeri, terveyskeskuslääkäri)

TYÖSSÄ TARVITTAVAT TAIDOT

25. Arvioi tähänastisen työkokemuksesi perusteella kuinka tärkeitä seuraavat tiedot ja taidot ovat nykyisessä työssäsi?

Valitse jokaisesta sopivin vaihtoehto:

- 4 = Erittäin tärkeä, ++
3 = Melko tärkeä, +
2 = Vain vähän tärkeä, -
1 = Ei lainkaan tärkeä, --
0 = En osaa sanoa, EOS

	++	+	-	--	EOS
1 Oman alan teoreettinen osaaminen	4	3	2	1	0
2 Analyyttiset, systemaattisen ajattelun taidot	4	3	2	1	0
3 Oman koulutusalan tehtävien käytännön taidot	4	3	2	1	0
4 Luovan ajattelun taidot	4	3	2	1	0
5 Tiedonhankintataidot	4	3	2	1	0
6 Neuvottelutaidot	4	3	2	1	0
7 Oppimiskyky	4	3	2	1	0
8 Tietotekniikan hallinta	4	3	2	1	0
9 Viestintätaidot äidinkielellä	4	3	2	1	0
10 Viestintätaidot vierailla kielillä	4	3	2	1	0
11 Esiintymiskyky	4	3	2	1	0
12 Ryhmätyötaidot, sosiaaliset taidot	4	3	2	1	0
13 Joustavuus ja sopeutumiskyky	4	3	2	1	0
14 Kyky itsenäiseen työskentelyyn	4	3	2	1	0
15 Projektinhallintataidot	4	3	2	1	0
16 Johtamistaidot	4	3	2	1	0

TYÖTÖMYYYS Ohje: Jos et ole ollut valmistumisesi jälkeen työttömänä, siirry kysymykseen 28.

26A. Jos olet ollut työttömänä valmistumisesi jälkeen, kuinka monta kuukautta / viikkoa?

_____ kuukautta _____ viikkoa

26B. Oletko ollut työttömänä koko valmistumisen jälkeisen ajan?

1 Kyllä 2 En

27. Jos olet ollut valmistumisesi jälkeen työttömänä, arvioi työttömyytesi syitä seuraavien väittämien perusteella.

Valitse kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto:

- 4 = Täysin samaa mieltä, ++
3 = Jossain määrin samaa mieltä, +
2 = Jossain määrin eri mieltä, -
1 = Täysin eri mieltä, --
0 = En osaa sanoa, EOS

	+	+	-	--	EOS
1 En ole löytänyt koulutusta vastaavaa työtä.	4	3	2	1	0
2 Koulutukseni ei ole antanut riittäviä työelämävalmiuksia.	4	3	2	1	0
3 Asuinkunnassani ei ole ollut tarjolla sopivia töitä.	4	3	2	1	0
4 Työsuhteiden väliin on jäänyt työttömyysjaksoja.	4	3	2	1	0
5 En ole löytänyt itseäni kiinnostavaa työtä.	4	3	2	1	0
6 En ole halunnut toimia aktiivisesti työelämässä.	4	3	2	1	0
7 Työttömyyteni on ollut ns. opettajan kesätyöttömyyttä	4	3	2	1	0
8 Muu syy, mikä?	4	3	2	1	0

OPETUKSEN JA OPINTOJEN ARVIOINTIA

28. Jos aloittaisit yliopisto-opintosi nyt, mitä tekisit?

- 1 Suorittaisin nykyisen tutkintoni sellaisenaan.
2 Vaihtaisin pääainetta
3 Vaihtaisin sivuainetta tai -aineita.
4 Opiskelisin lisää tai laajempia sivuaineita, mitä?

- 5 Suorittaisin kokonaan eri tutkinnon.
6 En hakeutuisi lainkaan yliopistoon.
7 Muuta, mitä?

Jos tekisit muutoksia tutkintoosi tai et hakeutuisi lainkaan yliopistoon, perustele lyhyesti miksi?

---

29. Arvioi sen laitoksen opetusta, josta valmistuit.

Valitse kuhunkin väitteeseen sopivin vaihtoehto:

- 4 = Täysin samaa mieltä, ++
3 = Jossain määrin samaa mieltä, +
2 = Jossain määrin eri mieltä, -
1 = Täysin eri mieltä, --
0 = En osaa sanoa, EOS

	++	+	-	--	EOS
1 Kurssien ja opetuksen sisältö vastasi oppimiselle ja osaamiselle asetettuja tavoitteita.	4	3	2	1	0
2 Tutkintotavoitteet vastasivat työelämän tarpeita.	4	3	2	1	0
3 Opettajien pedagoginen osaaminen oli pääasiallisesti hyvää.	4	3	2	1	0
4 Laitoksellani oli hyvä ja viihtyisä ilmapiiri, joka tuki oppimista.	4	3	2	1	0
5 Opetusmenetelmät ja -materiaali tukivat oppimista.	4	3	2	1	0
6 Opetusjärjestelyt tukivat normaaliaikaista valmistumista ja opintojen sujuvaa etenemistä.	4	3	2	1	0
7 Kurssien suoritusmahdollisuudet olivat riittävän monipuolisia ja vaihtelevia.	4	3	2	1	0
8 Opintoissa joutui tekemään liikaa töitä suhteessa saatuihin opintoviikoihin /-pisteisiin.	4	3	2	1	0
9 Opinnot antoivat minulle riittävästi ammatillista itseluottamusta.	4	3	2	1	0
10 Sain halutessani riittävästi ohjausta ja palautetta opintojeni eri vaiheissa.	4	3	2	1	0
11 Lopputyöni (pro gradu) ohjaus oli riittävää.	4	3	2	1	0

Lisäksi arvioi seuraavia väittämiä:

12 Koulutukseni oli liian teoreettista.	4	3	2	1	0
13 Koulutukseni oli liiaksi eristäytynyt työelämästä.	4	3	2	1	0
14 Akateeminen tutkinto on ollut kohdallani huono investointi työllistymisen kannalta	4	3	2	1	0
15 Akateemisen tutkinnon suorittaminen on ollut kohdallani taloudellisesti kannattavaa.	4	3	2	1	0

30. Mahdolliset omat kommenttisi / lisätiedot:

(tarvittaessa lisää vastaustilaa saatelomakkeen kääntöpuolella) Voit myös kommentoida kyselylomaketta.

Kiitos vastauksistasi!

Liite 3. Vastaajien pääaineet tai koulutusohjelmat

Pääaine tai koulutusohjelma	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Aikuiskasvatustiede	13	,8	,8	,8
Aikuiskasvatustiede, ohjaus	1	,1	,1	,9
Biologia	29	1,7	1,7	2,6
Biotieteiden ko.	31	1,9	1,9	4,5
Eksegetiikka	9	,5	,5	5,0
Elintarvikebiotekniikan maisterikoulutus, Sotkamo	5	,3	,3	5,3
Englannin kieli ja kulttuuri	20	1,2	1,2	6,5
Englannin kieli ja kääntäminen	20	1,2	1,2	7,7
Ergonomia	7	,4	,4	8,1
Erityiskasvatuksen koulutus	28	1,7	1,7	9,8
European Forestry	4	,2	,2	10,1
Farmaseuttien ko.	144	8,6	8,6	18,7
Filosofia	7	,4	,4	19,1
Finanssioikeus	10	,6	,6	19,7
Fysiikka	20	1,2	1,2	20,9
Hallinto-oikeus	19	1,1	1,1	22,0
Health Promotion/Nursing Science	1	,1	,1	22,1
Historia	1	,1	,1	22,2
Hoitotiede	59	3,5	3,5	25,7
Human geography	1	,1	,1	25,7
Innovaatiojohtaminen	3	,2	,2	25,9
Johtaminen	3	,2	,2	26,1
Kansantaloustiede	8	,5	,5	26,6
Kansanterveystiede	7	,4	,4	27,0
Kasvatussosiologia	1	,1	,1	27,1
Kasvatustiede	27	1,6	1,6	28,7
Kasvatustiede, ohjauksen koulutus	9	,5	,5	29,2
Kasvatustiede, varhaiskasvatus	1	,1	,1	29,3

Kemia	21	1,3	1,3	30,5
Kirjallisuus	18	1,1	1,1	31,6
Kirkkohistoria	4	,2	,2	31,9
Kirkkomusiikki	1	,1	,1	31,9
Kotitalousopettajien koulutus	25	1,5	1,5	33,4
Kulttuurintutkimus	9	,5	,5	34,0
Kulttuuriantropologia	1	,1	,1	34,0
Kulttuurintutkimus, mediakulttuuri	2	,1	,1	34,1
Kulttuurintutkimus, sukupuolentutkimus	1	,1	,1	34,2
Käsityöopettajien koulutus	26	1,6	1,6	35,7
Käytännöllinen teologia	5	,3	,3	36,0
Laskentatoimi	13	,8	,8	36,8
Lastentarhaopettajien ko.	39	2,3	2,3	39,2
Liiketaloustiede	12	,7	,7	39,9
Liiketaloustiede, johtaminen	2	,1	,1	40,0
Liiketaloustiede, laskentatoimi	7	,4	,4	40,4
Liikuntalääketiede	6	,4	,4	40,8
Luokanopettajien ko.	112	6,7	6,7	47,5
Läntinen teologia	21	1,3	1,3	48,7
Lääketieteen ko.	116	6,9	6,9	55,7
Maantiede	15	,9	,9	56,6
Markkinointi	5	,3	,3	56,9
Master of Public Health Nutrition	1	,1	,1	56,9
Master's Degree in Public Health	4	,2	,2	57,2
MDP in General Toxicology and Environmental Health Risk As	3	,2	,2	57,4
MDP in Health Promotion and Nursing Science	1	,1	,1	57,4
Matematiikka	27	1,6	1,6	59,0
Metsä- ja puuteknologia	7	,4	,4	59,5
Metsäsuunnittelu	4	,2	,2	59,7

Metsätiede	28	1,7	1,7	61,4
Metsäympäristön hoito ja suojelu	7	,4	,4	61,8
Molecular medicine and biotechnology	1	,1	,1	61,9
MSc Programme in Environmental Biology and Biogeochemistry	3	,2	,2	62,0
Ohjauksen ko.	15	,9	,9	62,9
Oikeustaloustiede	8	,5	,5	63,4
Ortodoksinen teologia	2	,1	,1	63,5
Paikallistalouksien kehittämisen ko	5	,3	,3	63,8
Palvelujohtaminen	1	,1	,1	63,9
Perinteentutkimus	3	,2	,2	64,1
Pk-yritysten johtaminen	4	,2	,2	64,3
Pk-yritysten markkinointi ja kansainvälinen liiketoiminta	8	,5	,5	64,8
Pk-yritysten taloushallinto ja rahoitus	13	,8	,8	65,6
Proviisorin ko.	86	5,1	5,1	70,7
Psykologia	16	1,0	1,0	71,7
Public health	1	,1	,1	71,7
Ravitsemustiede	34	2,0	2,0	73,8
Rikos- ja prosessioikeus	18	1,1	1,1	74,9
Ruotsin kieli	17	1,0	1,0	75,9
Saksan kieli ja kulttuuri	7	,4	,4	76,3
Saksan kieli ja kääntäminen	10	,6	,6	76,9
Siviilioikeus	5	,3	,3	77,2
Sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon maisteriohjelma	18	1,1	1,1	78,3
Sosiaalihalintotiede	3	,2	,2	78,4
Sosiaalipedagogiikka	7	,4	,4	78,9
Sosiaalipolitiikka	6	,4	,4	79,2
Sosiaalipsykologia	11	,7	,7	79,9
Sosiaalityö	66	4,0	4,0	83,8

Sosiologia	16	1,0	1,0	84,8
Sosiologia, Cultural Diversity	2	,1	,1	84,9
Suomen historia	27	1,6	1,6	86,5
Suomen kieli	24	1,4	1,4	88,0
Systemaattinen teologia	4	,2	,2	88,2
Teknis-luonnontieteellinen ko.	5	,3	,3	88,5
Teologia	3	,2	,2	88,7
Terveystieteet	29	1,7	1,7	90,4
Terveystieteet	8	,5	,5	90,9
Tietojenkäsittelytiede	1	,1	,1	91,0
Tietojenkäsittelytiede	35	2,1	2,1	93,1
Tilastotiede	1	,1	,1	93,1
Toksikologian FM-koulutus	2	,1	,1	93,2
Uskonnonpedagogiikka	4	,2	,2	93,5
Valtiosääntöoikeus	2	,1	,1	93,6
Venäjän kieli	2	,1	,1	93,7
Venäjän kieli ja kulttuuri	9	,5	,5	94,3
Venäjän kieli ja kääntäminen	5	,3	,3	94,6
Yhteiskuntamaantiede	13	,8	,8	95,3
Yhteiskuntapolitiikka	33	2,0	2,0	97,3
Yleinen historia	11	,7	,7	98,0
Yleinen kielitiede	2	,1	,1	98,1
Yleisen toksikologian FM	2	,1	,1	98,2
Ympäristöoikeus	7	,4	,4	98,6
Ympäristöpolitiikka ja -oikeus	4	,2	,2	98,9
Ympäristötiede	17	1,0	1,0	99,9
Yrittäjyys	2	,1	,1	100,0
Total	1670	100,0	100,0	

Liite 4. Ammattinimikkeitä tutkinnoittain, yleisimmistä %:t (jos on)

Tutkinto	Ammattinimikkeitä
Farmaseutti	Apteekkifarmaseutti Farmaseutti, kaikista vastanneista 71,6 % Laadunvarmistusfarmaseutti Opiskelija-asiamies Projektitutkija Taloushallinnon trainee Yliopisto-opettaja
Lastentarhaopettaja	Lastentarhaopettaja, kaikista vastanneista 69 % Esiopettaja Luokanopettaja Näyttötutkintojen vastaanottaja Päiväkodinopettaja Vastuulastentarhaopettaja
FM, humanistinen ala	Aineenopettaja Arkistosihteeri Asiakaspalvelija/myymälänhoitaja AV-kääntäjä Freelance-kääntäjä Johdon sihteeri Junior software designer Kahvilavastaava (Kielen)kääntäjä Kirjastoapulainen Kirjastovirkailija Koordinaattori Koulunkäyntiavustaja

	Kouluttaja
	Kustannustoimittaja
	Kääntäjä-koordinaattori
	Lastentarhaopettaja
	Lehtori
	Liikenneasematyöntekijä
	Lipunmyyjä
	Luokanopettaja
	Maakuntajohtajan sihteeri
	Markkinointipäällikkö
	Merchandiser
	Museovalvoja
	Myyjä
	Myyntiassistentti
	Myyntineuvottelija
	Myyntipäällikkö
	Myyntisihteeri
	Nuorempi demokratianeuvonantaja
	Nuorempi tutkija
	Opas
	Opettaja
	Oppilaanohjaaja
	Osaston sihteeri
	Palveluasiantuntija
	Palvelukeskustyöntekijä
	Palveluneuvoja
	Palvelutyöntekijä
	Postityöntekijä
	Projektikoordinaattori

	Projektisihteeri Resurssiopettaja Sanelunpurkaja Siivooja Suunnittelija Taidekonservaattori Tekstinkäsittelijä Tietopalvelusihteeri Toimistoassistentti Toimistosihhteeri Toimittaja Tuntiopettaja Tutkija Tutkimusapulainen Tuutori Uutistoimittaja Viennin aluepäällikkö Yliopisto-opettaja
FM, luonnontieteellinen ala	Aineenopettaja Analyst/Software engineer Apulaisfyysikko Asiakasneuvoja Atk-suunnittelija Dokumentoija Erikoistutkija Farmaseutti Hiihtokeskustyöntekijä Junior Researcher Koordinaattori

	Koulunkäyntiavustaja
	Laborantti
	Laboratorionhoitaja
	Lehtori
	Luokanopettaja
	Manager
	Matemaatikko
	Mikrobiologi
	Mikrotukihenkilö
	Myyjä
	Nuorempi tutkija (13 %)
	Ohjelmisto- ja projektisuunnittelija
	Ohjelmistokehittäjä
	Ohjelmistosuunnittelija
	Opettaja
	Opetusaliupseeri
	Opinto-ohjaaja
	Oppilaan-ohjaaja
	Projektiassistentti
	Projekti sihteeri
	Projektisuunnittelija
	Projektitutkija
	Projektityöntekijä
	Researcher
	Software Developer
	Software Tester
	Solubiologi
	Sovelluskehittäjä
	Suunnittelija

	Systems Specialist Team Manager Tekninen apulainen Tekninen asiantuntija Terveysinsinööri Terveystarkastaja Testaaja Tietojärjestelmäasiantuntija Toimistosihtööri Trainee Tuntiopettaja Tuotantoinsinööri Tuoteasiantuntija Turvallisuus/kemikaaliasiantuntija Tutkija Tutkimusavustaja Työnjohtaja Yliopisto-opettaja Ylitarkastaja Ympäristöinsinööri Ympäristönsuojelutarkastaja
Hallintotieteiden maisteri	Arvonlisäveroasiantuntija asiakasneuvoja asianajosihtööri asiantuntija edunvalvontasihtööri erikoissuunnittelija hallintojohtaja hankintojen erityisasiantuntija

	Huoltamokahvilatyöntekijä
	Johdon assistentti
	Kansainvälisten asioiden koordinaattori
	Kihlakunnan ulosottomies
	Lakiasiantuntija
	lehtori
	luokanopettaja
	Maatilayrittäjä ja projektisihteeri
	myyjä
	notaari
	ohjaaja/tuntiopettaja
	Osastonjohtaja
	palkkapalvelusihteeri
	rikoskomisario
	Senior tax clerk
	suunnittelija
	Tallentaja
	taloussihteeri
	tarkastaja
	Tax Specialist
	toiminnanjohtaja (hanke)
	tutkija
	työllisyysuunnittelija
	Työnantajatarkastaja
	työvoimaneuvoja/työnsuunnittelija
	täytäntöönpanoasiantuntija
	täytäntöönpanopäällikkö
	Urheilutoimittaja
	veroasiantuntija

	verosihteeri ylitarkastaja ympäristölainsäädännön asiantuntija/konsultti Ympäristönsuojelutarkastaja
Kasvatustieteen maisteri	Aineenopettaja aluekoordinaattori ammattillinen opettaja apulaisrehtori asiakasneuvoja erityislastentarhaopettaja erityisluokanopettaja Erityisopettaja esikoulunopettaja Esiopettaja kirkkoherra lehtori koulunkäyntiavustaja kouluttaja Kouluttaja/opettaja-ohjaaja Koulutuskoordinaattori koulutussuunnittelija Koulutustarkastaja kuraattori laaja-alainen erityisopettaja laitoshuoltaja lapsityönohjaaja lastentarhanopettaja, esiopetus lastentarhaopettaja lehtori

	leikkikoulun johtaja
	Luokan- ja aineenopettaja
	Luokanopettaja, kaikista vastaajista 30,2 %:ia
	myyjä
	Nuorisotyöntekijä
	ohjaaja
	Ohjelmapäällikkö
	opettaja
	opinto-ohjaaja
	Opinto-ohjauksen lehtori
	oppilaanohjaaja
	Oppimisvalmentaja
	Pintakäsittelijä
	Professori
	projektipäällikkö
	projektitutkija
	projektityöntekijä
	päivähoidon johtaja
	päivähoitaja
	päiväkodin johtaja
	Pääsykoevalmentaja
	rekryneuvoja
	resurssiopettaja
	ruokatoimittaja
	ryhmäliikunnanohjaaja
	suunnittelija
	Terveystiedon edistämisen suunnittelija
	Toiminnanohjaaja
	toimistotyöntekijä

	Työhyvinvointipäällikkö Työhön valmentaja työvoimaneuvoja yliopisto-opettaja
Kauppatieteiden maisteri	Analyst Apulaismyymäläpäällikkö asiakasneuvoja Asiakasvastaava asiantuntija Assistant controller Associate (audit) Associate, Auditing Business Controller Business Development Manager Henkilöstöneuvottelija Key Account Executive kirjanpitäjä Konttorinjohtaja laskenta-asiantuntija Lipunmyyjä markkinointipäällikkö Myyntikonsultti Ostoassistentti Ostopäällikkö palveluesimies Palveluneuvoja Pankkineuvoja Production Manager

	projektisuunnittelija
	projektitutkija
	projektityöntekijä
	Projektivastaava
	Rahoitusneuvoja
	Resurssipäällikkö
	SAP HCM Konsultti
	SAP-konsultti
	suunnittelija
	Talousassistentti / Laskutus
	taloushallinnon opettaja
	Talousjohtaja
	Talousjohtaja/yrittäjä
	Taluspäällikkö
	tarkastaja
	Tekninen projektipäällikkö / Change
	Tilintarkastaja
	Tilintarkastusassistentti
	Toimihenkilö
	toimistosihtööri
	Trainee
	Treasury Sales
	tuntiopettaja
	tutkija
	verosihtööri
	verotarkastaja
	Vientiassistentti
	Yhteyspäällikkö
	yliopisto-opettaja

	ylitarkastaja yrittäjä/konsultti Yritysasiantuntija
Maatalous- ja metsätieteiden maisteri	GIS Analyst hankintaesimies Hankintapäällikkö lehtori LiDAR analyytikko Metsäasiantuntija Metsänhoitoesimies Metsäpalveluasiantuntija Metsäsuunnittelija Metsätyönjohtaja nuorempi tutkija Policy Advisor Project Manager projektipäällikkö Rahoitusasiantuntija Senior remote sensing analyst Tuotannonsuunnittelija Tuotantoesimies tutkija Tutkimusapulainen Urakointiesimies Viestinnän suunnittelija Ympäristönäytteenottaja
Proviisori	Apteekinhoitaja apteekkiproviisori asiakaspalvelupäällikkö

	Farmaseutti 9 %:ia vastanneista koordinaattori Laadunvarmistusproviisori Myyntilupa-administraattori Myyntilupa-asiantuntija nuorempi tutkija opiskelija-asiamies projektitutkija Proviisori, vastanneista 54,6 % Qa specialist tutkija väitöskirjatyöntekijä yliopisto-opettaja Yliproviisori
Psykologian maisteri	ammatinvalintapsykologi Henkilöstökonsultti Konsultti Koulupsykologi Perheneuvolapsykologi Psykologi, vastanneista 43,8 % Työterveyspsykologi
Teologian maisteri	Aineenopettaja Apulaisrehtori Apurahatutkija Erikoistutkija erityisluokanopettaja esiluokan opettaja Henkilökohtainen avustaja kappalainen

	kasvatustyön teologi Kehittämispäällikkö kirkkoherra lastentarhanopettaja lehtori Luokanopettaja Matkaopas Nuorisopastori opettaja Rekisterisihteeri rovastikuntapastori sairaanhoitaja seurakuntapappi seurakuntapastori, kaikista vastaajista 28,3 % Toimitussihteeri Toimitussihteeri / toimittaja tuntiopettaja yrittäjä
Terveystieteiden maisteri	aluevastaava ammattillinen opettaja apulaisosastonhoitaja Asiantuntija Associate Expert/ Migration Health Asumispalvelujohtaja Bioanalytikko fysioterapeutti Health Outcomes Specialist henkilöstösuunnittelija hoitotyön opettaja

	Hoitotyön päällikkö hyvinvointikoordinaattori johtava hoitaja Kehityspäällikkö Kliinisen hoitotyön opettaja konsultti Kotihoidon aluejohtaja Kotihoitopäällikkö Kuntoutusvastaava kätilö laboratoriohoitaja lehtori liikunnanohjaaja luokanopettaja maajohtaja (toimitusjohtaja) Male deliverer nuorempi tutkija opettaja osastonhoitaja ostaja Palvelukoordinaattori Palvelutoimenjohtaja potilasturvallisuuskoordinaattori Project Researcher projektikoordinaattori projektipäällikkö Projektipäällikkö, elintarvikeneuvoja projektisuunnittelija projektitutkija

	projektityöntekijä Ravintohaastattelija Ravitsemusasiantuntija Ravitsemussihteeri ravitsemussuunnittelija ravitsemusterapeutti Ravitsemusterapeutti, - asiantuntija, kouluttaja rekrytoija rekrytointiasiantuntija sairaanhoitaja suunnittelija Terveysten edistämisen koordinaattori Terveystaloustieteen asiantuntija, konsultti Tietohallintopäällikkö Tietojärjestelmäasiantuntija Toimialasuunnittelija toiminnanjohtaja Toimitusjohtaja tulosaluejohtaja tuntiopettaja tuotantopäällikkö tuotespesialisti tutkija Tutkimushoitaja Työfysioterapeutti työhyvinvointi- ja henkilöstösihteeri Työsuojelupäällikkö työterveyshuollon kehittämisspäällikkö Vakuutussihteeri

	Vastuuhoitaja Vastuupettaja verkkotuutori Ylihoitaja yliopisto-opettaja ylitarkastaja
Yhteiskuntatieteiden maisteri	aikuissosiaalityöntekijä aineenopettaja aluekoordinaattori Aluepäällikkö Apulaistarkastaja asiakasneuvoja asiakaspalvelupäällikkö asianhallintasihteeri Elämänhallintakonsultti erityisluokanopettaja Erityisohjaaja Etsivä nuorisotyöntekijä Export manger hallintojohtaja hankeassistentti hankesihteeri hankesuunnittelija Hankevastaava Henkilökohtainen avustaja hoitaja johtava sosiaalityöntekijä Joukkoliikennekoordinaattori Junior Adviser

	Kehittämisasiantuntija
	Kehittämispäällikkö
	koordinaattori
	Korvauskäsittelijä
	koulukuraattori
	kouluttaja
	Kriisityöntekijä
	kuntoutusohjaaja
	Lastenhoitaja
	lastensuojelun sosiaalityöntekijä
	Lehtori
	nuorempi tutkija
	nuorisosihteeri
	oppilaanohjauksen lehtori
	Palveluasiantuntija
	Palveluohjaaja
	Palvelupäällikkö
	perhepalvelupäällikkö
	postityöntekijä
	Projektiasiantuntija
	projektiassistentti
	projektihenkilö
	projektikoordinaattori
	projektipäällikkö
	projekti sihteeri
	projektitutkija
	projektityöntekijä
	päätoiminen opettaja
	Rahoitusneuvoja

	ryhmänohjaaja
	sairaanhoitaja
	Sosiaalialan ohjaaja
	Sosiaaliamies
	sosiaalityöntekijä, vastaajista 19,7 %
	sosiaalityöntekijä - lastenvalvoja
	Starttivalmentaja / Projektityöntekijä
	suunnittelija
	Talous- ja velkaneuvoja
	Terveystieteiden sosiaalityöntekijä
	toiminnanjohtaja
	toimistoassistentti
	toimistosihteeri
	Toimittaja
	tuntiopettaja
	Tuotepäällikkö
	tutkija
	tutkimuskoordinaattori
	Tutkimusrahoituksen asiantuntija
	työvoimaneuvoja
	työvoimatutkija
	Uutistoimittaja
	Vastaava hoitaja
	vastaava toiminnanohjaaja
	Yksilövalmentaja
	yliaktuaari
	ylitarkastaja
	Ympäristönsuojelutarkastaja
	Ympäristötarkastaja

Lääketieteen lisensiaatti	Aluepäälikkö erikoistuva lääkäri lääkäri omalääkäri sairaalalääkäri/eurolääkäri terveyskeskuslääkäri, vastaajista 54,3 % tutkija Tutkijalääkäri Työterveyslääkäri

OUTI SUORSA
*Itä-Suomen yliopistosta
vuosina 2010–2012
valmistuneiden
työllistyminen*

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

PUBLICATIONS OF THE UNIVERSITY OF EASTERN FINLAND
General Series

ISBN: 978-952-61-1663-1 (nid.)

ISBN: 978-952-61-1664-8 (PDF)

ISSNL: 1798-5854

ISSN: 1798-5854

ISSN: 1798-5862 (PDF)